

PROTOKÓŁ NR VI/LVIII/23
z LVIII SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
VI KADENCJI

(19.06.2023 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonia 46)

[przed rozpoczęciem sesji:

- odbyła się krótka uroczystość wręczenia *Odznak Honorowych za Zasługi dla Województwa Śląskiego* działaczom Polskiego Czerwonego Krzyża, w tym honorowym krwiodawcom – odznaczonych przedstawił Pan Andrzej Kinasiewicz, Prezes Śląskiego Oddziału Okręgowego PCK;
- ponadto, wręczono *Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Śląskiego* osobom zasłużonym w obszarze górnictwa oraz inżynierii górniczej;
- podana została informacja o przetwarzaniu danych osobowych oraz udostępnieniu zarejestrowanego materiału z sesji na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, następnie sprawdzona została obecność radnych za pomocą programu *e-sesja*]

1. Otwarcie sesji – [godz. 11¹⁰ – radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...41 osób obecnych, 4 osoby nieobecne, a więc, proszę Państwa, stwierdzam prawomocność dzisiejszych naszych obrad – 41 radnych bierze udział w naszych dzisiejszych obradach LVIII sesji Sejmiku Województwa Śląskiego ... Serdecznie witam uczestników naszej dzisiejszej sesji, witam posłów, którzy zaszczylili nas swoją obecnością. Witam Pana Wojciecha Saługę, witam Pana Posła Przemysława Koperskiego – witam posłów. Witam Pana Ryszarda Koziółka, Pana prof. Ryszarda Koziółka, Rektora Uniwersytetu Śląskiego. Witam również licznie zgromadzony KOD na czele z Przewodniczącym Włodzimierzem Gidzielą ... witamy ! ... Witam Zarząd Województwa Śląskiego na czele z Panem Marszałkiem Jakubem Chełstowskim. Witam Panią Skarbnik, Elżbietę Stolorz-Krzysz. Witam Szanownych Państwa Radnych Sejmiku Województwa Śląskiego, wszystkich zgromadzonych gości oraz osoby, które oglądają naszą transmisję. Witam wszystkich Państwa na dzisiejszej LVIII sesji !

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z LVII sesji Sejmiku.
4. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa

- Śląskiego wyrażającego sprzeciw wobec łamania Konstytucji i dalszej dekonstrukcji ustroju demokratycznego Państwa (**druk VI/713**).
5. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw, by osobę Jana Pawła II wykorzystywać w bieżącej polityce czy zbliżającej się kampanii wyborczej (**druk VI/714**).
  6. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały intencjonalnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II (**druk VI/711**).
  7. Rozpatrzenie *Raportu o stanie województwa śląskiego za 2022 rok* – debata:
    - podjęcie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego (**druk VI/706**).
  8. Rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2022 rok oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa:
    - podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2022 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2022 rok (**druk VI/696**),
    - podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2022 (**druk VI/707**).
  9. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (**druk VI/694**).
  10. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2023 rok (**druk VI/695**).
  11. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Cieszyńskiemu (**druk VI/699**).
  12. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych i sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim (**druk VI/703**).
  13. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2023 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego (**druk VI/702**).
  14. Podjęcie uchwały w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów przeprowadzających egzaminy kandydatów na kierowców i kierowców (**druk VI/704**).
  15. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg (**druk VI/697**).

16. Podjęcie uchwały w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy województwa śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2022 roku (**druk VI/698**).
17. Podjęcie uchwały w sprawie podjęcia działań zmierzających do wyrażenia woli przystąpienia do wspólnego prowadzenia instytucji kultury pod nazwą Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Częstochowa i Województwa Śląskiego (**druk VI/705**).
18. Podjęcie uchwały w sprawie rezygnacji Województwa Śląskiego z członkostwa w stowarzyszeniu jednostek samorządu terytorialnego Związek Samorządów Polskich (**druk VI/700**).
19. Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia Województwa Śląskiego do stowarzyszenia Biznes – Nauka – Samorząd „Pro Silesia” (**druk VI/701**).
20. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej przyjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego apelu w sprawie zwiększenia świadomości społecznej na temat transplantacji wśród mieszkańców województwa śląskiego (**druk VI/710**).
21. Podjęcie uchwały w sprawie ponownego rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach (**druk VI/712**).
22. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany składu doraźnej Komisji ds. Klimatu (**druk VI/708**).
23. Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu (**druk VI/709**).
24. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pełnego poparcia Chorągwi Śląskiej ZHP w sprawie organizacji Zlotu Związku Harcerstwa Polskiego w 2025 roku w województwie śląskim (**druk VI/715**).
25. *Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2023* – informacja.
26. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
27. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
28. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – 14 czerwca br. Zarząd przesłał dodatkowy projekt uchwały w sprawie zawarcia memorandum o współpracy i rozwoju przyjaznych stosunków pomiędzy naszym Województwem oraz Prefekturą Gifu w Japonii – i to jest druk VI/716. Proponuje ten punkt do wprowadzenia do porządku obrad pod numerem 6. Następnie, proszę Państwa, mamy dzisiaj również kolejny projekt uchwały, który wpłynął dzisiaj do Kancelarii Sejmiku. Uchwała dotyczy przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego, wyrażająca poparcie dla tego wyjątkowego wydarzenia, jakim jest *Europejskie Miasto Nauki 2024 ... Katowice* –

Europejskie Miasto Nauki. I tu proponuję by ten punkt znalazł się jako 4 w porządku dzisiejszych naszych obrad. W związku z powyższym nastąpi tu zmiana jeżeli chodzi o punktację w naszym porządku obrad. I teraz jeszcze moje pytanie: czy ktoś z Państwa chciałby również zgłosić tu propozycję do porządku obrad ? ... Nie widzę, a zatem ... O, przepraszam bardzo ! ... A tak, bo mi się tutaj ... bardzo proszę, Pan Stanisław Baczyński !

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Panie i Panowie Radni ! Zaproszeni Goście ! Panie Marszałku ! Ja, Panie Przewodniczący, chciałem zabrać głos już dużo wcześniej, jak na tej sali byli tutaj ci, którzy oddają krew. Bardzo się cieszę z tego, że w dniu dzisiejszym doszło do uhonorowania tych honorowych dawców krwi, bo o to zabiegałem od dawna i, Szanowni Państwo, to jest również jakieś pokłosie tego, że Zarząd Województwa Śląskiego na mój wniosek podpisał porozumienie z Zarządem Honorowych Dawców Krwi, na bazie którego są i odznaczenia, i ulgi w przejazdach, i jakaś taka szeroka współpraca. Bardzo się z tego cieszę, bo ci ludzie zasługują na uznanie.
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Radnemu ! Bardzo proszę, głos zabierze Pani Jadwiga Baczyńska. Bardzo proszę Panią Radną !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Szanowni Goście i Państwo Radni ! Ja przed chwilą dostałam tekst do ręki tego nowego stanowiska, które wprowadzam do porządku obrad. Jest tutaj takie zdanie, że śląskie uczelnie kształcą młodzież – wiek 35 lat jak na studia dzienne został wykreślony już sporo lat temu. To za komuny był taki wymóg, że poniżej 35 lat można było studiować na uczelniach. W tej chwili może każdy, a młodzież według mojego rozumienia to osoby poniżej 18 roku życia, w przeciwieństwie do dorosłych, więc proponuję wykreślić to słowo i dopiero wtedy poddać pod głosowanie ten dokument. Dziękuję bardzo !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radna ! I bardzo proszę, głos zabierze jeszcze Pan Piotr Czarnynoga ! Bardzo proszę, udzielam głosu !
- **radny Piotr Czarnynoga** – Wysoki Sejmiku ! Panie Marszałku ! Szanowny Zarządzie ! Szanowni Państwo ! Wnoszę w imieniu klubu Prawo i Sprawiedliwość o zdjęcie z porządku obrad uchwały z punktu 5 w sprawie stanowiska Sejmiku odnośnie św. Jana Pawła II. Zdjęcie z porządku obrad tej uchwały jest wykonaniem jej treści, czyli wyraźnym wyrażeniem mojego i naszego sprzeciwu wobec wykorzystania w bieżącej polityce, w naszym przypadku polityce Sejmiku, osoby św. Jana Pawła II. Przewrotna logika, czy trzeba nawet powiedzieć fałsz logiczny tej uchwały sprawia, że niby broniąc

imienia św. Jana Pawła II – a ktoś by tego z nas nie chciał robić – przyłączamy się tą uchwałą do atakujących jego dobre imię. Dlatego, Panie Przewodniczący, proszę o elementarną uczciwość i niewykorzystywanie tego wielkiego Polaka do bieżących spraw politycznych zarówno Sejmiku jak i w szerszym tego znaczeniu. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy jeszcze są głosy w dyskusji ? ... Nie widzę ! A zatem przystępujemy do przegłosowania ... Musicie Państwo wprowadzić zmiany, tak ? Dobrze ! ... Chwileczkę proszę Państwa, jeszcze, ponieważ jest to wniosek formalny, musimy też go przegłosować ... Dobrze proszę Państwa ! Będziemy głosowali wprowadzenie ... Tak, najpierw, proszę Państwa, będziemy wprowadzali do porządku obrad...

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie zawarcia Memorandum o współpracy i rozwoju przyjaznych stosunków pomiędzy Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska) a Prefekturą Gifu (Japonia) (druk VI/716):

za	41
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego poparcie dla „Europejskiego Miasta Nauki 2024” (druk VI/717):

za	40
przeciw	1
wstrzym.	0

Głosowanie nad wnioskiem o zdjęcie z porządku obrad projektu uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw, by osobę Jana Pawła II wykorzystywać w bieżącej polityce czy zbliżającej się kampanii wyborczej (druk VI/714):

za	19
przeciw	22
wstrzym.	0

Wniosek nie uzyskał akceptacji.

Przyjęty porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z LVII sesji Sejmiku.
4. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw wobec łamania Konstytucji i dalszej dekonstrukcji ustroju demokratycznego Państwa (**druk VI/713**).
5. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego poparcie dla „Europejskiego Miasta Nauki 2024” (**druk VI/717**).
6. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw, by osobę Jana Pawła II wykorzystywać w bieżącej polityce czy zbliżającej się kampanii wyborczej (**druk VI/714**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały intencjonalnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II (**druk VI/711**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie zawarcia Memorandum o współpracy i rozwoju przyjaznych stosunków pomiędzy Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska) a Prefekturą Gifu (Japonia) (**druk VI/716**).
9. Rozpatrzenie Raportu o stanie województwa śląskiego za 2022 rok – debata:
  - podjęcie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego (**druk VI/706**).
10. Rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2022 rok oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa:
  - podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2022 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2022 rok (**druk VI/696**),
  - podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2022 (**druk VI/707**).
11. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (**druk VI/694**).
12. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2023 rok (**druk VI/695**).
13. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Cieszyńskiemu (**druk VI/699**).
14. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-

- gaśniczych i sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim (druk VI/703).*
15. *Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2023 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego (druk VI/702).*
  16. *Podjęcie uchwały w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów przeprowadzających egzaminy kandydatów na kierowców i kierowców (druk VI/704).*
  17. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg (druk VI/697).*
  18. *Podjęcie uchwały w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy województwa śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2022 roku (druk VI/698).*
  19. *Podjęcie uchwały w sprawie podjęcia działań zmierzających do wyrażenia woli przystąpienia do wspólnego prowadzenia instytucji kultury pod nazwą Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Częstochowa i Województwa Śląskiego (druk VI/705).*
  20. *Podjęcie uchwały w sprawie rezygnacji Województwa Śląskiego z członkostwa w stowarzyszeniu jednostek samorządu terytorialnego Związek Samorządów Polskich (druk VI/700).*
  21. *Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia Województwa Śląskiego do stowarzyszenia Biznes – Nauka – Samorząd „Pro Silesia” (druk VI/701).*
  22. *Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej przyjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego apelu w sprawie zwiększenia świadomości społecznej na temat transplantacji wśród mieszkańców województwa śląskiego (druk VI/710).*
  23. *Podjęcie uchwały w sprawie ponownego rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach (druk VI/712).*
  24. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany składu doraźnej Komisji ds. Klimatu (druk VI/708).*
  25. *Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu (druk VI/709).*
  26. *Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pełnego poparcia Chorągwi Śląskiej ZHP w sprawie organizacji Zlotu Związku Harcerstwa Polskiego w 2025 roku w województwie śląskim (druk VI/715).*
  27. *Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2023 – informacja.*
  28. *Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie*

pomiędzy sesjami.

29. *Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.*

30. *Zamknięcie sesji Sejmiku.*

3. Przyjęcie protokołu z LVII sesji Sejmiku:

Uwag nie zgłoszono:

Głosowanie nad przyjęciem protokołu:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	1

4. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw wobec łamania Konstytucji i dalszej dekonstrukcji ustroju demokratycznego Państwa (druk VI/713):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – zapraszam i proszę o zabranie głosu Pana Przewodniczącego Komitetu Obrony Demokracji ... witam Pana Włodzimierza Gidzielę i zapraszam do zabrania głosu tutaj do nas. Proszę Państwa ! Chcę również powiedzieć, że jest to inicjatywa klubów demokratycznych w naszym Sejmiku. Wspólnie pod tą uchwałą podpisała się Koalicja Obywatelska, podpisało się również Stowarzyszenie *Tak dla Polski*, Nowa Lewica oraz PSL. Bardzo proszę Panie Przewodniczący o zabranie głosu !
- **Pan Włodzimierz Gidziela, Przewodniczący Zarządu Regionu Śląskiego Komitetu Obrony Demokracji** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Radni ! Zaproszeni Goście ! Bardzo cieszy mnie to, że Sejmik mojego województwa – pochodzę Częstochowy, a więc również województwo śląskie, jestem tutaj już kilka lat szefem Zarządu Regionu Komitetu Obrony Demokracji – cieszy mnie to, że po tylu latach Sejmik zdecydował się na to żeby podjąć taką uchwałę. Konstytucja w naszym kraju niestety jest łamana, cały czas jest łamana, od wielu lat, począwszy od zaprziesiężenia Andrzeja Dudy na Prezydenta Rzeczypospolitej, który dopuścił się pierwszego złamania konstytucji i potem, kiedy po wyborach parlamentarnych partia, która ma w swojej nazwie zarówno *prawo* jak i *sprawiedliwość*, postanowiła łamać konstytucję i dewastować porządek prawny w Polsce. Zaczęło się od tego, że Trybunał Konstytucyjny, dopóki nie

był obsadzony przez swoich ludzi, wszystkie jego ... wszystkie jego orzeczenia zostawały gdzieś w szufladach, nie były publikowane przez ówczesną Panią Premier Beatę Szydło. Dopiero kiedy Trybunał Konstytucyjny został obsadzony przez Panią mgr Przyłębską, wtedy okazało się, że wszystkie orzeczenia tego pseudo trybunału stały się wykładnią konstytucji. Wszyscy wiemy, nawet osoby, które siedzą tutaj po prawej stronie, myślę, że one sobie równie dobrze zdają z tego sprawę, że cały czas ta konstytucja była łamana i jeżeli tego nie powiedzą, bo nie mogą powiedzieć, bo nie chcą powiedzieć, formalnie oficjalnie, doskonale sobie z tego zdają sprawę. Niedługo będziemy mieć kolejne wybory parlamentarne i liczę na to, wierzę w to, ja osobiście wierzę w to, że zmieni się skład Sejmu i zmieni się rząd i wtedy będziemy rozliczać obecną władzę za to co do tej pory zrobiła. Konstytucja jest naczelnym prawem, to jest kręgosłup, to jest pień tego całego drzewa praworządności w każdym kraju, szczególnie w naszym kraju, który szczyci się tym, że na ziemiach europejskich podjął pierwszą tego typu uchwałę w 1791 roku, a drugi na świecie. Chętnym się tym, że konstytucja jest takim naszym europejskim wynalazkiem, ale konstytucja to jest coś na podstawie czego kształtowane jest całe prawo. Nie możemy w ten sposób kształtować prawa, które będzie w sprzeczności wobec zapisów konstytucji. Konstytucja jest absolutną podstawą. I jeżeli robimy prawo, które jest niezgodne z konstytucją, to jest dewastacja państwa prawa. To dewastacja państwa prawa doprowadziła do tego, że jest *neo-KRS* – KRS, który jest obsadzony niezgodnie z przepisami, niezgodnie z polskim prawem. O to zabiega również Komisja Europejska. Z tego powodu nie mamy funduszy z Unii Europejskiej. Robimy sami sobie na złość. My wszyscy, cały kraj, wszyscy obywatele cierpią na tym. Cierpimy w rodzinach na tym, że są sprzeczności. Partia PiS spowodowała podziały w społeczeństwie, podziały w rodzinach, podziały w społecznościach wszelkiego rodzaju i nie możemy do tego dopuścić. Mam nadzieję, że dzisiejsze obrady, dzisiejszy ten punkt, który się znajduje tutaj w Sejmiku Województwa Śląskiego, że przyjmujemy, że Państwo przyjmiecie tę uchwałę jako wyraz naszego sprzeciwu. Myślę, że my wszyscy – nie tylko Komitet Obrony Demokracji – my wszyscy tutaj partii opozycji demokratycznej, obywatele, mieszkańcy, wszyscy jesteśmy za tym, żeby skończyć z łamaniem konstytucji, a to jest takie otwarcie powiedziane nie, nie dla łamania konstytucji. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Ja bardzo dziękuję Panu Przewodniczącemu za to wystąpienie. Dziękuję KOD-owi za to, że Państwo jesteście tu z nami w Sejmiku od 2018 roku. Dawaliście wyraz z potrzeby serca, bo przecież jest to działalność społeczna, z potrzeby serca wyraz tego jak ważna dla Państwa środowiska, ale i dla wielu osób w Polsce właśnie kwestia demokracji i jakości tej demokracji, która, jak pokazują chociażby niezależne instytucje międzynarodowe, ta jakość naszej demokracji

z roku na rok jest coraz gorsza. Bardzo proszę ... Dziękujemy ! Bardzo proszę o zabranie głosu, Pan Piotr Czarnynoga !

- **radny Piotr Czarnynoga** – Wysoki Sejmiku ! Szanowni Państwo ! Chciałbym wyrazić jako radny Województwa Śląskiego, stanowczy sprzeciw przeciwko wykorzystywaniu mównicy Sejmiku, sesji Sejmiku do spraw niezwiązanych z kompetencjami Sejmiku, do spraw przynależących do właściwości Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej. Jest to w mojej ocenie wyraźna, może i dalsza dekonstrukcja ustroju demokratycznego w Polsce. System demokratyczny w Polsce oparty jest na ścisłym podziale kompetencji. Biorąc pod uwagę, że mamy dzisiaj w porządku obrad wiele punktów, w tym tak istotne jak omówienie raportu o sytuacji Województwa Śląskiego, jak omówienie wykonanego w ubiegłym roku budżetu, jak przyjęcie wielu istotnych dla pracy Województwa Śląskiego uchwał, w mojej ocenie jest to dekonstrukcja systemu i zajmowanie się nie swoimi sprawami. Ale ja byłbym w stanie poprzeć stanowisko Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw wobec łamania konstytucji i dalszej dekonstrukcji ustroju demokratycznego w Polsce. Ja też jestem przeciwko temu łamaniu. Oczywiście mam do tego zupełnie inne uzasadnienie i nie będę popełniał błędu Przewodniczącego Sejmiku, który dopuszcza tutaj do wiecowania politycznego i nie będę się wypowiadać w sprawach związanych z kompetencjami Sejmu czy Senatu, ale zwrócę Państwu uwagę na nasze tutaj doświadczenia sejmikowe i w związku z tym składam formalny wniosek o zmianę ostatniego zdania z uzasadnienia, które jest do tej uchwały. Jak Państwo sobie otworzycie, bo zapewne tekst macie, no bo jesteście przeciwko łamaniu, ja przeczytam to ostatnie zdanie ze zmianami, które proponuję: *w tej sytuacji nie możemy dłużej milczeć. Trzeba mówić głośno o postępującym procesie wygaszania demokracji w Sejmiku Województwa Śląskiego i wezwać wszystkich ludzi dobrej woli do obrony tak mozolnie przez nas, wspólnie, niezależnie od poglądów politycznych, wypracowanych od 1990 roku – od 1 stycznia, kiedy istnieje Sejmik – wartości demokratycznych w Sejmiku Województwa Śląskiego.* Myślę, że nie muszę tego udowadniać. To dopiero kiedy myśmy stracili władzę po 4 latach, kiedy każdy z Państwa Radnych mógł mówić na dowolny temat ile chce i jak długo chce, to np. kiedy była dyskusja dwa sejmiki temu, Pan Przewodniczący nie dając żadnych sensownych argumentów wygasił tę dyskusję, uniemożliwił radnym Sejmiku Województwa Śląskiego – no i co z tego, że z klubu Prawo i Sprawiedliwość, to my jesteśmy inni ? Niedemokratycznie Pan Przewodniczący i wy, którzy głosowaliście za tym, zamknęliście dyskusję w tym Sejmiku. No to niby jak ? Jednym wolno gadać w nadmiarze, a my mamy siedzieć cicho ? I to jest właśnie demokracja ? Nie łammy tak demokracji, zmieńmy to ostatnie zdanie. Walczmy o demokrację, ale zacznijmy od siebie. To jest bardzo pięknie pokazywać grzechy, no może ... może Rektora Uniwersytetu Śląskiego ? A może was

wszystkich ? Zaczniemy od swoich grzechów, własnych. Ja znam swoje grzechy. Dziękuję za uwagę !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Panie Radny ! To są właśnie mechanizmy demokracji. Była zgłoszona – odnosząc się do tej uwagi Pana Radnego – było zgłoszone zamknięcie dyskusji i zostało przegłosowane. I to jest właśnie demokracja. O to walczymy i uważam, że walka o demokrację, niezależnie od poziomu czy naszego życia samorządowego, jest niezwykle ważna dla nas wszystkich. Bardzo proszę o zabranie głosu Pana Stanisława Gmitruka, udzielam głosu !

- **radny Stanisław Gmitruk** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Chcę Państwa poinformować, zapewnić, że wraz z radnym Markiem Bieńkiem, jako radni Polskiego Stronnictwa Ludowego, zapoznaliśmy się z projektem uchwały i stanowiskiem wyrażającym sprzeciw wobec łamania konstytucji i dalszej dekonstrukcji ustroju demokratycznego państwa. I w efekcie na początku oświadczam, że będziemy głosowali za przyjęciem uchwały i stanowiska, projekt którego wszyscy otrzymaliśmy i wierzę, że się wszyscy z nim zapoznaliśmy. I kilka zdań uzasadnienia. Po pierwsze – i to, co powiem, nie jest najważniejsze, ale takie jest stanowisko ogólne naszego środowiska, organizacyjno-politycznego, ale są ważniejsze czynniki, i jak wiemy z mediów, bo sami trudno żebyśmy wiedzieli wszystko w tych dość złożonych sprawach, ale autorytety prawnicze, konstytucjoniści wypowiadają się negatywnie, chociażby na temat ustawy, tzw. *lex Tusk*, także autorytety i osoby ważne zasiadające w Parlamencie Europejskim, Komisji Europejskiej, a także przedstawiciele rządu Stanów Zjednoczonych bardzo negatywnie mówią o tejże ustawie. Wiemy także, że Komisja Europejska zadała Rządowi Rzeczypospolitej Polskiej pewne terminy do wyjaśnień w tej sprawie. Jeśli nie będzie tych wyjaśnień lub będą one niewystarczające, to niestety uzna się za łamanie praworządności przez wprowadzenie tejże ustawy, i po raz kolejny – i tu Szanowni Państwo ta sprawa dotyczy nas bezpośrednio, bo spowoduje to, że będzie kolejna przeszkoda prawna, ażebyśmy środki należne nam, wypracowane przez Zarząd Województwa na czele z Panem Marszałkiem, otrzymali, nie mówiąc już o ciągle blokowanych środkach z Krajowego Planu Odbudowy i innych środkach, chociażby ze Wspólnej Polityki Rolnej, na którą czekamy, czy oczekujemy, mówiąc kolokwialnie i przysłowiowo: *jak kania dżdżu*. Tak nam są te środki potrzebne ! Dlatego też nie można mówić, że nas ta sprawa nie interesuje. Interesuje nas bezpośrednio i z całym przekonaniem wierzę, że, no, jakiś skutek wywrze. W każdym razie nie możemy być obojętni na sprawy związane z łamaniem naszej dobrej ustawy zasadniczej, czyli konstytucji i dalszego łamania ustroju demokratycznego naszego Państwa. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Panu Przewodniczącemu i bardzo proszę, głos zabierze Pan Marcin Kozik, udzielam głosu !

- **radny Marcin Kozik** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Parlamentarzyści ! Radni Sejmiku Województwa Śląskiego ! Dostojni Goście ! Ja nie ukrywam, że ubolewam nad tym, że sala Sejmiku Województwa Śląskiego staje się takim sporem walki centralnej. Tak ten spór centralny zostaje przeniesiony w nasze ławy, ławy radnych Sejmiku. Wsłuchując się w Państwa uzasadnienie nasza mnie taka refleksja, no *życie przerosło kabaret*. Proszę sobie wyobrazić, że dzisiaj procedujemy uchwałę mówiącą o walce o demokratyczną Polskę, o demokratyczne państwo, mówimy o sprzeczności [wobec] łamania konstytucji, a jest to rocznica, kiedy służby specjalne, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, prokuratura w tym dniu wchodziły do redakcji *Wprost* i zabierały redaktorowi naczelnemu, Panu Latkowskiemu, laptop. Szanowni Państwo ! Ale żeby moje słowa nie były gołosłowne, bo ja nie jestem tutaj żadną wyrocznią, ale dla Państwa wyrocznią będzie na pewno Pani Monika Olejnik, którą cytuję: *jestem zaskoczona, że nie zdymisjonował Pan Ministra Sienkiewicza. Wczorajsza sytuacja była kompromitująca. Człowiek, który jest świadkiem we własnej sprawie, wczoraj był przesłuchany przez prokuraturę, prowadzi śledztwo w tej sprawie. Człowiek, który prowadził rozmowy w stylu mafijnym z Prezesem Belką, nadal pozostaje ministrem. Dziennikarz ma obowiązek chronić swojego informatora, a ABW nie powinno używać siły. Nie znam państwa demokratycznego, gdzie siłowo wchodzi służba i prokuratura. To się pierwszy raz wydarzyło od 1989 roku i całe środowisko dziennikarskie jest przeciwko Panu*. To powiedziała Monika Olejnik do ówczesnego premiera Donalda Tuska. Szanowni Państwo ! Ja tylko przypomnę, że ówczesnym Ministrem Sprawiedliwości był mieszkaniec województwa śląskiego, Pan Borys Budka. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! W moim głębokim przekonaniu wtedy właśnie była demokracja i w mediach było na ten temat głośno. Natomiast dzisiaj w zasadzie *Telewizja Polska* w ogóle o żadnych problemach nie mówi. Bardzo proszę, głos zabierze Mirosław Mazur, udzielam głosu !

- **radny Mirosław Mazur** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! Ale zwrócę się najpierw do kolegów przedmówców. Nie próbujcie Panowie wmówić nam, że nic się nie dzieje, że *życie przerasta kabaret*, że to nie są nasze kompetencje, że to nas nie dotyczy. Oczywiście, że nas dotyczy i będę tu wtórował po pierwsze, mojemu przedmówcy, radnemu Gmitrukowi. Cierpimy na to my samorządowcy. Samorządność na tym cierpi, bo ogromne środki, które byłyby szansą dla

rozwoju Polski, są przyblokowane z powodów takich, że jest łamana konstytucja, że nie przestrzega się tej fundamentalnej ustawy w Polsce. Ale sprawa jest jeszcze bardziej poważna, bo dzisiaj to jest *lex Tusk* – ewidentnie widać, że proponowane rozwiązania są sądem bez procedowania, bez wyroku, bez oskarżenia, mające na celu, żeby lidera opozycji odsunąć od możliwości uczestniczenia w procesie podstawowym, w procesie wyborów – odsunąć lidera opozycji, ale wskazać, skazać dowolnie wybraną osobę. I nie możemy stać jako samorządowcy obojętnie przeciwko takiemu procesowi, bo dzisiaj to jest walka o parlament, dzisiaj to jest walka z parlamentarzystami opozycji, ale w przyszłym roku mniej więcej o tej porze będziemy po wyborach samorządowych i przyjdzie kolej na nas. Będzie następna ustawa, bo dzisiaj to działa w zasadzie na zasadzie takiej: *wskaz człowieka, a ja ci znajdę argumenty takie, z których wynika, że można go utracić z życia politycznego*. Dzisiaj oni, parlamentarzyści, jutro przyjdzie kolej na nas zasiadających w sejmikach, zasiadających w radach gmin, zasiadających w radach powiatu. Przyjdzie taka regulacja, która spowoduje, że można z jakiegokolwiek powodu wyeliminować z życia publicznego. I nie chodzi o to, że będą to wyroki niezawisłych sądów, ale chodzi o to, że to będzie *wyrok* – jeżeli w ogóle mogą takiego słowa użyć – wyrok instytucji, która składa się z nominatów partyjnych bez przygotowania, bez możliwości wykorzystania żadnej ścieżki odwoławczej, itd., itd. Już sam fakt, że jednego dnia Prezydent podpisuje tę uchwałę – nie wiem, może nie czytając – jeszcze w tym samym tygodniu zgłasza poprawki, to to jest, jak Pan słusznie zauważył, że *życie przeszło kabaret*. Jako klub obywatelski jesteśmy wspólnie z opozycją demokratyczną, nie mówię tu w Sejmiku, tylko w skali kraju, jesteśmy wnioskodawcami dla tej dzisiejszej uchwały i w tej uchwale chcemy poprzeć wszystkich tych, którym dobro naszego państwa leży na sercu. Do wszystkich tych, którzy to dobro mają w swoich sercach, chcemy ich wszystkich w tym poprzeć i powiedzieć, że nie będziemy obojętni, że się sprzeciwiamy takiemu stanowieniu prawa, które prawem de facto nie jest. Będziemy głosować za !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – proszę Państwa ! Bardzo proszę, udzielam głosu Pani Katarzynie Stachowicz !

- **radna Katarzyna Stachowicz** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Tak naprawdę chciałam się zwrócić przede wszystkim do koleżanek i kolegów z PiS. Przestańcie być na Śląsku narzędziami w rękach Ziobry i Kaczyńskiego. Proszę i namawiam was, zacznijcie myśleć samodzielnie, nie dajcie się manipulować, weźcie przykład z Marszałka Chełstowskiego, który już miał dość instrukcji z Nowogrodzkiej. Nie bójcie się, przejdźcie na stronę opozycji, głosujcie z nami, bądźcie za demokracją po stronie mieszkańców, za wolnością, za samorządnością, za prawami kobiet. Pomyślcie, przemyślcie to ! My na Śląsku, na Zagłębiu, mamy już dość – mamy

dość mówienia nam, co mamy robić, jak mamy się zachowywać. I chciałam się zwrócić jeszcze do radnego Czarnynogi. Panie Radny ! To właśnie tutaj jest miejsce. Ludzie mieszkańcy wychodzą na ulicę w obronie swoich praw, a nas, miejsce radnych jest tutaj na mównicy, by przyszłe wybory były wolne i demokratyczne. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Pani Radna Beata Kocik w trybie *ad vocem*, tak ? Udzielam głosu !

- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Koledzy i Koleżanki ! Ja *ad vocem* do Pani Radnej Katarzyny Stachowiak ... Stachowicz, przepraszam, którą bardzo szanuję jako radną i tak naprawdę dziękuję za te słowa skierowane do koleżanek z PiS-u, ale bardzo proszę o nas się nie troszczyć. O koleżanki z PiS-u, o kobiety, o kobiety w województwie śląskim, ponieważ naprawdę myślimy, działamy w imię i naszego dobra, dobra naszych dzieci, dobra naszych mężów, rodziców i naprawdę się dobrze mamy. Każdy z nas i każda z nas wybiera taką drogę, jaką uważa za słuszną. Tak samo jest z przekonaniem politycznymi, i bardzo bym była daleka od brania przykładu, zwłaszcza od Pana Marszałka Chełstowskiego, jak również od moich byłych koleżanek Pani Marii Materli i Pani Aliny Nowak, Kolegi również, ale rozmawiamy o ... bardzo proszę Panie Marszałku mi nie przeszkadzać ... w każdym bądź razie zapewniam jeszcze raz, że naprawdę kobiety w województwie śląskim, w subregionie północnym mają się dobrze i nie są niczym zagrożone. Tak oczywiście Pani wypowiedź zrozumiałam. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Pani Radnej ! Bardzo proszę w trybie *ad vocem* zabierze głos Pan Piotr Czarnynoga. Panie Radny ! Od razu jeszcze moja taka sugestia, ponieważ te poprawki do tej uchwały należałoby złożyć w formie pisemnej. Nie wiem czy Państwo macie formę pisemną przygotowaną ? Bardzo proszę, udzielam głosu !

- **radny Piotr Czarnynoga** – Wysoki Sejmiku ! Szanowni Państwo ! No jednak moje sumienie – przepraszam za przedłużanie dyskusji, takiej mało ciekawej w sumie – ale moje sumienie radnego, trzynasty rok jestem radnym Sejmiku Województwa Śląskiego, muszę złożyć oświadczenie i myślę, że mogę to złożyć, upoważnił mnie w imieniu radnego, który jest tutaj czwartą kadencją, Jana Kawuloka, nigdy żeśmy w dwójkę nie wykonywali żadnych instrukcji płynących od kogokolwiek. Jestem samorządowcem od 1990 roku. Najpierw byłem 8 lat w gminie w Tychach i w Bieruniu, potem byłem 12 lat starostą i radnym na poziomie powiatowym, teraz jestem trzynasty rok radnym Sejmiku. Nigdy nie wykonywałem żadnych instrukcji, mimo że od początku tutaj w Sejmiku jestem radnym z klubu Prawo i Sprawiedliwość i jestem członkiem

partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość. Jeżeli moja Przedmówczyni rozumie per analogiam ze swojej partii, wpatrzona w tego idola, który się nazywa zdaje się Tusk, bo może ma Pani innych idoli, to ja nie chcę w to wchodzić, to to rozumowanie per analogiam w naszej partii nie działa. Ja próbuję wybudować samorządność na poziomie Sejmiku Województwa Śląskiego i oczywiście ponoszę kompletną porażkę, bo od pierwszych dni, kiedy tutaj jestem, dominacja, czego jesteśmy w tym punkcie przykładem, polityki niepotrzebnej nad naszymi samorządowymi zadaniami, do których jesteśmy zobowiązani ślubując wobec wyborców, przyjmując mandat, że będziemy pracowali dla dobra i rozwoju województwa śląskiego, no proszę Państwa, no to jest karykatura samorządności ! Mówmy o sprawach samorządowych. Nie, ja się odnoszę do tego apelu, który prosił, żebyśmy my przestali być sterowani. Nie jesteśmy sterowani. Próbowujemy według swojego sumienia, według swojego doświadczenia, wcale nie byle jakiego i niemałego, budować samorządność i nie otrzymujemy żadnych instrukcji. A jeżeli Państwo tak sobie wyobrażacie w waszym wykonaniu samorządność, no to współczuję. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! I *ad vocem* zabierze głos Pan Marcin Kozik. Zapraszam, udzielam głosu !

- **radny Marcin Kozik** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Oczywiście *ad vocem* słów Pani Radnej Katarzyny Stachowicz. Ja nie ukrywam, że z wielkim zdumieniem wsłuchuję się w tę argumentację Pani Radnej, bo przecież pamiętam jak przez cztery lata otrzymywali Państwo od Pana Radnego Chełstowskiego systematyczną połajankę z tej mównicy i naprawdę nie trzeba tego tutaj mówić, bo większość z Państwa, doskonale wiem jakie ma zdanie na temat Pana Radnego i często jest to artykułowane w kuluarach. Przez cztery lata Szanowni Państwo mówili o radnym Kałuży *zdrajca* ... ale jeżeli mógłbym dokończyć swoją myśl, dzisiaj mamy transparenty *warto być przyzwoitym*. To rozumiem, że na najbliższej sesji Sejmiku podejmiemy uchwałę intencyjną, że przyzwoitość będziemy mierzyć w stopniach Chełstowskiego ? Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o zabranie głosu, Pan prof. Tadeusz Sławek. Zapraszam Panie Profesorze !

- **radny Tadeusz Sławek** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Ja nie będę mówił politycznie, ani żadnych nazwisk nie będę wymieniał, oprócz jednego za chwileczkę, ale tak po przyjacielsku raczej. Natomiast może trochę tytułem takiego rozluźnienia atmosfery tej dyskusji, kiedy Pan Piotr Czarnynoga kończył, mówiąc, że rektor powinien się wypowiadać ze swoich grzechów, ja zauważyłem niepokój na twarzy Rektora Koziołka, ale rozumiem, że to Pan wzywał mnie do spowiedzi raczej, niż Pana Rektora Koziołka, choć nie wiem z jakich powodów. Wczoraj, nawiasem

mówiąc ...[głos z sali]... nie, no ja w ogóle jestem tępy wie Pan, więc trudno ... Natomiast ... nie, Panie Piotrze, ja mówię śmiesznie, no po prostu chcę rozluźnić, żeby *wypuścić pary* trochę z tego. No, nie no, wszyscy słyszeli chyba ? Dobrze, ale poczucie humoru czasem ratuje sytuację. Proszę Państwa ! Nie będę mówił, jak powiedziałem, politycznie, chciałem się odwołać do pryncypiów. 1748 rok, Monteskiusz publikuje *O duchu praw*. Absolutna podstawa nowoczesnej państwowości, tam się mówi ... właściwie cała książka jest o trójpodziale władz, tylko jeden cytat: *nie ma również wolności jeśli władza sędziowska nie jest oddzielona od prawodawczej i wykonawczej. Gdyby była połączona z władzą prawodawczą, władza nad życiem i wolnością obywateli byłaby dowolną. Sędzia bowiem byłby bowiem prawodawcą*. No nie ma chyba bardziej samorządnego tematu, który trzeba tutaj omawiać jak życie i wolność obywateli. Tak, że taki mój apel Panie Piotrze, Pan jest przecież osobą subtelną, wykształconą. Pan z Janem Sebastianem Bachem *chodzi na podwieczorki*. Pan pięknie gra na organach przecież. Proszę tak ... naprawdę ... mówię, mówię z całą sympatią, podziwiam Pańskie umiejętności, ale proszę nie wycofujmy się z debaty o absolutnych pryncypiach takich jak wolność obywatela w demokratycznym państwie. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, udzielam głosu Pani Radnej Urszuli Koszutskiej !

- **radna Urszula Koszutska** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Goście na dzisiejszej sali i moje Koleżanki Radne i Panowie Radni ! Rozpocznę od zdania skierowanego do Pana Piotra Czarnynogi. Też bardzo go szanuję, więc być może warto się odnieść do wypowiedzi, którą Pan, proszę ? ...[głos z sali]... Proszę się nie martwić, po sesji obiecuję pomoc, jeśli będzie taka potrzebna ... Wydaje mi się, proszę Państwa, że nie mamy ważniejszego punktu na dzisiejszej sesji, jak ten, który teraz ... nad którym teraz debatujemy. Nie ma nic ważniejszego w naszym kraju niż demokracja, praworządność, prawa kobiet i konstytucja. Nie widzę tutaj rozbieżności pomiędzy tym, co powinno się dziać w parlamencie, a tym co teraz się dzieje w naszym Sejmiku. Ustawa *lex Tusk* rozbudziła gniew, niepokój i troskę Polaków. Wszyscy martwimy się o to co stanie się z naszą ojczyzną, która niestety przyjęła taką niebezpieczną drogę i chyli się trochę ku autorytaryzmowi. Widzimy, że większość podejmowanych decyzji naszego rządu Prawa i Sprawiedliwości myśli o tym, aby wyrwać nas z Zachodniej Europy i skierować na wschód. Myślę, że to jest niebezpieczne działanie, dlatego dziś powinniśmy o tym głośno mówić i powinniśmy głośno walczyć o to, aby nasza ojczyzna pozostała demokratyczną. Próba administracyjnego wykluczenia najważniejszego polityka opozycji rzekomym oskarżeniem o współpracę z Putinem – podkreślam, rzekomym oskarżeniem o współpracę z Putinem – skompromitowała Prawo i Sprawiedliwość, i to bardzo mocno. Jeśli

do tego dodamy forsowane przez lata zmiany demolujące sądownictwo oraz lejącą propagandę z mediów publicznych, których my, proszę Państwa, opłacamy, wydaje się, że jesienne wybory mogą nie być równe, ale to też dotyczy naszego regionu, naszego województwa śląskiego. Komisja *lex Tusk* jest rodem z PRL-u. To najczarniejsza historia naszej komunistycznej Polski. Nie możemy się na to zgodzić. Uprawnia do wydawania wyroków bez odpowiedzialności, godzi w fundamentalne podstawy naszego państwa, daje możliwość wpływu na niewygodne wyroki sądowe. Ba, nawet jest ważniejsza od sądu. Zwykłą ustawą doprowadza do zupełnej zmiany systemu sądowego w naszym kraju. Ten mechanizm jest nam znany, tak jak wspomniałam, z najczarniejszej historii stalinowskiej Polski. Jeśli Państwo chcecie powrotu do tego, to nie głosujcie za tą dzisiejszą uchwałą, ale ja mam wrażenie, że zdajecie sobie sprawę, czym grozi ustawa *lex Tusk*. Pamiętajmy, że to prawniczy sabotaż, to niszczenie fundamentów naszego państwa, to droga do autorytaryzmu, to także zablokowanie pieniędzy unijnych, które tu w naszym województwie są nam bardzo potrzebne. Dlatego powinniśmy wszyscy zagłosować za tą uchwałą i bardzo Państwa proszę, po mojej prawej stronie, żeby się zastanowili nad tym i pomyśleli o tym do czego zmierza naszej ojczyzna. Chcemy być wszyscy równi, chcemy żyć w demokratycznej Polsce i do tego was zachęcam. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Pani Przewodniczącej ! Bardzo proszę, zapraszam do zabrania głosu Pana Radnego Rafała Kandziorę. Udzielam głosu, proszę bardzo !

- **radny Rafał Kandziora** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Goście ! Szanowni Radni ! Wszyscy Obecni ! Siedzimy od pół godziny i słuchamy naszych wystąpień, które skupiają się głównie na zupełnie czymś innym, czyli wyciąganiu jakichś dziwnych spraw, wspomnień dotyczących przeszłości, obrażeniu samych siebie, a chyba nie do tego zostaliśmy powołani. Ja mam taki apel, żeby już tego nie ciągnąć ... Po pierwsze ...no można się śmiać, można różnie się do tego odnosić. Ja powiem w ten sposób, jestem pierwszą kadencją w tym Sejmiku, jest ona dla mnie bardzo ciekawa, ważna, ale również bardzo trudna z punktu widzenia, w podejmowaniu szeregu decyzji. Jednego czego jestem pewny w stu procentach, to tego, że te decyzje, wszystkie decyzje jakie podjąłem w moim życiu, są zgodne z moim przekonaniem. I wiem o tym, że dokładnie tak postąpił Marszałek Chełstowski i moi przyjaciele, znajomi, czyli Pani Alina Nowak i Maria Materla – co do tego nie mam wątpliwości. Gdybym miał podjąć jeszcze raz tę trudną decyzję, która przyniosła skutki takie, nie inne, myślę, że w dniu dzisiejszym również bym ją podjął. Chociażby dlatego, że nie będę godził się na pewne rzeczy w żadnym ugrupowaniu politycznym i w żadnej sytuacji. Byłoby to niezgodne z moim sumieniem i z moimi oczekiwaniami. Wzywam do głębszego poszanowania

samych siebie i tego miejsca. Jeżeli już musimy podjąć tę decyzję odnośnie podjęcia tej uchwały, to po prostu to zrobimy, niech każdy to zrobi zgodnie ze swoim sumieniem, ze swoim przekonaniem i z tym co sobie wyobraża. Powinniśmy nasze decyzje umieć szanować, a nie zachowywać się w taki sposób, jak się tutaj zachowujemy. Kiedyś, na samym początku, przeczytałem w jakimś czasopiśmie czy encyklopedii, już nie pamiętam, definicję słowa: *polityka*, więc muszę wam powiedzieć, że byłem bardzo zaskoczony tą definicją, ponieważ nie widzę ani grama spójności z tym, co tutaj się dzieje. Dlatego spróbujemy uprawiać politykę taką, która przynosi korzyści temu miejscu i temu samorządowi. Bardzo o to proszę. Na koniec chciałbym tylko podziękować za wszystkie te głosy, które nie są skrajne, i za wszystkie te narzędzia w polityce, które są używane w sposób rozumny i właściwy. No niestety, coraz częściej zdarza nam się używać narzędzi, które przekraczają pewne granice i to w wielu przypadkach tak się zdarza. Ja rozumiem, że walka o władzę wymaga bardzo dużej siły, determinacji, ale po pewne kwestie nie powinno się sięgać, są one niegodne ani radnych, ani polityków, ponieważ można to inaczej rozwiązać. Jeżeli jest spór, rozwiązujemy go w taki sposób żeby nie dokonywać rzeczy, które uważam, że wykraczają poza pewne schematy, które są ogólnie przyjęte. Ja tak uważam. Uważam, że ustawa *lex Tusk* jest takim momentem, w którym sięgnięto po narzędzie, po które nie powinno się sięgać. Można to rozwiązywać w inny sposób, są instytucje do tego powoływane. Wydaje mi się, że konstrukcja naszego państwa jest na tyle stabilna, że jest w stanie rozstrzygać nie takie spory i jeżeli ktoś jest faktycznie winny i ktoś dopuścił się przestępstwa, to są narzędzia, mechanizmy i instytucje do tego powołane i niech one się tym zajmują. Jeszcze raz apeluję o to żeby nie sięgać po narzędzia, które są zgubne dla Śląska, dla Polski, ich po prostu nie wykorzystywać. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Bardzo proszę teraz o zabranie głosu Pana Stanisława Baczyńskiego, udzielam głosu !

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Panie i Panowie Radni ! Szanowni Zaproszeni Goście ! Panowie Posłowie ! Ja, o dziwo, to się całkowicie zgadzam z moim przedmówcą, żeby nie sięgać po narzędzia, które szkodzą Śląskowi, Pan powiedział, ja powiem województwu śląskiemu, temu krajowi i nam. Ja powiem tak, my po takie narzędzia nie sięgamy. Ja tu nie widziałem nigdzie baneru: *Kandziora zdrajca, Kubica zdrajca, Materla zdrajca*, a kiedyś takie narzędzia, takie banery tutaj były, tam pisało Kałuża ... tego owego. Nawet wiecie co Państwo, powiem tak, że mnie to wstyd było, jak usłyszałem, jak na rynku w Rybniku, chyba tam, skandowano: *Kałuża c..., Kałuża c...* . Słuchajcie Państwo ! Ale to źle świadczy o naszym regionie. To chyba coś nie tak ? I tu się całkowicie zgadzamy, nie sięgajmy po takie narzędzia. To jest brud, to jest

rynsztok, do którego nie wolno wchodzić. I w tym momencie powiem tak – nasi ojcowie wierni ideałom to doprowadzili do tego, że tu jest Polska. Tak, Szanowni Państwo, bo byli tym ideałom wierni od urodzenia aż do śmierci i to nieraz śmierci w bardzo tragicznych okolicznościach. I to byli ci, których dzisiaj nosimy na sztandarach. Tak Szanowni Państwo ! Bo oni są godni szacunku za to, że wytrwali w swoich ideałach. I teraz taka dygresja, pozwólcmy każdemu trwać w jego ideałach, jeżeli już tak jest, szanujmy się nawzajem i to do czegoś doprowadzi. Natomiast ja się całkowicie zgadzam z Panem Piotrem Czarnynogą, powinien powiedzieć: *z kolegą*, bo on dzisiaj jest tutaj eksponowany jako taki idol do naśladowania. Ja tutaj, Szanowni Państwo, przychodziłem do samorządu wojewódzkiego, nie do polityki. Jak będę chciał iść do polityki, to sobie będę startował, nie wiem, za posła, senatora, zostanę jakimś doradcą i tam się będę realizował, ale tu przyszedłem do samorządu, chcę rozwiązywać problemy publiczne. I myślę, że przez cztery lata dałem i daliśmy temu swoją postawę, przecież tak bardzo wiele rzeczy w tym województwie się zrobiło. Ale, ale na tej sali, to wiecie Państwo – tam z tego miejsca to widać doskonale – to jest taka sytuacja: my mamy rację. Jak Przewodniczący Kawulok prosi, żeby już piąty raz nie zabierać głosu, my mamy rację, bo my chcemy coś powiedzieć, bo Pan ogranicza demokrację. Teraz czy my robimy to samo ? To tak trochę po chrześcijańsku trzeba spojrzeć we własne sumienie popatrzeć i powiedzieć tak: no, to co jest dobre, to robię, to, co jest złe, odrzucam, nie naśladuję byle badziorstwa i idzie to do przodu. Dlatego uważam, że powinniśmy bardziej skupić się na tym co u nas w Sejmiku źle funkcjonuje, niż na tym żeby sprowadzać tutaj ogólnopolskie problemy w różnej postaci, bo można zrobić tu każdą planszę, można tu wywołać każde hasło, można posłużyć się każdą ustawą, a przecież nie o to chodzi. Chodzi o to żebyśmy wspólnie działali dla dobra tego regionu. I czy to nam przysłuży, ta dyskusja ? Nie wiesz ! Nawet powiem Państwu tak, że w takich różnych notowaniach, czy sondażowniach politycznych, to później wychodzi na to, że przynosi to skutek odwrotny, więc ja proponowałbym jednak wyhamować albo wyrzucić na luz i trochę łagodniej podchodzić do tej całej sytuacji. Tak powiem Państwu na bazie tych wszystkich rzeczy, które się ostatnio wydarzyły, to mam bardzo różne skojarzenia. Usłyszałem takie zdanie, że Prezydent Duda swoim podpisem zmobilizował wszystkich żeby przyszli na wiec w Warszawie. To dobrze, to też demokracja, jeżeli tak się stało. No ale wiecie Państwo, od dłuższego czasu zastanawiam się co tam jest w tej ustawie, że tak wszyscy przeciwko niej protestują ? Tam musi być jakaś ciekawa rzecz, więc może to warto byłoby wyjaśnić, tak jak jakieś te afery *Amber Gold* i inne i mieć sobie spokój, po prostu czysty, normalny spokój. Ale to tak tylko na marginesie, bo ja się chcę skupić na Sejmiku. No i tak, Szanowni Państwo, w Sejmiku to ja zauważam taką rzecz, że my to jesteśmy mistrzowie świata. Tak, Szanowni Państwo. Mamy przewodniczącego, prezydium, mamy komisje, które się w ogóle nie liczą. No bo co z tego jak tu jest sytuacja tego rodzaju, że można przyjść na Sejmik,

wnieść inicjatywę uchwałodawczą i komisje w ogóle tego nie muszą opiniować, nie muszą się nad tym zastanawiać, jest to głos nieistotny, bo Sejmik może wszystko. Wiecie Państwo, to też nie jest demokracja. To, jak ma się sprawy rozstrzygać, to mają one iść po kolei od Zarządu, poprzez komisję, mają czasami poprawkę, czasami akceptację. To tak powinno wyglądać, więc może spójrzmy też trochę we własne sumienie i popatrzmy czy ta demokracja jest tak u nas tutaj. No i na koniec jeszcze taką rzecz jedną powiem, którą zapamiętałem z pierwszej sesji, a na tej pierwszej sesji, jak tu były takie przesilenia różnego rodzaju, to usłyszałem, że z tego województwa *nie zostanie kamień na kamieniu*. Jest odwrotnie, z czego się bardzo cieszę i cieszę się, że jest to nasza zasługa. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Ja się tylko do jednej kwestii odniosę, bo to nie jest standard, że pewnych uchwał nie opiniujemy. Wiemy o tym, że niektóre uchwały zgłaszane są tuż przed Sejmikiem. Gdybyśmy je dali do zaopiniowania do komisji, musiałyby później ta uchwała czekać kolejny miesiąc do kolejnej sesji, no bo przecież nie jest naszym zwyczajem zwoływaniem nadzwyczajnych sesji Sejmiku Województwa Śląskiego. Tak, że mam nadzieję, że Państwo widzicie, że wszystkie uchwały staramy się opiniować w odpowiednim czasie. Jeżeli tylko w drodze wyjątków te, które docierają do nas już w terminie takim, że trudno przeprowadzić to głosowanie na komisjach i opiniować, wtedy rzeczywiście zastanawiamy się nad tymi uchwałami, podejmujemy je w dniu obrad naszego Sejmiku. Tak, że proszę nam nie zarzucać, że to jest tutaj we względzie opiniowania uchwał jest coś niedemokratycznego, czy w ogóle, że jest to standard, że w ogóle nie opiniujemy. To tak doskonale Państwo wiecie, że nie jest ! Bardzo proszę o zabranie głosu Panią Urszulę Koszutką, Wiceprzewodniczącą – udzielam głosu w trybie *ad vocem* !

- **radna Urszula Koszutska** – przepraszam ... Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Ja tylko *ad vocem* do Pana Baczyńskiego. Zapytał Pan co tam jest w tej ustawie takiego niepokojącego, że o niej mówimy ? To już odpowiadam. Wszyscy panowie, którzy tam zasiadają, czy może i panie, są przedstawicielami Prawa i Sprawiedliwości – to po pierwsze. Po drugie – nie ponoszą odpowiedzialności za swoje decyzje, co moim zdaniem jest oburzające. I po trzecie – naprawdę są sądem kapturowym. Myślę, że to jest wystarczająca odpowiedź. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę o zabranie głosu Pana Radnego Zbigniewa Przedpełskiego, udzielam głosu !

- **radny Zbigniew Przedpelski** – dziękuję bardzo ! Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Państwo ! Odpowiadając na takie wezwania, które tu pod naszym adresem, żebyśmy zagłosowali za tą uchwałą, wybaczenie, Państwo, wydaje mi, się to rzeczywiście mało istotne, ale chciałem się podzielić, dlaczego ja – dlaczego ja osobiście nie będę za tym głosował. Uchwała o treści: *przyjmuje się stanowisko Sejmiku Województwa Śląskiego sprzeciwiające się łamaniu Konstytucji i dalszej dekonstrukcji*, itd., *stanowiące załącznik do uchwały* – załącznik do uchwały, żadnego tytułu, ani... czytamy: *decyzja Prezydenta o podpisaniu ustawy o powołaniu Komisji ds. zbadania wpływów rosyjskich w polskim życiu publicznym*. Szanowni Państwo ! Jeżeli chodzi ... no, jak coś mamy uchwalać poważnego, to chciałem zwrócić drobną uwagę, że w Dzienniku Ustaw to się nazywa ustawa z dnia 14 kwietnia 2023 roku *o Państwowej Komisji ds. badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022*. Proszę mi wybaczyć, ale ja naprawdę nie będę brał udziału w dyskusji ani w przyjmowaniu dokumentów średnio poważnych, napisanych niedbale. I szczerze mówiąc dziwi mnie, że już tyle czasu straciliśmy przy dyskusji nad tego typu dokumentem.
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, głos zabierze Pan Jan Kawulok, udzielam głosu !
- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panowie Posłowie ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Dzisiaj jako szef klubu opozycyjnego brałem udział w konwencji. Tam na konwencji trwało podpisywanie tego apelu i też, że tak powiem, podsunęto mi ten dokument żebym go podpisał. Już jak gdyby to jest pierwszy taki przykład pewnych zwyczajów, czyli masz podpisać, masz to zgłosić i wtedy dałem taki piękny przykład sprzed czterech lat, gdzie podobne stanowisko wypracowaliśmy. Ja wtedy zaproponowałem, żeby było dwóch przedstawicieli opozycji ówczesnej, dwóch koalicji. Pracowaliśmy w składzie: Pani Koszutska, Pani Senator aktualna, Bieda i Pan Piotrek Czarnynoga. Słuchajcie, i faktycznie spotkaliśmy się trzy razy. I co było pięknego ? Myśmy to przyjęli jednogłośnie – się okazuje, że na tym szczeblu samorządowym nie jest wiele różnic, jeżeli tylko sobie nie pozwolimy górami sterować, to bardzo dużo można zrobić. I dzisiejsza sesja – Szanowni Państwo, dzisiaj mamy sesję absolutoryjną. Jak tu jestem siedemnaście lat, to te dwa punkty: *sprawozdanie z finansowe i udzielenie absolutorium* to były punkty wiodące na tej sesji. Dzisiaj się stają tutaj marginalnymi. I my mówimy o samorządności ? Ja bym chętnie pożyczył ten baner od kolegi Mazura, bo faktycznie ja tu dzisiaj widzę olbrzymi problem z samorządnością. Szanowni Państwo ! Po raz pierwszy projekt uchwały nie referował wnioskodawca, ale przedstawiciel, z całym szacunkiem, KOD-u, tak ? Statut czegoś takiego nie przewiduje. Ja nie rozumiem, dlaczego tego punktu nie zreferował ktoś, kto się

czuje autorem tego stanowiska ? To jest właśnie olbrzymi problem. Jeżeli my, jako samorządowcy, pozwolimy ... no chyba nie było sytuacji jak byłem przewodniczącym Sejmiku, żeby jakaś skrajna organizacja, czy lewicowa czy prawicowa, za mnie wprowadzała do porządku obrad jakiś punkt i go referowała. To jest oddanie, Panie Przewodniczący, Pana władzy. Przecież tu miał, nie wiem, obojętnie kto miał to referować, Pan Mazur czy obojętnie kto, czy pan tutaj, kolega z PSL-u. Tak, że to jest jak gdyby dla mnie to jest bardzo niepokojące. Oczywiście tutaj były też te zarzuty takie, no, że Prezydent podpisał, potem zmienił... Szanowni Państwo ! Ile razy my w Sejmiku przyjmujemy uchwałę i też ją zmieniamy na następnym posiedzeniu ? No bo nie ma ludzi nieomylnych. Poza tym wszyscy dążymy do pewnej jakości prawa, żeby ono było lepsze. I na zakończenie taką anegdotę powiem, która mi się w nasunęła – na obozie harcerskim ginęły pieniądze. Komendant wezwał wszystkich i mówi: *śłuchajcie, powołamy komisję, żeby to wyjaśnić*. Franek wstaje, mówi: *to jest komisja przeciw mnie*. Tak, konsternacja. Dwóch kolegów mówi: *my się z Frankiem zgadzamy*. Nie znam wyniku prac tej komisji, ponoć pieniądze się nie znalazły, ale przestały ginąć. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Przewodniczący ! Po pierwsze – nie podsunęto do podpisu, tylko zaproszono, bo zaprosiliśmy również Państwa do tego, że być może zechcecie ...[głos z sali]... już wszystko powiem. Natomiast to jest pierwsza rzecz – zaprosiliśmy – no, Państwo nie jesteście zainteresowani popieraniem demokracji. Natomiast to mój ukłon w stronę Komitetu Obrony Demokracji, który to Komitet od początku w tym Sejmiku, kiedy wyraźnie zaczęły być tu atakowane podstawy prawne naszego państwa i demokratyczne, właśnie Komitet Obrony Demokracji od samego początku tu jest reprezentowany przez grono osób, którym ta demokracja leży szczególnie na sercu. I dlatego to mój ukłon i jeszcze raz dziękuję, że Pan Przewodniczący w imieniu Komitetu Obrony Demokracji zabrał głos, a uzasadnienie jest oczywiście w piśmie do Państwa przesłanym. Inicjatywa jest po stronie wszystkich demokratycznych ugrupowań reprezentujących nasz Sejmik, tutaj w naszym województwie śląskim. Tak, że stąd nie uważałem, że konieczne jest referowanie przeze mnie, czy tu przez osoby, bo oczywiście te osoby zabrały głos reprezentując poszczególne ugrupowania, natomiast bardzo się cieszę, że na moje zaproszenie – bo zaprosiłem Pana Przewodniczącego KOD-u, Pana Włodzimierza Gidzielę – zechciał poświęcić swój czas, przyjść tu i wyrazić stanowisko dużej części naszego społeczeństwa, czego wyrazem była również niesamowita frekwencja 4 czerwca w trakcie marszu *święta demokracji* w Polsce – 4 czerwca *święto demokracji* w Polsce – marsz, który odbył się w Warszawie, 500 tys. osób. Zresztą z tego powodu zdaje się jakieś malutkie zawirowania w Prawie i Sprawiedliwości u Państwa się dzieją ... Bardzo proszę, Pan Zbigniew Przedpełski zabierze głos *ad vocem* !

- **radny Zbigniew Przedpelski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Państwo ! No proszę wybaczyć, ale ja jednak odniosę się trochę szerzej do tej dyskusji, której się przysłuchuję. Ja przede wszystkim szalenie dziękuję, Panie Przewodniczący, za wygłoszenie tej niezwykle ciekawej i doniosłej myśli, że w sytuacji, kiedy za Państwa rządów służby państwa łamały wolność pracy w siedzibie redakcji *Wprost*, to dla Państwa była kwintesencja demokracji. I analogicznie chciałem tu koledze swojemu podpowiedzieć, że najwyraźniej w tejże tak rozumianej demokracji, to organem odpowiedzialnym do orzekania o zgodności z konstytucją przestał być Trybunał Konstytucyjny, a stał się najwyraźniej Komitet Obrony Demokracji. To co tu się dzieje ja tak rozumiem.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, *ad vocem* Mirosław Mazur, udzielam głosu !

- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! No wie Pan, to Pan powiedział, że Trybunał Konstytucyjny przestał orzekać w sprawach, które powinien orzekać – widocznie wie Pan więcej, co my się domyślamy i widzimy. To taka dygresja do tego, co Pan powiedział. I faktycznie my jako mieszkańcy, obywatele Polski musimy swoje zdanie niestety wyrażać w cywilizowany sposób, zaznaczę, na ulicach i uczestniczyć w takich *świętach demokracji*, jak powiedział Pan Przewodniczący, w marszu 4 czerwca, żeby Państwu dać na otrzeźwienie, na opamiętanie się, gdzie prowadzicie nasz kraj i jakie Państwo uchwalacie prawo. Natomiast chcę się odnieść do tego też co mówił przedmówca mój, Pan Przewodniczący Kawulok. Szkoda, że Pan nie wspomniał jakich to rozmów dotyczyło, w jakim kontekście rozmawialiśmy wtedy, bo ja i owszem pamiętam takie rozmowy, gdzie podejmowaliśmy apel i w odróżnieniu od tej kadencji, kiedy Państwu się nie zdarzyło żeby coś powiedzieć takiego, co byłoby przeciwko linii tej płynącej z Nowogrodzkiej, czy rządowi, to my w poprzedniej kadencji mieliśmy odwagę powiedzieć naszemu rządowi wtedy, że nie podoba nam się sytuacja w górnictwie i wtedy żeśmy faktycznie wspólnie rozmawiali, wspólnie żeśmy takie stanowisko przyjmowali. I to doskonale pamiętam, takie rozmowy były. Jeszcze raz powtórzę dobitnie – myśmy wtedy mieli odwagę naszemu rządowi powiedzieć: *nie, my tu na Śląsku jesteście dogadani, nam się sytuacja w górnictwie nie podoba i taki apel wspólny przyjęliśmy*. A niech mi Pan przypomni taki apel przeciwko poczynaniom waszego rządu – jeden przykład, taki konkretny, gdzie zwróciliście na coś uwagę. Już nie będę przypominał słów Marszałka Chełstowskiego o tym, jak opowiadał, że doskwiera mu, delikatnie mówiąc, właśnie to, że nie liczy się rząd wasz z niczym. Przykład Centralnego Portu Lotniczego, sytuacja z tym żeby przejąć udziały w Porcie Lotniczym Katowice. Możemy tą listę kontynuować, możemy mówić tutaj sporo rzeczy. Dzisiaj

próbujecie wyrzucić ustrój demokratyczny do góry nogami, chcecie stworzyć system autorytarny w Polsce. Ja w '89 roku uczestniczyłem pierwszy raz w manifestacji – nie pierwszy raz w ogóle, bo uczestniczyłem też w pierwszomajowych za dziecka ze szkoły, będąc pod delikatną, można powiedzieć, presją ówczesnego systemu – ale w '89 roku uczestniczyłem w pierwszej demonstracji opozycji demokratycznej przed wyborami w czerwcu. I wtedy cieszyliśmy się z tego co będzie, że jest pewna szansa i potem budowaliśmy coś, co wy dzisiaj swoimi rządami niszczyacie ...[głos z sali]... *Magdalena* – powiem Panu tak – osoby, które uczestniczyły w rozmowach w ówczesnym czasie, to, że w Polsce rewolucja czy zmiana systemu nie odbyła się w sposób taki – też uczestniczyliście jako ugrupowanie, byli tam wasi reprezentanci – i to, że ustrój się w Polsce zmienił, ja nie uczestniczyłem, bo byłem za młody wtedy, ale ci ludzie, którzy wtedy dokonali zmiany i odbyło się to w sposób bezkrwawy, bez rewolucji i przeniesiono nas tu, gdzie dzisiaj jesteśmy, czyli jesteśmy członkiem NATO, członkiem Unii Europejskiej i mamy jeszcze – i mam nadzieję po październiku – ciągle wolną Polskę, ja naprawdę daleki jestem od negatywnych czy uszczypliwych komentarzy w stosunku do tamtych rozmów. Tyle !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, udzielam głosu Pani Jadwidze Baczyńskiej ... a jeszcze *ad vocem* Jan Kawulok, tak ? Proszę bardzo ! Przepraszam Panią Radną...

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Tutaj do Przewodniczącego. Oczywiście – choćby taki pierwszy przykład to było kwestia lotniska, gdzieśmy poparli stanowisko jak gdyby odwrotne niż rządu i myślę, że to nie trzeba mieć takiej dobrej pamięci żeby to pamiętać. Natomiast w tej dyskusji politycznej jeszcze musimy pamiętać, no, jednak o rzeczach społecznych. Ja się zgadzam, że to zdanie, że społeczeństwo tam z oburzeniem przyjęło ... i można ... ale równie prawdziwe zdanie będzie: *społeczeństwo z uznaniem to przyjęło*, bo społeczeństwo polskie nie jest jedno, ono jest pół na pół. Która połówka jest większa, nie wiemy, ale nigdy nie wolno tą drugą połówką straszyć. Ja nigdy nie powiem, że w Polsce świat się zawali jak wygra kto inny, jak kto inny wygra. Na tyle jesteśmy demokracją dojrzałą, że zaczynamy oceniać świat wobec ilości osób, które wieczorem jeżdżą na rowerach, hulajnogach, w parku rozrywki są, ile jest na nartach, ile jest na urlopie i naprawdę jest lepiej, i na pewno jest coraz lepiej, coraz lepiej. Moi pracownicy, to ja to czuję, że jest lepiej w tym kraju. Oczywiście, czy mogło być jeszcze lepiej ? Zawsze może być jeszcze lepiej. Natomiast jak gdyby straszenie ludzi niczego nie rozwiązuje i naprawdę my jako samorządowcy powinniśmy się koncentrować właśnie na tych problemach samorządowych. I to, co powiedziałem w poprzednim wystąpieniu – nie dajmy się wypchnąć z tej mównicy osobom spoza nas, nie wybieranym. To my tutaj zostaliśmy

wybrani. Każdy z nas ma mandat, uzyskał ilość głosów, musiał się martwić w kampanii, znowu go to czeka za pół roku, ale ceńmy siebie. Osoba, która, no, najmniejszą ilość głosów miała, to na pewno musiała mieć 6, 7 tys.. To nie jest tak łatwo ! To jest szacunek tych 7 tys., ale oczywiście i 20 tys. i 40 tys. Tak, że ja bardzo bym apelował żebyśmy jednak próbowali tutaj, bo ja mogę jeszcze Panu Mazurowi znaleźć kilka takich dokumentów z tych osiemnastu lat, gdzie nawet sam w służbie zdrowia proponowałem rozwiązania inne niż rząd PiS-u proponował i jakoś nikt mnie z tego tytułu ani z PiS-u nie zwalniał, ani jakoś nie miałem z tym problemu nigdy. To nie jest tak, że człowiek musi być całkowicie uległy. Jeżeli się przygotowujemy do sesji, jeżeli dostajemy materiał, no ja czasami zgłaszam na konwencji nawet jakieś tam uwagi, bo to jest naprawdę błąd redakcyjny, to na tym to polega, ale ponieważ byłem wywołany, więc przypominam, była taka uchwała, a kolejne podam na następnej sesji. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Zapraszam do zabrania głosu Panią Jadwigę Baczyńską, udzielam głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję bardzo za udzielenie głosu ! Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Państwo Radni i Szanowni Goście ! Ja trochę *ad vocem*, ale do kilku osób, więc traktuję mój głos jako głos w dyskusji. Pierwsze, chciałam się odnieść do Pani Radnej Katarzyny Stachowicz. Dziękuję za wiarę w nas, jako kobiety z Prawa i Sprawiedliwości, w naszą niezależność i w naszą siłę. Zapewniam, że taką siłę mamy i jesteśmy niezależne. Ja przez 50 lat byłam w stu procentach niezależna, a po zawarciu związku małżeńskiego jestem jeszcze bardziej niezależna. Uważam, że każdy z nas podejmuje decyzje zgodnie z własnym przekonaniem, z własnym sumieniem i dziękuję za te sugestie, wysłuchałam, ale pozostanę przy swoim zdaniu. Do Pani Radnej Urszuli Koszutskiej ... Tak, wiem, dziękuję. Dziękuję za wspomniane prawa kobiet, one są bardzo ważne, ale w ramach uprawnienia równie ważne są prawa mężczyzn, dlatego dla uproszczenia wszystkie prawa nazywam prawami człowieka. Myślę, że przynajmniej męska strona tej sali poprze mnie w tej opinii ...Dziękuję ! Słucham ? ...[głos z sali]... No to też kobiety, mężczyźni, prawda? Prawa człowieka, prawa człowieka i również te dzieci nienarodzone, które Państwo zagłosowaliście, kiedy całkiem niedawno uchwałą o metodzie *in vitro*. Ja uważam, że tam są łamane prawa człowieka, ponieważ według mojej wiedzy człowiek zaczyna żyć od momentu poczęcia i niestety jest to uchwała niezgodna z konstytucją, czyli z prawem do życia człowieka. Też chciałam zwrócić uwagę na to, że ten dokument, który Państwo dzisiaj przedstawiliście dosłownie na minutę przed sesją, czyli na kolanie, podobnie jak to logo na ostatniej sesji, na szybko opiniowane przez nie tą komisję, która powinna je opiniować i na za piętnaście jedenasta zwoływanie komisji po raz kolejny, żeby zaopiniowała logo czarne na białym tle, czy białe na czarnym tle. To chodzi tutaj o to logo

zasłonięte w większej części, złoty orzeł na niebieskim tle. Uważam, że ta uchwała również była podjęta niekonstytucyjnie, niezgodnie z zasadami i na kolanie. Ja się powołam na art. 70, prawo do nauki, punkt 1: *każdy ma prawo do nauki*, do osiemnastego roku życia jest nauka bezpłatna, i punkt 5: *zapewnia się autonomię szkół wyższych na zasadach określonych w ustawie*. W tym dokumencie, który dzisiaj otrzymałam, śląskie uczelnie kształcą młodzież, to jest zdanie dyskryminujące osoby, które nie są młodzieżą. Czy uczelnie mają nie kształcić osób, które nie są młodzieżą ? Dla mnie jest to ewidentnie dokument niezgodny z konstytucją, dlatego po raz kolejny proszę o zdjęcie go z dzisiejszych obrad, ponieważ łamie on ten art. 70. I również chciałam też zwrócić uwagę na to, że osoby, które uważają ... się za bohaterów dzisiaj, za to, że miały odwagę sprzeciwić się, może te osoby były na ... nie słuchały własnego głosu, czy własnego sumienia, czy nie podejmowały samodzielnie decyzji przez kilka, może kilkanaście lat i słuchały Pana Prezesa Jarosława Kaczyńskiego, czy Zbigniewa Ziobry bez własnego zdania i w ostatnim roku je zmieniły, np. pani, która ... Pani Radna, która z ołtarza diecezjalnego wyrażała swoje poglądy i była przeciwna metodzie *in vitro* w sierpniu, a dwa miesiące później w gazecie się wypowiadała, że statystyki się zmieniły, dlatego teraz jest za metodą *in vitro*. Pan Radny, który mówił na jednej z ostatnich sesji, że mówimy o czynach, a nie o przyczynach, kiedy zarzucałam pewne kłamstwa, podczas gdy Państwo odchodziliście z naszego klubu. No, te czyny są oczywiste, kłamaliście nas w żywe oczy, patrząc nam prosto w twarz, a przyczynę widzę jedną: *pecunia non olet*. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę o zabranie głosu *ad vocem* – Alina Bednarz, udzielam głosu !

- **radna Alina Bednarz** – dziękuję bardzo ! Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowne Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Goście ! Szanowni Goście z KOD-u ! *Ad vocem* wypowiedzi Pani Jadwigi Baczyńskiej. Szanowni Państwo ! Prawa kobiet to prawa człowieka, zgadza się, ale nie prawa reprodukcyjne, bo to kobietom, a nie mężczyznom ogranicza się prawa reprodukcyjne. W 2020 roku w październiku Trybunał Konstytucyjny Julii Przyłębskiej, jak Państwo wiecie, podjął haniebną, tzw... nie, *trybunał Julii Przyłębskiej*, dobrze mówię. Podjął decyzję o zakazie aborcji ciąży, które są zagrożone w przypadku ciężkich wad płodu i zagrożenia życia matki. Dorota z Nowego Targu to ostatnio ofiara. Iza z Pszczyny, czyli dziewczyna, która mieszkała w województwie śląskim. Pani Radna Kocik, Pani się zatroszczy o te kobiety, które mieszkają w województwie śląskim, są w zagrożonej ciąży i mają problemy z usunięciem, z terminacją tej ciąży, zagrożone jest ich życie. To są dziewczyny z województwa śląskiego. Nie mamy praw reprodukcyjnych w Polsce, młode kobiety, a Szanowni Państwo, to może spotkać każdą z nas w wieku rozrodczym. To może spotkać naszą córkę, to może spotkać naszą

siostrę, to może spotkać naszą wnuczkę, dlatego powinniśmy dbać o to, by w Polsce była demokracja i by prawa kobiet, prawa człowieka były szanowane. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę *ad vocem* zabierze głos Pani Jadwiga Baczyńska. Zapraszam do zabrania głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Szanowna Pani Radna ! Ja dziękuję za próbę tego głosu, za próbę wsparcia tutaj praw kobiet. Natomiast, no, według mojej wiedzy i matka i dziecko to są ludzie, jeżeli jedno życie jest zagrożone, jeżeli jesteśmy w stanie uratować tylko jedno życie, postępuje się tak jak w wypadkach, tak uczy etyka lekarska. Jeżeli mamy wypadek samochodowy, nie jesteśmy w stanie uratować dwóch żyć i możemy pomóc tylko jednej osobie, to lekarz podejmuje decyzję, któremu pomagać. No są takie sytuacje, kiedy po prostu nie możemy ratować dwóch osób, albo ...[głos z sali]... ale są takie sytuacje, no ...[głos z sali]... Na pewno, na pewno nie ma takiej sytuacji, że kobieta, której życie jest zagrożone, nie może skorzystać z opieki medycznej i ratowania życia ...[głos z sali – *umarła matka i dziecko umarło*]... To ja poproszę o szczegóły tej sytuacji, kiedy odmówiono pomocy matce, która zmarła na taki skutek, jak Państwo mówicie, bo naprawdę według mojej wiedzy ratuje się każdego człowieka w Polsce i każdemu się pomaga ...[głos z sali]...

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Dziękuję bardzo ! W trybie *ad vocem*, proszę, głos zabierze Pan Klaudiusz Komor !

- **radny Klaudiusz Komor** – proszę Państwa ! *Ad vocem* do tego ostatniego głosu. No po prostu prawo w Polsce, to, które mamy obecnie, jest takie, że lekarze boją się podejmować takich decyzji. Gdybyśmy mieli świadomość, że sąd będzie nas sądził niezależnie i obiektywnie, byłoby łatwiej. Natomiast sami Państwo wiecie i widzicie to teraz w postaci nagonki na lekarzy, że za to, że mamy takie prawo, jakie mamy, które tak naprawdę nie chroni kobiet w ciąży, próbuje się obarczyć winą lekarzy, że to oni nie udzielają pomocy. Oczywiście, trzeba jasno powiedzieć, zdarzają się błędy lekarskie i to, co było w Nowym Targu, i to, co było w Pszczynie, każda taka sytuacja jest dokładnie rozpatrywana. Jeżeli rzeczywiście zawini lekarz, to oczywiście są wyciągane konsekwencje i to Państwo wiecie, bo ci, co śledzą sprawę pszczyńską, to wiedzą, że tam również były wyroki i były kary dla lekarzy. Natomiast nie może być tak, że lekarz ratując pacjenta, bo pacjentem jest kobieta w ciąży, boi się zrobić tego co jego zdaniem należałoby zrobić dla dobra tego pacjenta, a boi się, dlatego że mamy takie prawo, jakie mamy, które jest po prostu nieżyciowe i jest niesprawiedliwe dla kobiet w ciąży. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, głos zabierze jeszcze Rafał Kandziora, tak ? ... *Ad vocem* ? Bardzo proszę, jeszcze Rafał Kandziora !

- **radny Rafał Kandziora** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Wysoki Sejmiku ! Króciutko, bo widzę, że odwoływanie się do czegokolwiek nie ma sensu. Powiem tylko sprostowanie, ponieważ w zasadzie, jeżeli chodzi o *in vitro*, to myśmy głosowali możliwość finansowania tego, a nikt nas nie pytał o zdanie czy jesteśmy za metodą, czy też nie. Chodziło o przekazanie puli środków do tego, żeby ktoś mógł z tego skorzystać, jeżeli tylko zechce. Czemu zagłosowałem za taką sytuacją ? Bo nie lubię nikogo zmuszać albo komuś czegoś zabraniać. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, zapraszam do głosu Panią Renatę Caban – udzielam głosu !

- **radna Renata Caban** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Miałam się nie odzywać, dlatego że dla mnie stanąć w obronie demokracji jest oczywistością. Natomiast troszkę mnie zmusiła prawa strona tejże sali, dlatego że szczerze mówiąc nie usłyszałam od Państwa żadnych argumentów merytorycznych co do naszego apelu. Pan Przedpełski. Pan Przedpełski mówi: *na kolanie zrobiona, nie taka, jak trzeba, nie powołująca się na ustawy i uchwały i w ogóle*. Za to silna słowem. Pan Baczyński: *nie sprowadzać ogólnopolskich problemów do nas*, no przepraszam bardzo, demokracja ma być na poziomie ministrów, sejmów i generalnie warszawskiej części życia, a my to nie ? Pan Kawulok: *jest lepiej*, no właśnie o to się bijemy, żeby było lepiej, tak ? Problem z samorządnością, bo KOD opiniuje uchwałę ? Cieszymy się, że organizacje pozarządowe włączają się w ten proces. Cieszymy się z tego, że mamy takich samorządowców i takie grupy w społeczeństwie naszym, śląskim, które odnoszą się do naszych spraw, do bieżących spraw. Generalnie Państwo o meritum sprawy nie mówicie, pewnie, dlatego że jest oczywista, demokracji trzeba bronić, o demokrację trzeba walczyć. Demokracja nie urodziła się sama z siebie. Chciałam zauważyć, że tzw. ustawa *lex Tusk* to łamanie wszelkich praw obowiązujących w demokratycznym kraju. Zastępujący organ, który się nazywa sądownictwo. W ustawie ustawodawca nie chce używać słów: *kara*. Dlaczego ? Bo musiałoby to pod paragrafy podpadać. Są dolegliwości, no przecież to jest katastrofa jedna wielka do tego stopnia, że nawet organy światowe, rząd Stanów Zjednoczonych, Unia Europejska, wszyscy szeroko otwierają oczy, co to u nas parlament wymyślił rękami, oczywiście, PiS-u. *Przyłębski Trybunał Konstytucyjny* nie jest w stanie się zebrać w tej chwili, żeby cokolwiek opiniować. W związku z powyższym w ten sposób generalnie prawo się zastępuje coś takiego tworząc,

jak komisja *lex Tusk*. Proszę Państwa ! Zastanówcie się, zastanówcie się nad meritum sprawy, a nie nad przypadłościami, dolegliwościami typu KOD opiniuje. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, Pan Marszałek jeszcze i *ad vocem* za chwileczkę zaproszę Pana Stanisława Baczyńskiego.

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowni Państwo ! No, prawie dwie godziny ta dyskusja, zachęcam jednak do zakończenia jej. Nie będzie żadnych już wniosków, oczywiście, o zamknięcie listy mówców, ale mamy też jeszcze wiele innych ważnych uchwał. Ja się wypowiem jako bardziej pragmatyk. Ostatnio mieliśmy spotkanie z Panią Jurinową Eriką, Przewodniczącą Kraju Żylińskiego, i zadałem jej pytanie: *jak u was z KPO ? Środki pracują, mają się dobrze, jako region je dostajemy*. Takie ustawy, jak *lex Tusk*, powodują, że Polska nie dostaje tych środków i nie dostanie ich. I mała Słowacja, a potrafi sobie sprytnie poradzić z rzeczywistością. Wielka Polska nie radzi sobie z tą rzeczywistością. I myślę, że to najdobitniej pokazuje, jak te prawo zostało zepsute w ostatnich latach. Nie wiem czy Państwo tutaj z Prawa i Sprawiedliwość czytali tą ustawę, nawet przysłuchując się tej dyskusji można ją przewertować *na leksie*, jest dostępna, i najlepszym podsumowaniem tej ustawy jest zapis, że po 14 dniach od podpisania przez Prezydenta powinna być powołana komisja. Do tej pory tej komisji nie ma. Czemu ? Bo ta ustawa jest po prostu bardzo zła i sami autorzy się zorientowali, że to po prostu nie nadaje się do obrotu prawnego, publicznego, z uwagi na też szeroki protest międzynarodowy, dalsze zagęstnienie konfliktu z Komisją Europejską. Nie wiem czy Państwo wiecie, ale tam jest taki zapis, że od decyzji przedmiotowej komisji można się odwołać do WSA, ale WSA nie bada tego, co komisja podejmuje, tylko tryb w oparciu o ustawę, więc to jest żadne odwołanie, a decyzja wchodzi w życie z dniem podjęcia. Więc szczerze mówiąc można wyrzucić krzywdę byle komu, bez znaczenia, czy to jest Tusk, czy to jest, nie wiem, inne nazwisko i za to się nie bierze żadnej odpowiedzialności. Jeżeli tak ma wyglądać praworządność w naszym kraju, no to z całym szacunkiem, trzeba mówić głośno, że tak się nie da. Teraz sobie, Szanowni Państwo, wyobraźcie sytuację, zmieni się władza – może się zmieni, może się nie zmieni – za 5, 7, 10 lat i ktoś stwierdzi, że osoby z Prawa i Sprawiedliwości, które były funkcyjne, mają być poddane w przedmiotowej ustawie w podobny sposób. Pierwsi byście krzyczeli. To naprawdę jest zamach na demokrację. Możemy się nie zgadzać, oczywiście, Chelstowski i trójka radnych to dzisiaj zdrajcy, jak Wojciech Kałuża przechodził do PiS-u to był bohater. Możecie używać każdego sformułowania, ale fakty są niezaprzeczalne, to jest naprawdę zła ustawa, samorząd na tym cierpi, bo nie mamy środków z KPO, wnioski na komisjach, ochrona zdrowia, kultura, drogi. Z czego to wszystko możemy zrobić ? Turystyka, nie wiem, można by tutaj mnożyć

naszych potrzeb. Naprawdę źle się dzieje i trzeba o tym głośno mówić. Ja się nie odzywam, nie angażuję w to wszystko, ale z drugiej strony też nie mogę siedzieć cicho, kiedy słyszę tutaj takie te czy inne informacje. Jeszcze pamiętam dwa lata temu, kiedy były te wszystkie manifestacje, miałem takie spotkanie z panem europosełłem Markiem Baltem, chyba w Brukseli żeśmy się spotkali, no i zadaję mu pytanie, mówię: *czemu te kobiety protestują, bo ja tego nie rozumiem*. I on powiedział jedną mądrą rzecz: *bo one się boją, boją się tego, co się z nimi stanie jak trafią do szpitala i nikt nie będzie mógł im pomóc*. Niestety, ojcem prawdy jest czas i tak się po prostu dzieje. Naprawdę myślę, że tutaj nie ma co dalej prowadzić tej dywagacji, obrzucać się pewnymi stwierdzeniami, prawo musi być jasne, transparentne, przejrzyste. Musi być sąd niezależny, nie żadna komisja, która w ten czy inny sposób odciąży tego czy tamtego dzisiaj od inteligencji, wiedzy, od tego, czy jest dobrym Polakiem, czy jest złym Polakiem. No chyba nie ten kierunek. I bądźmy tutaj naprawdę racjonalni, i myślę, że taki głos samorządu powinien być jasny i skuteczny. I cieszę się, że będą mógł do niego dołożyć swoją cegiełkę. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Zapraszam do zabrania głosu Pana Stanisława Baczyńskiego w trybie *ad vocem* – bardzo proszę !

- **radny Stanisław Baczyński** – dziękuję serdecznie Panie Przewodniczący ! Wszyscy Państwo zgromadzeni ! Widzę, że my się mało znamy. Chyba wiele rzeczy trzeba będzie sobie powiedzieć, nie było okazji przez cztery lata, to może przy tej okazji. Więc ja bardzo uprzejmie informuję, że gdzieś 50 km stąd, na Kopalni *Pniówek*, w grudniu '81 roku stanąłem przeciwko czołgom, po to żeby była w Polsce demokracja, żeby było państwo polskie demokratyczne. Później podjąłem się kształtowania samorządu na poziomie gminnym i w imię demokracji przegrałem wybory po kilku latach, po kilku kadencjach. Taka jest rzeczywistość, to jest demokracja. Również chciałem poinformować, że głosowałem za wstąpieniem do Unii Europejskiej i innego miejsca Polski nie widzę. Nie pozwolę wyrwać się z kultury zachodniej. O wschodzie nie wspominam, bo jest on mi obcy, od dziecka, odkąd opowiadał mi o tym ojciec i dzisiaj się o tym jeszcze dobitniej przekonuję. Ale, Szanowni Państwo, my mówimy o tym żeby mówić o sprawach, które nas dotyczą, a nie sprowadzać tutaj poziom ogólnokrajowy i na zawołanie polityczne dmuchać w niego, ile potrzeba. To nie tędy droga, my jesteśmy samorządem. Ja, Szanowni Państwo, powiem tak, że ja rozumiem całkowicie Marszałka. Osoba, która wykonuje funkcję, która sprawuje, która wykonuje zadania, sprawuje funkcję, jest osobą, której niejednokrotnie wiele rzeczy doskwiera, ja tego sam doświadczyłem i mówiłem: *to mi doskwiera, tanto mi doskwiera*, itp. rzeczy, ale czy to jest powód, żeby od razu robić uchwałę i dwugodzinną dyskusję na temat niczego ? Nie, Szanowni Państwo, to nie tędy droga. My przecież tego nie zmienimy. Nie

damy rady. To tylko chodzi o pewien *PR*-owski pomysł, czy *PR*-owski taki *deal*, który zaistnieje w gazetach i nic innego. No tyle. A co z tego więcej ? Jeszcze raz chcę podkreślić z całą mocą, że opowiadam się za stanowiskiem żebyśmy dyskutowali o sprawach, które nas dotyczą. Nie ma sensu się straszyć, nie ma sensu przeczyć rzeczywistości. Jest ona taka, jaka jest. I w imię tak pojętej demokracji warto pewne rzeczy i pojąć i kontynuować. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Panie Radny ! Trzynaste przykazanie: *nie bądź obojętny* – i myślę, dlatego ta dyskusja dzisiaj.
- **radny Stanisław Baczyński** – pozwólcie Państwo jeszcze na jedną rzecz. Ja się nie silę tam na komentarze z tamtej strony i oczekuję tego samego.
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Szanowni Państwo ! Proszę jeszcze o zabranie głosu Pana Posła Koperskiego. Bardzo proszę Panie Pośle, w imieniu Nowej Lewicy !
- **Pan Przemysław Koperski, poseł na Sejm RP** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Panowie Marszałkowie ! Pani Przewodnicząca ! Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Panie Prezesie ! Szczerze powiedziawszy, dawno tak świetnie, goszcząc tutaj u Państwa kilka razy, ale będąc też byłem radnym Sejmiku Województwa Śląskiego, tak dobrze się tutaj nie czułem. Te napisy, te hasła: *wolność słowa, demokracja, praworządność, prawa kobiet, ani jednej więcej, presja ma sens*, to są... *konstytucja*, to stawia Sejmik Województwa Śląskiego w szeregu równo razem z polskim Senatem, gdzie broni się demokracji, gdzie broni się konstytucji i z tego miejsca chciałem Państwu za to bardzo serdecznie podziękować. Cieszę się również – i tutaj podziękowania na ręce radnego Rafała Porca – że również radni Nowej Lewicy pod tym projektem się podpisują. I, Szanowni Państwo, oczywiście można mówić dzisiaj o tym, że jest w zapaści polska edukacja, że nie mamy dostępu do środków europejskich, że trudno dzisiaj o prawdziwe świadczenie usług zdrowotnych dla kobiet w naszych publicznych jednostkach, za które wszyscy wspólnie płacimy. Można o tym wszystkim mówić, ale to jest ten poziom jakby ogólnopolski. Ja chciałbym się odnieść do tego, co dotyczy bezpośrednio województwa śląskiego. Art. 167 konstytucji, który jest łamany, zapewnia jednostkom samorządu terytorialnego udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypisanych im zadań. I tutaj chyba Państwo się zgodzicie, że konstytucja w tym miejscu jest łamana, jest wielokrotnie łamana. Ja tutaj chciałem Państwu zaprezentować tylko pierwszą stronę *raportu o stanie państwa*, który wczoraj prezentowaliśmy. Tu jest informacja o tym, ile razy polska konstytucja w ciągu ostatnich ośmiu lat była łamana. To są przypadki liczone w tysiącach. Ale odnosząc się do finansów – Śląski Związek Gmin

i Powiatów w swoim ostatnim stanowisku powiedział, że w wyniku *Polskiego Ładu* polskie samorządy straciły 80 mld zł, same samorządy w województwie śląskim to jest 6 mld zł. Przez to dzisiaj jest zagrożone wykonywanie podstawowych zadań przez jednostki samorządu terytorialnego. To dlatego, jak wracamy czasami o chorych porach, bo tak się zdarza, z polskiego parlamentu, przejeżdżam przez województwo śląskie i widać o drugiej, o trzeciej nad ranem miasta w województwie śląskim są wygaszone, są ciemne ulice. Tak dzisiaj niestety wygląda finansowanie samorządu terytorialnego. Tak dzisiaj wygląda Polska demokracja. Tak, że z tego miejsca jeszcze raz chciałem Państwu bardzo serdecznie podziękować, że ten temat nie jest wam obojętny, że go dzisiaj podnosicie i cieszę się, wierzę w to, że ta uchwała dzisiaj będzie podjęta. Bardzo serdecznie dziękuję Panie Przewodniczący, za zaproszenie na dzisiejsze obrady Sejmiku.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Posłowi ! Bardzo proszę o zabranie głosu również Pana Posła Wojciecha Saługę, zapraszam !

- **Pan Wojciech Saługa, poseł na Sejm RP** – Szanowni Państwo ! Wysoki Sejmiku ! Ja do wszystkich fanów konstytucji z Prawa i Sprawiedliwości, do miłośników praworządności, demokracji, praw kobiet, chciałem powiedzieć, że nie możemy milczeć, że nie wolno nam milczeć, że nie powinniśmy milczeć, gdy właśnie te wartości są łamane, gdy dzieje się zło, gdy się krzywdą i gdy dzieje się bezprawie, bo właśnie te rzeczy, które tu mamy na tych kartkach – mówię tu o radnych opozycji – w naszym głębokim przekonaniu, w naszym sumieniu, w naszych wartościach są niszczone, a to jest już tylko krok do totalitaryzmu, a może już jesteśmy w tym totalitaryzmie, ponieważ to, że musimy o swoje prawa walczyć właśnie na ulicach, a nie w parlamencie, jakby ktoś tu chciał, to to jest właśnie już sygnał ku temu, że dzieje się bardzo, ale to bardzo źle. I nie dajmy sobie wmówić, Szanowni Państwo, to nie jest miejsce, że ta mównica nie jest miejscem do tego żeby o te prawa walczyć. Właśnie to jest najlepsze miejsce. Oczywiście, jest lepsze w Sejmie, ale tu jest równie dobre, ponieważ ta samorządność, o której tu tak dyskutujemy, no właśnie przez dzisiaj przez to co się dzieje w Warszawie, co się dzieje w Sejmie, co się dzieje w ustawach, co się dzieje w trybunałach, co się dzieje w sądach, to wszystko jest dzisiaj zagrożone, więc walczy o nasze prawa, walczy o naszą przyszłość, o przyszłość nas, naszych dzieci, o to żeby te właśnie nie nosić tych kartek, tylko żeby konstytucja była konstytucją, praworządność praworządnością, a demokracja demokracją. Zostało jeszcze kawałek wolności słowa, ale z tym też jest coraz gorzej, stąd tu też jest taka karteczka i będziemy tej wolności słowa bronić. Wszyscy musimy walczyć. Tak jak właśnie ludzie wychodzą na ulice, tak jak są rady miast, gmin, są inne miejsca, gdzie ludzie walczą, tak samo i Sejmik Województwa Śląskiego może wydać głos i bardzo

dziękuję Panie Przewodniczący i wszystkim radnym, którzy taką inicjatywę zgłosili i trzymam kciuki żeby ta ... ten apel przeszedł, bo każdy głos jest potrzebny i każdy głos będzie słyszany. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Posłowi ! Bardzo proszę w trybie *ad vocem* zabierze głos Pan Marcin Kozik. Bardzo proszę, udzielam głosu !

- **radny Marcin Kozik** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Ja chciałbym tylko przypomnieć o tym, co powiedziałem na wstępie naszej dzisiejszej debaty. Państwa sposób do tego jak wygląda demokracja i podejście do demokracji widzieliśmy w czerwcu 2014 roku, kiedy wasz kolega Minister Sprawiedliwości, Pan Borys Budka wysłał prokuraturę do redakcji *Wprost*, kiedy wasz kolega Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pan Sienkiewicz wysłał Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego do redakcji, do redakcji *Wprost* i takie są wasze standardy demokracji. Jedna wielka hipokryzja. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – zapraszam do zabrania głosu Pana Jana Kawuloka !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku, Panie i Panowie Posłowie ! A widzę, że Pan Poseł Koperski zostaje, więc bardzo dobrze. Szanowni Państwo ! Naprawdę dzisiaj tu mówimy o demokracji, ja też chciałem..., nie straszmy ludzi, a mówię to celowo, ponieważ jest Pan Poseł, mówił o tych wygaszonych ulicach, ciemnych, tego. Ja złożyłem interpelację miesiąc temu, bo kolega tutaj, kolega też poseł z Bielska Mirosław Suchoń, powiedział w programie telewizyjnym, że jest dramat w służbie zdrowia, bo w Ustroniu kolejka w szpitalu jest piętnaście lat. Więc ja oczywiście, nie wychodziłem na ulice, nie nosiłem transparentów, tylko jako radny złożyłem interpelację. Oczywiście zdaję sobie sprawę, założyłem pracę tam ludziom, którzy to obdzwonili. Bzdura, kłamstwo ! Jaki interes ma ta osoba, która mówi, że jest kolejka piętnaście lat na rehabilitacjach ? Tak naprawdę to ona jest około trzech, czterech miesięcy. Komu on służy ? Pacjentowi ? Dlatego Panie Pośle, jeżeli wygaszacie, jakieś miasto jest wygaszone, czas oczywiście, ja nie wiem, może napisze do wszystkich prezydentów w trybie informacji publicznej, które miasto jest wygaszone w nocy. Nie ma sensu na siłę straszyć ludzi. I jeżeli coś idzie poprawić, poprawiamy to. I jestem za tym. Natomiast mówienie, że szpitale są zawałone, itd., po prostu obraża uczciwych lekarzy, a mamy też tu trójkę lekarzy. Mamy Rafała, który pracuje w służbie zdrowia, czy pracował. Nie róbmy tego ... Ewa Żak. To nie tędy droga, żeby powiedzieć, jak ten PiS jest zły, potrafimy po prostu kłamać, nieprawdę podawać. To nic nie daje. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, głos jeszcze ... głos zabierze Grzegorz Wolnik, udzielam głosu !

- **radny Grzegorz Wolnik** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Wysoki Sejmiku ! Myślę, że ta dyskusja zmierza ku końcowi i w tej dyskusji padło bardzo wiele sformułowań, których nie potrafię zaakceptować. Pan Kawulok przed chwilą powiedział o tym, że straszymy ludzi. Nie, nie straszymy ludzi Panie Przewodniczący, ja byłem też w Ostrawie na ...[głos z sali]... nie szkodzi, Panie Janie, proszę pozwolić mi skończyć. Ja byłem w Ostrawie jako przedstawiciel Sejmiku na konferencji Czesko-Polskiej Izby Przemysłowo-Handlowej i oni tam cały czas mówili o KPO. I mówili o tym, jak przy pomocy środków z KPO rozwiązują swoje problemy żywnościowe, energetyczne. A ja tam siedziałem jak na tureckim kazaniu, bo my tak na dobrą sprawę, to oprócz tego, że o KPO mówimy, to tych środków faktycznie nie mamy i mieć nie będziemy. Czy to nie jest ... czy to jest straszenie ludzi, powiedzenie ludziom, że z powodu defektów naszej demokracji, z powodu łamania konstytucji, nie otrzymują środków na rzeczy, które są dla nich ważne ? To nie jest straszenie ludzi, to jest po prostu stwierdzenie faktu. Przeraziło mnie to, co powiedział Pan Radny Baczyński, którego bardzo szanuję, że ta dyskusja jest o niczym. Ona nie jest o niczym. Jak można nazwać tego typu dyskusję, dyskusją o niczym. To jest dyskusja o pryncypiach. To jest dyskusja o tym w jakim stanie to nasze państwo będzie za parę lat, bo to już co się dzieje w tej chwili prowadzi do absolutnej degrengolady. I dziwię się również Państwa bucie, bo uważam, że to jest buta powiedzieć, że my przepraszam, zapraszamy nie wiadomo kogo, a my tu sami wszystko wiemy. Nie, fantastycznie, że jest przedstawiciel KOD-u, bo my nie wszystko wiemy. Wy też nie wszystko wiecie, bo wiecie tyle, ile jest w waszej bańce informacyjnej, tyle ile wysłuchaliście w *TV PiS*. Nas nie było w Warszawie 100 tys., nas było w Warszawie co najmniej 500 tys. i tam nie było żadnej agresji. Ale wy mówicie zupełnie co innego. Jeszcze raz Panie Przewodniczący, dumny jestem z tego, że są tutaj z nami przedstawiciele obywateli, ponieważ my jesteśmy tą demokracją sformalizowaną, ale to oni są prawdziwą demokracją i dziękuję, że chcieli tutaj przybyć. A Panu Przewodniczącemu dziękuję, że mogli zabrać głos. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, udzielam głosu Panu Radnemu Bańce !

- **radny Piotr Bańka** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Od samego początku przysłuchuję się tej debacie i mówicie Państwo bardzo ogólnikowo. Na początku w ogóle byłem troszkę zbulwersowany, kiedy Pan Przewodniczący powiedział, że to demokratyczne kluby opozycji. No my też jesteśmy klubem demokratycznym, Panie Przewodniczący, nie zawłaszczajcie

sobie tego, tej nazwy dla siebie ...[głos z sali]... Panie Radny ! Ja musiałem wysłuchiwać Pana *wypocin ustnych* i proszę mi dać dokończyć, dobrze ? ...[głos z sali]... Ale, ale niech Pan sobie tam siedzi, niech się Pan kryje za tą *czerwoną demokracją* i da mi się, da mi się wypowiedzieć, dobrze ? Bo ja musiałem słuchać Pana. Trudno mi to było powstrzymać, ale, ale jednak się powstrzymałem. W każdym bądź razie, proszę Państwa, mówicie tu o rzeczach ważnych, natomiast mówicie ogólnikowo. Mówicie o tym, ile razy konstytucja była złamana, natomiast żadne konkrety nie padły. Tutaj Pan Poseł mówi o kilku tysiącach w ciągu ośmiu lat. Ciekawe, kto łamał ? W jakich przypadkach ? To są ciekawe rzeczy, ale tak jak mówię, chowacie się za ogólnikami. Mówicie, że wy, że to wy jesteście demokracją, nas marginalizujecie, pomijacie, pouczaście. Nie proszę Państwa ! Ja też jestem wieloletnim radnym, który widział już różne rzeczy i uważam, że nie możemy w ten sposób pouczać nas. Każdy ma swoje wartości i jakąś kulturę polityczną i postępuje wg określonych zasad. Pan Radny ... Pan Poseł Saługa mówi, że *wychodźmy na ulicę, bo w Sejmie się nic nie da robić*. Panie Pośle ! Po prostu zgłoście jakieś takie, pokażcie jaki macie program, zgłaszajcie uchwały, które będą służyły, projekty ustaw, które będą służyły społeczeństwu i wtedy, jeżeli wymyślicie coś sensownego, to na pewno takie poparcie będzie. Tak jak to tutaj w Sejmiku już nieraz bywało. Natomiast właśnie nawoływanie do tego, że jakieś, jakieś apokaliptyczna, apokaliptyczną sytuację przedstawicie. No nie ma czegoś takiego w Polsce i póki rządzi Prawo i Sprawiedliwość na pewno do takich sytuacji nie będzie dochodziło. I tu znowu przypomnę po raz trzeci sytuację, o której mówił Pan Radny Kozik, o interwencji służb specjalnych w redakcji. Szanowni Państwo ! Ja jeszcze chciałem jako ... zgłosić jako wniosek formalny do Pana Przewodniczącego odnośnie tutaj tej sytuacji jaką mamy w Sejmiku. Prosiłem żeby przed sesją, żeby Pan Przewodniczący poprosił osoby, które wywiesiły ten esesmański symbol, żeby go schowały ...[śmiech i brawa z sali]... proszę Państwa ... proszę Państwa ! Dwie litery, dwa *runy sieg* kojarzą się jednoznacznie, podobnie jak swastyka, chociaż w innych krajach jest to symbol ... symbol szczęścia. Za ...[głosy z sali]... nie zakrzyczycie mnie ! W związku z tym ... w związku, w związku z tym, w związku z tym obojętnie czy sobie ustawicie te runy obok siebie, pod sobą, po skosie, skojarzenie jest jednoznaczne. W związku z tym uważam, że wywieszanie tej symboliki hitlerowskiej w Sejmiku Województwa Śląskiego, w Sejmiku Śląskim, który powstał w dwudziestolecu międzywojennym, jest hańbiący. I wniosek formalny ...[głosy z sali]... i wniosek formalny mój, ... takie dwie litery S proszę Panią symbolizowały kobiety, ale w czarnych mundurach i to najgorsze jednostki, najgorsze oddziały. W związku z tym bardzo, bardzo proszę, Panie Przewodniczący, aby...

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę Państwa ! bardzo proszę ... bardzo proszę ! Wiem, że temperatura tej dyskusji...

- **radny Piotr Bańka** –...ja prosiłem, prosiłem Pana Przewodniczącego żeby interweniował wcześniej. Powiedział, że nie, że to jest dla niego symbol kobiet. No, więc powiedziałem, że...
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...nie, nie, nie ! KOD-u, zaraz wyjaśnię ! Dziękuję, bardzo dziękuję ! Przede wszystkim, Panie Radny, oczywiście SS i organizacja, haniebna organizacja, która wyrządziła bardzo wiele krzywd naszemu narodowi, to tak jak, jak zresztą Pan Radny na to zwrócił uwagę, znak były dwie równoległe, dwie błyskawice czarne. Tu mamy jeżeli, jeżeli nawet kształt może z czymś się kojarzyć, to powinien się kojarzyć przede wszystkim z tym, że jest to błyskawica wyrażająca niezadowolenie kobiet z powodu polityki, jaką uprawia w naszym państwie Prawo i Sprawiedliwość. Jest to podkreślenie właśnie tego niezadowolenia i absolutnie nie uważam, że ten znak, który Państwo z KOD-u tutaj przewiesili, że on obraża czyjekolwiek uczucia, bo skojarzenia można mieć, ale dlaczego macie takie skojarzenia ?! Moje skojarzenia są właśnie takie, że kobiety mają prawo protestować, jest to wyrażenie tego wielkiego niezadowolenia z polityki i absolutnie nie zamierzam nic tutaj sugerować Państwu byście zdejmowali ten plakat. I tak uznałem, jest to moje prawo i dziękuję, wszystko na ten temat. Dziękuję KOD-owi i gratuluję, że odważnie wyrażacie swoje opinie. Dziękuję bardzo Panie Radny !
- **radny Piotr Bańka** –...Panie Przewodniczący ! Chciałem się ustosunkować do tego, co Pan powiedział...
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...*ad vocem*, proszę bardzo !
- **radny Piotr Bańka** –...ponieważ nie miałem możliwości włączenia *ad vocem*
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę bardzo !...
- **radny Piotr Bańka** –...cały czas w toku wyrażania. Ja szanuję ... szanuję osoby, które mają swoje ... swoje przekonania i potrafią je do siebie przekonywać w sposób właśnie demokratyczny. Natomiast, tak jak mówię, ta symbolika, ja nie mam zastrzeżeń do Państwa czerwonej literki na czarnym tle, natomiast te jednoznacznie, w sposób narzucający się, wchodzący na salę kojarzą mi się jednoznacznie i tyle. W związku z tym są różnego rodzaju, są różnego rodzaju też, proszę Państwa wariacje na temat swastyki i one też są zakazane, które nie składają się z czterech elementów, tak ? Tylko składają się z trzech. W związku z tym mniej więcej to jest ta symbolika, którą ... którą chcecie wmówić, że to jest demokracja i wasz symbol. Tak jak mówię, ja...
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...Panie Radny ! Za chwileczkę dojdziemy do wniosku, że to jest swastyka niemiecka. No nie

przesadzajmy z tymi skojarzeniami, naprawdę ! To już trochę za dużo, wykracza to ... Nie ! To nie jest żaden symbol SS, a tym bardziej nie jest to swastyka, o której Pan mówi. Na to byśmy sobie absolutnie tu nie pozwolili. Proszę Państwa ! Przechodzimy dalej. Bardzo proszę, *ad vocem* Pani Urszula Koszutska !

- **radna Urszula Koszutska** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowny Panie Doktorze ! Myślę, że te słowa, które tutaj przed chwilą usłyszeliśmy – ja usłyszałam, bo nie chciałabym mówić za wszystkich – ale uważam, że są niestosowne. W psychologii jest coś takiego, że każdy widzi i słyszy co chce. Jest to uwarunkowane przekonaniem, które Pan posiada, więc proszę nie mówić, że my postrzegamy coś innego. Ja wyraźnie tutaj, wyraźnie lęk, niepokój kobiet o swoją przyszłość i mocno to chciałam zaakcentować. Prosił Pan również o to, abyśmy rozmawiali o konkretach, więc mam konkretne pytanie, bo przypominam, że rozmawiamy o przyjęciu stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw wobec łamaniu konstytucji i dalszej dekonstrukcji ustroju demokratycznego państwa i rozmawiamy o ustawie *lex Tusk*. Czy Pana zdaniem ta ustawa jest demokratyczną i praworządną ? Proszę odpowiedzieć !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Teraz udzielam głosu *ad vocem* – w trybie *ad vocem* Pani Jadwiga Baczyńska. Bardzo proszę o zabranie głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – ja popieram stanowisko radnego Piotra Bańki. Symbolika faszystowska, komunistyczna są zakazane konstytucyjnie, więc te znaki są niezgodne z konstytucją i popieram wniosek formalny o usunięcie tych znaków. *Ad vocem* do Pani Radnej Urszuli Koszutskiej, nie mówimy tutaj o przypadkach widzenia przez pacjentów psychologów tego, co widzą, a nie tego, co faktycznie jest, tylko mówimy o faktach. O znaku, który jest tutaj wywieszony. Podobnie jak z tym znakiem Województwa Śląskiego, który głosowaliśmy na kolanie, to też była bardzo ważna sprawa. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! I zapraszam do zabrania głosu *ad vocem* Pana Piotra Bańkę !

- **radny Piotr Bańka** – Pani Radna ! Tak, uważam, że ta komisja będzie działała w ramach prawa polskiego, zgodnie z konstytucją. Natomiast rozumiem ten jazgot jaki jest wobec, podczas tworzenia tej konstytucji, ponieważ tak jak tutaj wcześniej mówiono, 4 czerwca to *święto demokracji*. Dla mnie 4 czerwca to *lewą czerwcową*, czyli obalenie rządu pana Olszewskiego, który w 1992 roku został obalony przez większość ludzi, którzy obecnie są w tzw. demokratycznej opozycji. Oni w sposób demokratyczny usunęli rząd, rozwiązali rząd, który

chciał ujawnić współpracowników służb bezpieczeństwa. I mniej więcej w podobnym tonie to się dzisiaj, podobną ... przyjęto dzisiaj, podobną technikę, czyli zakrzyczenia ludzi – *gwałtu, rety, co się dzieje*. Uważam, że ta komisja powinna powstać i jest zgodna z prawem. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o zabranie głosu Panią Agnieszkę Biegun, udzielam głosu !

- **radna Agnieszka Biegun** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Ja tylko tyle. Tak jak tutaj Pani Przewodnicząca powiedziała, każdy widzi, co chce. A ja powiem tak, każdy mierzy swoją miarą. Pozwólcie nam również mierzyć swoją miarą, a na taką reprezentację kobiet, będąc kobietą, matką piątki dzieci, ja dziękuję, ja sobie nie życzę czegoś takiego. Państwo wypowiedacie się w imieniu wszystkich kobiet, a ja myślę, że też mogę powiedzieć w imieniu reszty kobiet: dziękuję za taką reprezentację, nie życzę sobie tego, jest to niegodne kobiety. Panie zachowują się skandalicznie. Jesteście gośćmi, myślę, że jakby głosu tutaj za bardzo nie możecie zabierać, zaburzacie obrady. Dziękuję za głos !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Pani Radna ! Z całym szacunkiem, ale to jest moja kompetencja i mogę udzielać głosu jako Przewodniczący Sejmiku przedstawicielom różnych środowisk, dlatego też KOD zaprosiłem do wypowiedzania się dzisiejszego dnia. Bardzo proszę *ad vocem* Pan Marcin Kozik !

- **radny Marcin Kozik** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Ja mam taką prośbę, abyśmy już powoli kończyli nasze dyskusje w tym punkcie...

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...czy to jest wniosek formalny o zamknięcie dyskusji ?

- **radny Marcin Kozik** –...w tym punkcie posiedzenia. Znudzony jest Pan Przewodniczący Gmitruk, postanowił sobie zrobić zdjęcie z przedstawicielami PSL-u. Znudzony jest Pan Przewodniczący Porc, który również sobie robił zdjęcie z przedstawicielami Nowej Lewicy. Wydaje mi się, *przybijajmy do brzegu*. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –,,ale jeżeli patrzę, Panie Radny, to do głosu zgłosili się tylko przedstawiciele Prawa i Sprawiedliwości. Czy mam rozumieć, że Państwo chcecie już zamknąć dyskusję ? Czy Pan Kozik jest wyrazicielem całego klubu Prawa i Sprawiedliwości, czy nie ? ...[głosy z sali]...No to proszę Państwa, no to ...[głosy z sali]... Proszę bardzo ! ... Bardzo

proszę, rozumiem, że teraz Pan Przemysław Wydra. Zapraszam Pana Radnego, udzielam głosu !

- **radny Przemysław Wydra** – Szanowni Państwo ! Z tego co zrozumiałem mego kolegę, a wydaje mi się, że zrozumiałem, zwrócił uwagę na to, że po prostu część tutaj radnych nie bierze udziału w naszym dzisiejszym tutaj spotkaniu, dlatego chciał, żeby wrócili po prostu. Na samym wstępie tutaj muszę trochę z przykrością powiedzieć, że z kolegą Baczyńskim się nie zgadzam w jednym miejscu ...[głosy z sali]... ale ja mam prawo mówić w stronę, którą chcę. Proszę szanować prawa mężczyzny. Ja mówię do kolegi Baczyńskiego, chyba że jest Pani kolegą Baczyńskim. Nie zgadzam się z kolegą Baczyńskim w tym temacie, że tutaj nie ma polityki. Oczywiście, to jest Sejmik. Tu jest polityka samorządowa, która jest pewnym przedłużeniem tej polityki naszej ogólnokrajowej, tak ? Sama demokracja ma to w sobie, że to jest ciągły spór, tak, rywalizacja, więc tutaj nie mam pretensji. Natomiast co do formy, co do treści, argumentacji, Szanowni Państwo, jest taki pan profesor, ksiądz Oko, jest to filozof, który ma taką teorię *o mniemaniu*. O co chodzi z tym mniemaniem ? Są sprawy, które są niepodważalne, np. matematyka $2+2$ to jest 4, tak ? I to jest niepodważalne. I mamy kilka takich punktów niepodważalnych i staramy się by zlepnić. I lepimy sobie te sprawy, tak ? Zgodnie z naszą wiedzą, z naszymi doświadczeniami, które mamy różne i tworzymy sobie mniemanie, czy nam się wydaje, więc osoby, które zajmują stanowiska bardzo skrajne, albo to robią specjalnie, nie zdają sobie sprawy, że mogą się mylić, albo też intelektualnie tutaj nie dochodzi do nich, że nie wszystko co mówią może być prawdą. Tak, że, drodzy Państwo, temperatura tej dyskusji jest dla mnie za duża. Spotkaliśmy się tutaj żeby przegłosować pewne rzeczy dotyczące budżetu, Pana Marszałka, a mamy teraz, proszę Państwa, wrzuciliście demokrację, wrzuciliście papieża, żeby był raban, tak ? Niech się dzieje – *show must go on*. Drodzy Państwo ! Tutaj argumenty tak, że *Sienkiewicz podpalił Budkę*, tak ? I tam inne cuda wianki. Drodzy Państwo ! Nie odwracajcie uwagi od spraw ważnych. A sprawą najważniejszą dzisiaj jest tutaj rozpatrzenie czy nasz Zarząd w ostatnim czasie się dobrze zachowywał. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, zapraszam panią Agnieszkę Biegun do zabrania głosu *ad vocem*...

- **radny Przemysław Wydra** –...jeszcze chciałem do Pani Materli, ale już poszła, nie chciała zostać...

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – zapraszam Panią Agnieszkę Biegun w trybie *ad vocem*, tak ?

- **radna Agnieszka Biegun** – tak, *ad vocem* Panie Przewodniczący. Ja absolutnie nie miałam na celu podważania Pana kompetencji. Ja tylko chciałam zwrócić uwagę na to, że Pan, który jest zaproszony, miał prawo głosu i myślę, że ma go dalej, a Państwo wyżej chyba niekoniecznie, mają to ponad ... to znaczy nie, mają prawo głosu, więc jeżeli tak, to ja zapraszam tutaj Panią. A nie, bo znowu wejść Panu w kompetencje. Może Pan pozwoli tej Pani tutaj zejść i wyrazić swoje zdanie. Dziękuję ... i usłyszymy go z mównicy, a nie krzyki z góry. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Pani Radna ! Są to emocje, które udzielają się wszystkim. I myślę, że za te emocje przede wszystkim odpowiedzialne jest Prawo i Sprawiedliwość w naszym kraju ... [głosy z sali]... zupełnie niepotrzebnie. Moglibyśmy wszyscy bronić demokracji i pewnie byśmy nie poświęcali tyle czasu na Sejmiku właśnie w obronie tych niezwykle ważnych fundamentów naszego państwa. Jeszcze Pani Agnieszka Biegun, tak ? W zakończeniu ... Pan Stanisław Baczyński bardzo proszę, udzielam głosu !

- **radny Stanisław Baczyński** – Szanowni Państwo ! Naprawdę te komentarze są niesmaczne i niepotrzebne. Bardzo bym prosił żeby ich zaniechać, bo one psują krew, a jeszcze oskarżanie tylko jednej strony o coś czemu nie jest winna, no to już jest po prostu przesada. I ja nie będę przypominał kto ten projekt uchwały wniósł i dlaczego taka dyskusja jest długa. Trudno, jak przy następnej uchwale będzie też dwugodzinna dyskusja, to też ją musimy przeżyć. Natomiast Przemek wybaczam ci, że się ze mną różnisz, to znakiem tego, że jest demokracja nawet w naszym klubie.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Proszę Państwa ! Wyczerpaliśmy dyskusję w tym punkcie. Dziękuję za tą dyskusję. Ona właśnie pokazuje jak ważna demokracja jest w naszym kraju. I dziękuję wszystkim, którzy Państwo zabieraliście głos. Proszę Państwa ! Mamy w tej chwili tak, poprawkę Pana Radnego Czarnynogi. Jest zgłoszona poprawka co do treści i tu Pana Czarnynogę będę prosił o to żeby zweryfikował to, co ja teraz odczytam, bo rozumiem, że do załącznika ... jest treść, którą mam napisaną, która ma zastąpić w ostatnim paragrafie tą treść od słowa *trzeba mówić głośno*, czy tak ? ... No w ostatnim, w ostatnim akapicie, czy tak ? Wobec tego, proszę Państwa nie będę czytał całości załącznika, tylko przeczytam ten ostatni fragment, treść, którą proponuje, rozumiem, Pan Radny Czarnynoga. I ta treść brzmi: *trzeba mówić w postępującym procesie wygaszania demokracji w Sejmiku Województwa Śląskiego i wezwać wszystkich ludzi dobrej woli do obrony tych* ... [głos z sali]... *do obrony*, tak i teraz przepraszam, bo nie potrafię tutaj dobrze rozczytać ... [głos z sali]... *dobrze, do obrony*, tak ? ... Jeżeli mogę Pana Czarnynogę poprosić, bo tu to słowo jest dla mnie trochę problemem odczytanie ... [głos z sali]... *do obrony* ? A dobrze, dobrze ... *tak mozolnie przez nas*

wspólnie niezależnie od poglądów politycznych wypracowanych od 1989 ? ‘99? Dobrze, aha, bo tu mamy 89, tu jest 99, tak ? Nie wiem, nie wiem dlaczego ‘99, ale OK ... przez Sejmik Województwa Śląskiego ...[głos z sali]... a rozumiem teraz, dobrze ! Czy ja mam jeszcze raz powtórzyć tą korektę, czy możemy już. I teraz wobec tego głosujemy przyjęcie lub odrzucenie tej poprawki, w pierwszej kolejności tej poprawki do załącznika uchwały. Bardzo proszę uruchomić głosowanie ...[głosy z sali]... poprawka, jeszcze raz proszę Państwa – radny Czarnynoga zaproponował korektę treści w załączniku uchwały. I teraz my głosujemy. Jeżeli jesteśmy *za*, to tak jakbyśmy zaakceptowali poprawkę zgłoszoną przez radnego Czarnynogę. Jeżeli jesteśmy *przeciwni*, to odrzucamy, ewentualnie możemy się wstrzymać. Czy mamy już teraz jasność ?...

Głosowanie nad poprawką do treści załącznika do uchwały, zgłoszoną przez radnego Piotra Czarnynogę:

za	21
przeciw	20
wstrzym.	0

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...czyli poprawka została przyjęta ... Proszę Państwa ! Ogłaszam teraz 25 minutową przerwę.

[przerwa w obradach]

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę Państwa ! Wracamy już do ... wracamy już do obrad. Zapraszam do zajmowania miejsc ! ... Bardzo proszę z wnioskiem formalnym ... proszę o zabranie głosu Pana Radnego Rafała Kandzioreę, udzielam głosu ! ... Proszę Państwa ! Proszę już zajmować miejsca. Z wnioskiem formalnym Pan Rafał Kandziora, bardzo proszę !

- **radny Rafał Kandziora** – ja chciałbym zgłosić wniosek formalny o reasumpcję głosowania, ponieważ, ja ...[głosy z sali]... super ... też tak ... też tak sędzę, też tak sędzę i dziękuję za to, że jesteście nieomylni. To bardzo dobrze o was świadczy. Bardzo się cieszę z tego, że wy jesteście nieomylni, co niektórzy się mylą. Może króciutko uzasadnię tylko, a ja się na pewno w tej sytuacji pomyliłem. I dlatego, że źle zrozumiałem intencje wygłaszane i tego co głosujemy i oddałem głos niewłaściwie, dlatego obawiam się, że takich osób było więcej. W związku z tym wnoszę o reasumpcję głosowania. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! ... Czy ktoś chciałby zabrać głos ? ... A to bardzo proszę ... Pan Radny, tak ? Chciał zabrać głos ? Proszę bardzo, udzielam głosu !

- **radny Przemysław Wydra** – Szanowni Państwo ! Ponad dwie godziny rozmowy o demokracji. Argumentów cała masa, a okazuje się, że demokracja również ma swoje narzędzia i trzeba umieć z niej korzystać, z tych narzędzi. I jeśli ktoś przychodzi na tą salę i mówi, że zagłosował i nie zrozumiał o co chodzi, to może należałoby pomyśleć o zdaniu mandatu. Skoro Pan i Pana koleżanki nie wiecie co tu robicie. Głosujemy nad uchwałami. Wszystko Pan Przewodniczący powiedział. Ja zrozumiałem, większość ludzi zrozumiała, Państwo nie zrozumieli. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Wyjaśnienia Pana Radnego Kandziory chyba są wystarczające dla wszystkich powodów, dla których zarządzam reasumpcję głosowania. Może proszę Państwa, sprawdźmy jeszcze kworum, jeżeli możemy, bo tutaj widzę, że ... Pan Radny Czarnynoga ? Przepraszam ... bo tu widzę ... Proszę bardzo ! Udzielam głosu, Pan Radny Czarnynoga !

- **radny Piotr Czarnynoga** – Wysoki Sejmiku ! Szanowni Państwo ! No, jeżeli będziemy tak rozumieli demokrację, że autorowi wniosku, który jest prawdziwy, no bo to mówiłem, uzasadniałem, odmówi się prawa wygrania głosowania, bo po każdym takim wygranym głosowaniu jest taka możliwość żeby zrobić reasumpcję. Wynik głosowania jest jednoznaczny. Nie ma żadnego powodu, dla którego żeśmy mieli, mogli, powinni powtórzyć to głosowanie. A powiem więcej ! Powtórzenie tego głosowania na tyle łamie zasady demokracji Sejmiku, że daje możliwość, a mamy jeszcze prawie rok pracy przed sobą, żeby w każdym innym podobnym, może też i z naszej strony, składać takie wnioski o reasumpcję i o pomylenie się jednego czy drugiego z nas. To, to jest ... to jest oburzające. Naprawdę namawiam do tego, są inne sposoby formalne na to żeby wyjść z tego pata. Ja Państwa też rozumiem, boście Państwo przygotowali według swojego myślenia projekt uchwały, nie znalazł on poparcia w dyskusji dzisiaj na Sejmiku. Wprost przeciwnie ! Podaliśmy argumenty dość istotne za tym, że może warto zacząć od samego siebie i nie widzieć *belki w oku bliźniego* ... ale ... to *źdźbła w oku bliźniego, a belkę w swoim*. No i czemu, czemu nie chcemy się zgodzić z tym sformułowaniem ? Jestem oburzony, bo to jest moje myślenie o tym co się dzieje tutaj na tej sali w Sejmiku i wy mi chcecie w demokratyczny sposób wygrane głosowanie zniszczyć. Protestuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – czyli Pan Radny sugeruje, że nie było pomyłki, do której się przyznają osoby, które ... bardzo proszę *ad vocem* Rafał Kandziora !

- **radny Rafał Kandziora** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Wysoki Sejmiku ! Ja może powiem w ten sposób. Ja tu jestem dość krótko, bo pierwszą kadencję, ale powiem, powiem tak: niestety pamiętam, jak również i Pan i ty Piotrze zgłaszałeś *ad vocem* i zgłaszałeś to, że się pomyliłeś i wtedy no ... no, no przepraszam, przepraszam ... OK. I tu, i tu widzimy, że mamy różną pamięć, w związku z tym co zrobić. Nic na to, nic na to nie poradzę. W każdym bądź razie jestem pod wrażeniem, naprawdę myślałem, że już wielu rzeczy się nie nauczę, ale sposób przekazywania, obrazowania prostej czynności, która jest dopuszczalna przecież i zapisana prawem, żeby ją tak obrazować i w taki sposób. Ja myślę, że jeszcze mam dużo, dużo przede mną i jesteście dobrymi nauczycielami. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę *ad vocem* Mirosław Mazur, udzielam głosu !

- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! Ja chcę przywołać sytuację, która mnie się zdarzyła tutaj na sali sejmikowej. Otóż mi się zdarzyło pomylić głosować i wtedy Pan Przewodniczący ówczesny, Pan Jan Kawulok nie miał żadnego problemu z tym żeby taką reasumpcję ogłosić. I ogłosił, i głosowałem jeszcze raz. Jestem dobitnym przykładem tego, że się da. Więc teraz nie wiem, Panie Radny Piotrze Czarnynogo, czemu takie darcie szat nad prostym faktem. Jeżeli się Państwo pomylili i zgłosili to, oświadczyli publicznie, że się pomylili – ja nie wiem, czy jedna, ja nie sprawdzałem, czy jedna, czy dwie, czy trzy, nie jest to ważne – jeżeli zgłosili pomyłkę, to jest ich prawem powiedzieć, że tą pomyłkę zgłosili. Ich wypowiedzi są rejestrowane, są dowody, oświadczyli swoją wolę, pomylili się. Dlaczego im tego prawa odmawiać ? To jest pierwsze. I jeszcze raz przywołam od czego zacząłem. W moim przypadku Przewodniczący, też można powiedzieć nieprzychylny z opcji wtedy rządzącej, mnie z opozycji tego prawa nie odmówił. I myślę, że trzeba to kontynuować. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, głos zabierze Pan Piotr Czarnynoga, *ad vocem* !

- **radny Piotr Czarnynoga** – prawda się sama nie obroni, prawdę trzeba powiedzieć. Proszę Państwa ! Te głosowania, o którym mówił mój Szanowny przedmówca, Pan Radny Mazur, to ono zostało skorygowane od razu. Natomiast teraz mamy wszyscy dowód na to, że po 25 minutowej przerwie trójka radnych

zmieniła zdanie ...[głos z sali]... To jest domysł, ale tak samo prawdopodobny, jak wszystko inne co Państwo tu mówicie. Proszę Państwa ! Nie ma analogii pomiędzy tymi sytuacjami, które tu powiedział mój kolega, a dzisiejszą. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Pan Jan Kawulok zabierze głos. Udzielam głosu, proszę bardzo !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Krótka, już miałem nie wychodzić. Pan Mazur powiedział bardzo ładnie, że go dopuściłem, itd. i skończył tym: *nieprzychylny mi Przewodniczący mnie dopuścił*. Po co takie coś ? Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – i Pani Maria Materla. Zapraszam do zabrania głosu, udzielam głosu !

- **radna Maria Materla** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Bardzo krótka, ponieważ jeden z radnych, który właśnie chyba wychodzi z sali obrad, nie dotarło do niego chyba to co powiedział Pan Radny Kandziora. My po prostu wszyscy w trójkę się pomyliliśmy. Jeśli Pan koniecznie chciałby ... Panie Radny ! Jeśli Pan koniecznie chciałby uzyskać to z moich ust, taką interpelację, przepraszam ... taką interpretację, taką deklarację, składałam ją tutaj, pomyliłam się. Pierwszy raz w drugiej kadencji będąc tutaj radną zdarzyło mi się po raz pierwszy pomylić. I dlatego zawnioskowałam i poprosiłam, ale niestety było już za późno, ponieważ Pan Przewodniczący ogłosił przerwę, a ja mówiłam pomyłka w głosowaniu. Tyle, dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę Państwa zakończyliśmy dyskusję w tym punkcie. W pierwszej kolejności bardzo proszę o chwilę uwagi, ponieważ raz, że już po trzech godzinach obrad, to każdy ma prawo się też pomylić, to jest męcząca dyskusja, pełna emocji. I bardzo proszę teraz o chwileczkę skupienia, bo być może się ktoś pomylić również z klubu Prawa i Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności teraz głosujemy wniosek formalny Rafała Kandziory, radnego Kandziory o reasumpcję. A więc, kto głosuje *za*, głosuje za reasumpcją tego głosowania. Kto głosuje *przeciw*, głosuje przeciw reasumpcji, tak ? Czy dobrze zrozumieliśmy ? Dobrze. Najpierw sprawdzimy kworum. Bardzo proszę jeszcze raz żebyśmy policzyli liczbę osób, Państwa, którzy jesteście. Najpierw proszę o przyciśnięcie przycisku kworum ... obecności. Pani Agata Iskanin jest wśród {?} ... więc jeszcze bardzo proszę Pan Czarnynoga i Pan Kawulok o kworum. Tak, mamy ? Czy mamy ? Bardzo prosimy jeszcze radnego Kawuloka o kworum. Jest dobrze, zamykamy. Ile mamy ? 41 radnych, dobrze. I teraz, proszę Państwa, głosujemy za reasumpcją lub przeciw reasumpcji tego

ostatniego głosowania, czyli za wnioskiem radnego Kandziory. Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad wnioskiem formalnym o przeprowadzenie reasumpcji głosowania nad poprawką zgłoszoną przez radnego Piotra Czarnynogę:

za	23
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo ! A zatem teraz będziemy głosowali reasumpcję, czyli jeszcze raz, proszę Państwa, powtórzę ... jeszcze raz powtórzę. Tak ! Do uchwały o przyjęciu *stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw wobec łamania konstytucji, dalszej dekonstrukcji ustroju demokratycznego państwa* Pan Radny Czarnynoga w ostatnim akapicie zmienił treść w załączniku do uchwały i ta treść jest następująca – zmieniam tylko tą końcówkę w załączniku, tak ? ... Nie no, Pan zmienił, bo to jest zaproponował, zaproponował Pan Radny zmianę, no to tak jest prawda ? Nie Sejmik. Sejmik, no wyjaśniliśmy już to, że nastąpiła pomyłka, nastąpiła pomyłka. No proszę nie mówić, że to Sejmik zmienił. A więc jeszcze raz proszę Państwa, czytam: *trzeba mówić o postępującym procesie wygaszania demokracji w Sejmiku Województwa Śląskiego i wezwać wszystkich ludzi dobrej woli do obrony tej tak mozolnie przez nas wspólnie, niezależnie od poglądów politycznych wypracowanych od 1999 roku przez Sejmik Województwa Śląskiego*. I teraz, proszę Państwa, głosujemy czy Sejmik jest za uwzględnieniem tej poprawki, to głosuje ... Kto z Państwa Radnych jest za uwzględnieniem tej poprawki to głosuje *za*. Kto jest za odrzuceniem tej poprawki głosuje *przeciw*. Bardzo proszę o uruchomienie głosowania ... Kto z Państwa jest *za*, kto jest *przeciw*, kto się *wstrzymał* ? ... Dobrze ! Rozumiem, że klub Prawa i Sprawiedliwości konsekwentnie nie bierze udziału w tym głosowaniu...

Reasumpcja głosowania nad poprawką do treści załącznika do uchwały, zgłoszoną przez radnego Piotra Czarnynogę:

za	0
przeciw	23
wstrzym.	0

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – ...23 radnych głosowało przeciw uwzględnieniu w załączniku do uchwały proponowanej zmiany przez Pana Radnego Czarnynogę ...a teraz, proszę Państwa, przechodzimy już do głosowania uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego o wyrażeniu naszego

stanowiska sprzeciwu wobec łamania konstytucji i dalszej dekonstrukcji ustroju demokratycznego państwa...

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	0
wstrzym.	0

5. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego poparcie dla „Europejskiego Miasta Nauki 2024” (druk VI/717):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...przechodzimy do kolejnych punktów dzisiejszego naszego posiedzenia obrad ... Proszę Państwa ! W tym punkcie wprowadziliśmy korektę w naszym programie porządku obrad ... Proszę Państwa ! Teraz punkt dotyczy podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego poparcie dla *Europejskiego Miasta Nauki 2024*. Jest z nami Magnificencja Rektor Uniwersytetu Śląskiego, Pan prof. Ryszard Koziółek. Panie Rektorze, zapraszam do zabrania głosu !
- **prof. dr hab. Ryszard Koziółek, Rektor Uniwersytetu Śląskiego** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Wysoka Izbo ! Bardzo dziękuję za umożliwienie mi wystąpienia przed Państwem i z prośbą o poparcie tej uchwały, a także mam nadzieję o dalsze decyzje, które wesprą wydarzenie bez precedensu, które przed nami. Wszyscy, którym leży na sercu przyszłość naszego województwa, tego regionu, zadają sobie pytanie, a w każdym razie my sobie intensywnie zadajemy, co ma być kołem zamachowym jego przyszłości, porównywalnym do tego czynnika, który odegrał przemysł wydobywczy i ciężki, przyczyniając się do sukcesu cywilizacyjnego Śląska. Siedem uczelni publicznych, które siedziby mają w ... siedzibę mają w Katowicach, ale także uczelnie z nami zaprzyjaźnione z Częstochowy, z Bielska i z innych miast, które goszczą nasze uczelnie, podjęło się próby odpowiedzi na to pytanie, ale także użycia tej odpowiedzi w aplikacji o niezwykle prestiżowy tytuł *Europejskiego Miasta Nauki 2024*. I udzieliliśmy je sobie w bardzo prosty sposób. No, właściwy pewnie rektorom tych uczelni i społecznościom. Otóż uznaliśmy, że nauka i edukacja będą najważniejszym instrumentem transformacji regionu, czymś, co można by nazwać bez przesady, jego nowym wielkim przemysłem. Tam bowiem, gdzie jest dobra nauka, tam są dobrze wykształceni obywatele, tam są nowe technologie, tam są innowacje gospodarcze i społeczne. Ściągają do takich miejsc naukowcy, studenci, inwestorzy. Tam, gdzie jest dobra

edukacja, ludzie się osiedlają, osiedlają się rodziny. Każdy, kto ma dzieci penetruje, gdzie są najlepsze szkoły i często decyzje o przeprowadzce czy o pozostaniu w danym miejscu są właśnie motywowane dobrym poziomem edukacji. I proszę Państwa z tych prostych odpowiedzi ułożyliśmy argumentację w aplikacji, jaką wspólnie z Miastem Katowice przygotowaliśmy do organizacji *EuroScience*, stowarzyszenia liczącego kilkadziesiąt tysięcy naukowców, inżynierów i przedsiębiorców, która co dwa lata przyznaje ten tytuł *Europejskiego Miasta Nauki*. Dotąd otrzymało je dziesięć miast w Europie, bardzo prestiżowych. Teraz ten tytuł dzierży Lejda, wcześniej Triest i Kopenhaga, i Barcelona, a więc duże, poważne ośrodki akademickie z tzw. starej Europy. I tu powiedzmy sobie bardzo dobitnie, po raz pierwszy otrzymało ten tytuł polskie miasto i po raz pierwszy otrzymało ten tytuł miasto z tej części Europy, z tej młodszej Europy jeśli mówić o krajach zjednoczonych. To wielki sukces naszego środowiska, regionu i miasta. I drodzy Państwo, mimo że oczywiście myślę o swojej uczelni i uczelniach śląskich jako najznakomitszych i najbliższych memu sercu, to przecież Katowice nie są największym ośrodkiem akademickim w Polsce i w Europie. Co w takim razie przeważyło? A no właśnie argumentacja, która mówi: region jest w procesie transformacji cywilizacyjnej. Ten model, który przez co najmniej sto lat był kształtowany przez przemysł ciężki i wydobywczy, wysoką etykę pracy, bardzo wysoki poziom kultury technicznej, *sfamiliaryzowanie* ze światem technologii maszyn, w tej chwili – w tej chwili mam na myśli ostatnie dekady – przechodzi transformację. Jeśli chcemy znaleźć model, który byłby następcą tego, który określił życie wielu z nas i naszych rodzin i naszych przodków, to musimy go wymyślić na nowo. My zaproponowaliśmy, aby była to nauka, edukacja, edukacja zaawansowana, która jest bardzo ściśle powiązana z rzeczywistością społeczną, gospodarczą tego regionu. Poskutkowało. Nasza aplikacja, nasza argumentacja okazała się decydująca. Dlatego w imieniu siedmiu rektorów uczelni publicznych, które siedzibę mają w Katowicach – a przypomnę, że obok Uniwersytetu Śląskiego, który jest liderem tego przedsięwzięcia, mamy jeszcze Śląski Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Ekonomiczny, Politechnikę Śląską, Akademię Sztuk Pięknych i Akademię Muzyczną – prosimy Państwa bardzo gorąco o wyrażenie zgody, o wsparcie, wsparcie finansowe także, bo chciałbym żeby ta uchwała, która jest uchwałą wspierającą przygotowanie obchodów, za tym szły także decyzje o wsparciu finansowym, obchodów *Europejskiego Miasta Nauki* w 2024 roku. Chcemy, aby w '24 roku w miastach i gminach naszego regionu, ponieważ my, mimo że tytuł mówi o mieście, to przecież nasze uniwersytety, nasze uczelnie są rozsiane w całym województwie od północy w Częstochowie przez południe, Bielsko i Cieszyn. Sam Uniwersytet Śląski ma swoje lokalizacje w czterech miastach regionu, więc my w naturalny sposób myślimy o '24 roku nie tylko jako o święcie Katowic, tylko o święcie całego akademickiego województwa śląskiego. Chcemy, aby w tym '24 roku w tych miastach i gminach zagościła naukowa Europa i świat, abyśmy wspólnie podjęli namysł

i prace nad tym jak wykorzystać naukę do kolejnego skoku cywilizacyjnego Śląska. Zrobiliśmy już bardzo dużo, dlatego stworzyliśmy *Konsorcjum Akademickie Katowice*, co nie jest łatwe. Ci z Państwa, którzy obserwują życie innych miast i środowisk akademickich, wiedzą albo widzą, to czasem głośno słychać, że my ze sobą konkurujemy, czasem nawet walczymy o pieniądze, o studentów, o naukowców, o granty. Konkurencyjność jest wpisana w świat Akademii. Myśmy w Katowicach zawiesili tę konkurencję. Nie tylko, że połączył nas cel, to zawarliśmy porozumienie o nazwie *Konsorcjum Miasto Nauki* po to żeby połączyć nasze siły. Oddaliśmy już w tej sprawie naszych ludzi, nasze środki, naszą pracę. Zdobędziemy środki europejskie na ten cel, trzy granty Komisji Europejskiej, które są dedykowane Europejskiemu Miastu Nauki, będą przez nas przygotowane aplikacje do pozyskania tych grantów. Dwa z nich dotyczą wielkich konkursów dla młodzieży z całej Europy, która będzie rozwiązywać zadania naukowe, a potem finał odbędzie się tu na Śląsku. Odbędzie się wielka Konferencja Europejska poświęcona kluczowym problemom regionu, ale przede wszystkim cały rok będą odbywać się rozmaite wydarzenia eksponujące naukę naszych ośrodków akademickich, ale także pokazujące to co robi się w wielkich ośrodkach akademickich Europy i świata. Trzeba połączyć siły. Sami sobie nie damy rady, ani jako uczelnie, ani jako jedno miasto. Musimy połączyć siły miasta, uczelni, metropolii, województwa przede wszystkim. Nasze starania o wsparcia ministerialne i rządowe pozostają na razie bez echa. I mówię to z pełną odpowiedzialnością, ponieważ moja rola ostatnio jest rolą kvestora, ale nie tego kvestora, kvestarza właściwie trzeba by powiedzieć, jestem jak Robak z Pana Tadeusza, bo chodzę i ciągnę za rękawy i za kieszenie kogo się da, aby ten '24 rok nie został zmarnowany. Proszę Państwa ! Za naszego życia to się już nie powtórzy. Katowice starały się o *Europejskie Miasto Kultury*, Pan prof. Tadeusz Sławek, Pan Rektor był jednym z pracowników, liderów tego przedsięwzięcia. Byliśmy o włos, o krok, nie udało się. Stolica Nauki jest ! To już mamy. Teraz pozostaje wykorzystać ten '24 rok. Kiedy odbieraliśmy tytuł w Lejdzie oficjalnie na scenie, proszę mi wierzyć, 90 może nawet 5 % zgromadzonych tam naukowców z Holandii i z Europy, pierwszy raz usłyszało, że Katowice są, że jest takie miasto Katowice i że w tym mieście są bardzo mocne ośrodki akademickie. To jest ogromna szansa żeby nie tylko poinformować naukowy świat europejski o tym, jakim dysponujemy potencjałem naukowym i edukacyjnym, ale także na stałe zagościć w tym krwiobiegu naukowym Europy. Dlatego bardzo Państwa proszę o wsparcie organizacji obchodów *Europejskiego Miasta*. Domyślam się, że decyzje finansowe będą przed Państwem, w jaki sposób w jakiej skali tego wsparcia nam udzielić. Powiem tylko, że jedno z najbardziej spektakularnych wydarzeń, które się nam udało, dzięki Państwu także, czyli *Śląski Festiwal Nauki*, którego siódmą edycję my będziemy mieli, budżet tego festiwalu to jest 3 mln zł. Szukamy tych pieniędzy wszędzie, w każdym miejscu, w środkach prywatnych, marszałkowskich, miejskich, uczelnianych oczywiście. Jeśli

Państwo byliby skłonni rozważyć kwotę 15 mln na wsparcie organizacji *Europejskiego Miasta Nauki*, będziemy ogromnie za to wdzięczni. To nie są pieniądze, które są na wydarzenia – te pieniądze muszą zostać, muszą zostać w instytucjach, muszą zostać w instytucjach naukowych i edukacyjnych, w programach. Przygotowaliśmy, myślę, niezwykle oryginalny bez precedensu program badań naukowych dla Śląska. Chcemy stworzyć agencję przydzielającą granty na badania, które służą rozwojowi regionu, służą mieszkańcom Śląska. Mamy nadzieję jesienią ten program uruchomić. Wszyscy się na niego złożymy, uczelnie dają swoje budżety, będziemy prosić instytucje, aby wsparły te badania, ale także środki prywatne. Żaden inny region takiego programu nie ma. Drodzy Państwo ! Podzielimy rok 2024 na 50 tygodni, a każdy tydzień będzie poświęcony kluczowemu problemowi z jakimi borykamy się w regionie. Zaprosimy naukowców z naszych uczelni, z Polski i z Europy, po to żeby wspólnie z mieszkańcami rozmawiać o tym jak nauka może nam pomóc się uporać z problemami, z którymi się zmagamy, jak nauka może dać dobrą przyszłość nam, żyjącym tu w województwie śląskim. Jak już wspominałem, traktujemy ten '24 rok jako swego rodzaju okno transferowe, okno na naukowy świat Europy i świata. To znakomita szansa na promocję regionu. Przyciągniemy tu uwagę społeczności, mediów, inwestorów, pokażemy kulturę naszego regionu, pokażemy badania, potencjał gospodarczy, zwiększymy prestiż i atrakcyjność naszego regionu. Chcemy uczynić z tego roku '24 forum skupiające naukowców, inżynierów, przedsiębiorców, studentów wszystkich dziedzin z Polski, ze świata. Drodzy Państwo ! Jesteście samorządowcami, co oczywiste, ale także politykami – ta debata dzisiaj to mocno pokazała – politykami, czyli ludźmi, którzy idą po władzę nie dla władzy, ale po to aby ulepszać nasze wspólne życie. Myślę, że wspieranie swoich uczelni wyższych, badań naukowych, edukacji to najlepszy sposób do budowania solidnych fundamentów dla przyszłości, dla tych z nas, którzy mieszkają w tym regionie albo będą mieszkać, dla kolejnych pokoleń. Możecie nam zaufać, mówię tu w imieniu społeczności uczelni, jak żadne inne uczelnie w Polsce w tej chwili, a wiercie mi, obserwuję to bardzo uważnie jako jeden z rektorów polskich uczelni, współpracujemy ze sobą modelowo, jeśli chodzi o polskie światy akademickie. Stworzyliśmy, jak już wspomniałem, największy w Polsce festiwal nauki, przynieśliśmy Polsce tytuł Europejskiej Stolicy Nauki, a teraz chcemy wypełnić rok 2024 wydarzeniami akademickimi, naukowymi, które przyniosą pożytek mieszkańcom, zaś Śląsk akademicki, w rozumieniu regionu i województwa, uczynią na stałe częścią naukowej Europy. Pomóżcie nam tego dokonać. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panie Rektorze !
Głos zabierze Pani Radna Dorota Simela. Bardzo proszę, udzielam głosu !

- **radna Dorota Konieczny-Simela** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie Rektorze ! Szanowni Państwo ! Ja nie zabrałam głosu w poprzedniej dyskusji, chociaż aż serce mi się wyrывało, żeby wziąć w niej udział, ale tak właściwie teraz, mimo że sprawa wydaje się absolutnie dla nas oczywista, mimo wszystko pozwolicie Państwo, że wyrażę swoją opinię. Edukacja, jak Państwo czy większość z Państwa wie, to integralna część mojego życia, to właściwie moja pasja. I ta uchwała, która przed nami, to jest uchwała, która właściwie, my ją możemy potraktować poniekąd jako inwestycję, o czym mówił Pan Rektor. Pamiętacie Państwo, ja przy *in vitro* już mówiłam o tym, że my powinniśmy zastanawiać się nad tym jak zwiększać potencjał naszego województwa. I wydaje mi się, że nie ma chyba lepszego momentu, w którym my mogąc wykorzystać promocję w sposób absolutnie właściwy, przyciągnąć tutaj młodych ludzi i pokazać im, że to jest naprawdę województwo, w którym można się kształcić, można dostać naprawdę fenomenalny produkt edukacyjny. I chciałabym żebyśmy też zastanowili się nad tym, o czym mówił Pan Rektor, bo ja się trochę boję, że my tak wyrazimy dzisiaj pewnie powszechnie akceptację, ale Pan Rektor mówi o tym, że warto zainwestować i trzeba szukać tych 15 mln. Panie Marszałku ! Ja bardzo proszę, żebyśmy się naprawdę nad tym zastanowili, bo nie ma lepszej inwestycji jak inwestycja w edukację, proszę Państwa – większość z nas jest tego świetnym przykładem. Bardzo dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, udzielam głosu, Pani Jadwiga Baczyńska !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję Panie Przewodniczący za udzielenie głosu ! Szanowny Zarządzie ! Szanowni Państwo Radni ! Wszyscy Goście i Szanowny Panie Rektorze ! Ja bardzo dziękuję za tą Pana wypowiedź i przede wszystkim za motywację i mobilizację do tego, aby nasze studiowanie się nie skończyło. Te aż siedem uczelni w mieście Katowice, mówiąc szerzej w naszym regionie, w naszym województwie, to naprawdę wielki potencjał. Ja mogę się pochwalić czterema dyplomami, ale niestety tylko z trzech tych uczelni, przede mną kolejne cztery i bardzo mi zależy na tym, żeby przynajmniej część tych moich marzeń o pozyskaniu dyplomów z tych pozostałych czterech uczelni uzyskać. I myślę, że mogę powiedzieć nie tylko we własnym imieniu, ale również w imieniu innych osób, które chcą się kształcić, że proszę o wniesienie poprawki do załącznika do tego projektu uchwały w postaci wykreślenia słowa *młodzież* w tym załączniku, ponieważ śląskie uczelnie kształcą nie tylko młodzież, a właściwie młodzieży chyba nie kształcą, ale wszystkich ludzi bezwzględnie, więc idąc w kierunku integracji, nie wykluczenia, ale włączenia wszystkich osób w ten system kształcenia na różnych kierunkach, różnych etapach, bardzo proszę o przyjęcie takiego projektu. Jednocześnie też powiem, że w moim mieście rodzinnym, w Sosnowcu miałam możliwość ukończyć trzy szkoły, ale nie były to szkoły wyższe, wyższa była tylko jedna, poza

podstawową, średnią i wspomnianą wyższą jeszcze szkołę muzyczną, a jeżeli chodzi o uczelnie wyższe, no to Uniwersytet Śląski – to moja pierwsza uczelnia, bardzo dobrze ją wspominam, Uniwersytet Ekonomiczny i Politechnika Śląska. Cztery, mam nadzieję, przede mną, bardzo proszę o umożliwienie mi tego. Dziękuję i projekt poprawki składam Panu Przewodniczącemu.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! To może od razu zapytam Magnificencję Rektora, bo rozumiem, że jest to formalna propozycja poprawki, jeżeli Pan Rektor uzna, że kształcimy nie tylko młodzież, co zresztą jest zgodne z prawdą, to moglibyśmy to uznać jako autopoprawkę w treści uchwały po prostu, w załączniku ...[głos z sali]... dziękuję ! Wobec tego tu mamy zgodę. I rozumiem, że głos zabierze Pan Radny Czarnynoga, zapraszam, udzielam głosu !

- **radny Piotr Czarnynoga** – Wysoki Sejmiku ! Szanowny Panie Rektorze ! Chciałbym zadeklarować w imieniu klubu radnych Prawo i Sprawiedliwość poparcie dla tej uchwały, już bardziej w imieniu swoim poparcie dla tych 15 mln zł, bo tu nie mam upoważnienia żeby w dyskusjach budżetowych aż tak daleko podejmować zobowiązania. Na pewno będę popierał, bo te 15 mln na pewno nie będzie zmarnowane. Natomiast przepraszając trochę za to pytanie, bo to jest pytanie, które powinno paść na Komisji Nauki, no niestety nie mieliśmy możliwości dyskusji na ten temat i w związku z tym ja zapytam jednak. W tym akcie, w którym Katowice zostały *Europejskim Miastem Nauki 2024*, czy enumeratywnie w tym akcie jest wymienionych tych siedem uczelni ? Tak jest w tym akcie, no bo jednak trochę biorąc pod uwagę też Pana słowa o konkurencyjności, biorąc też pod uwagę siłę miasta Katowice, chciałbym jednak Pana zapytać, dlaczego, z jakich powodów zupełnie zarówno w tym akcie, jak i w możliwości uczestniczenia w tych wydarzeniach pominięte są szkoły niepubliczne, których wiele jest w Katowicach, ale też w otoczeniu ? Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – czy Magnificencja Rektor zechce zabrać głos ? ... Zapraszam !

- **prof. dr hab. Ryszard Koziół, Rektor Uniwersytetu Śląskiego** – bazą dla starań o tytuł *Miasta Nauki* były doświadczenia *Śląskiego Festiwalu Nauki*, organizowanego przez uczelnie publiczne przede wszystkim z dość pragmatycznych powodów – prawo zamówienia publiczne. Pozyskiwanie środków ministerialnych może być dystrybuowane w określony sposób, więc my cierpimy bardzo jako uczelnia na brak modelu finansowego, na brak podmiotu finansowego, który pozwoliłby montować budżety, to nam bardzo doskwiera i doskwiera nam też przy pracach organizacyjnych przy przygotowaniach do *Europejskiego Miasta Nauki*. Inaczej mówiąc, ja ze swoich

środków budżetowych mogą finansować wyłącznie pracę moich pracowników, a przecież tego typu wydarzenia jak *Europejskie Miasto Nauki* no musi mieć montaż budżetowy, więc to jest poważne przedsięwzięcie, istnieje coś takiego w prawodawstwie jak instytucja kultury, natomiast nie ma podobnej instytucji nauki. To jest rzeczywiście apel do Panów Posłów, aby o podobną korektę się zwrócili, czy zaproponowali taką korektę. Natomiast uwaga Pana Radnego jest słuszna jeszcze z innego powodu. Otóż my chcielibyśmy w najbliższych dniach zaproponować porozumienie Panu Prezydentowi, Panu Marszałkowi, Panu Przewodniczącemu Metropolii i Konsorcjum *Miasto Nauki*, aby stworzyć takie poczwórne ciało, które by przyjęło odpowiedzialność za organizację *Miasta Nauki*, a tym samym ono automatycznie stanie się dobrem całego regionu, a nie tylko miasta. I trzecia sekwencja odpowiedzi, Pan Marszałek chyba rok temu powołał *Forum Uczelni Województwa Śląskiego*, w skład którego wchodzi i uczelnie publiczne, i niepubliczne. Tam jest trzydzieści kilka uczelni i to będzie ciało, które na pewno będzie współpracować przy organizacji *Roku Nauki*. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panie Rektorze ! Ja pozwolę sobie też zabrać głos i przede wszystkim chciałbym pogratulować Panu Rektorowi, bo jest to absolutnie wyjątkowe wydarzenie. I oczywiście, że w organizacji, to bardzo miłe co Pan powiedział Rektor, że ta transformacja regionu pomogła, by ten wniosek złożony został na odpowiednim poziomie i oceniony, ale myślę, że bardzo dużo zależy od tego kto, jak przygotował ten wniosek i jak dobrze też wyeksponował walory naszego województwa i za to gratuluję Panu Rektorowi, bo wiem, że przede wszystkim Pan Rektor, oczywiście przy wsparciu rektorów innych uczelni, ale był za to jako lider odpowiedzialny. Dlatego moje jeszcze raz serdeczne gratulacje, a Państwa Radnych wszystkich zachęcam i Zarząd Województwa żebyśmy pochylili się nad tą uchwałą, ale też z takim głębszym przemyśleniem, zresztą wybrzmiało to tu w wypowiedziach osób, ale to dla nas jeszcze dodatkowa okazja żeby promować nasz region, promować go jako atrakcyjny dla młodych. Depopulacja, problem w zasadzie ... my rywalizujemy jako województwo z ośrodkami, które są niestety wciąż w ocenie wśród młodych bardziej atrakcyjne, rywalizujemy i przegrywamy. Ja już nie mówię o tym, że przegrywamy z ośrodkiem Krakowa, Wrocławia, Warszawa – bardzo trudno rywalizować z tymi renomowanymi ośrodkami – my jesteśmy bardziej rozproszeni, ale proszę zwrócić uwagę, że niezależne instytucje zagraniczne oceniły właśnie nasz wniosek, naszego województwa, Katowic jako ten najlepszy w Europie, a więc potencjał jest przeolbrzymi i bardzo ważne jest teraz na tym etapie wsparcie. Myślę, że brakowało w ogóle do tej pory pewnej strategii polityki w naszym regionie, tej polityki, która miałaby wesprzeć rozwój właśnie ośrodka naukowego w naszym województwie, który traktujemy jako ośrodek łączący potencjał wszystkich uczelni publicznych i niepublicznych. I to co niezwykle

ważne, Szanowni Państwo, zatrzymajmy ten trend wyjeżdżania młodych na studia do innych ośrodków. Bez środków finansowych, bez uatrakcyjnienia, bez szeregu wydarzeń, które muszą po prostu zostać dofinansowane, tego się zwyczajnie zrobić nie da. Kolejna inicjatywa w ramach tego – bo to też z Panem Rektorem, z rektorami rozmawiamy – już zapowiem, 22 wrzesień *I Kongres Młodych*, gdzie Sejmik Młodzieżowy plus samorzady uczelni wyższych wspólnie, integrując się, przygotowują wydarzenie, mamy nadzieję, wyjątkowe w tym roku, ale liczymy, że będziemy regularnie je powtarzać w następnych latach po to, żeby też pokazać młodym, czasami zwrócić ich uwagę na to co w naszym województwie jest pięknego. By im pokazać, że skoro instytucje międzynarodowe bardzo wysoko oceniają nasz potencjał, to być może my sami nie do końca potrafimy docenić to z czym możemy tutaj spotkać się w trakcie studiów, jak atrakcyjna może być w naszym regionie praca, a przede wszystkim przecież nam się tu dobrze mieszka. Tak, że Panie Rektorze, gratulacje, a jeszcze raz wszystkich Państwa Radnych proszę o poparcie tego wniosku. Ale jeszcze zgłaszają się osoby do dyskusji, bardzo proszę *ad vocem* Pani Jadwiga Baczyńska.

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Ja krótko. Nie wiem, czy dobrze zrozumiałam, że Pan Przewodniczący sugeruje żeby zostawić to słowo *młodzież*, czy podkreślając, że to ważne dla ludzi młodych i pozostania ich w naszym regionie, czy nie ? Bo wykreślenie tego słowa to nie znaczy wykreślenie młodzieży, tylko włączenie wszystkich innych i ja oczywiście ten wniosek popieram. Natomiast zależy mi na tym żeby włączyć wszystkie osoby do systemu kształcenia, podkreślić to, że uczelnie są dla wszystkich, tak jak mówi konstytucja, no i oczywiście, żeby uchwała podejmowana w Sejmiku była ustawą zgodną z konstytucją. Jeżeli to słowo zostanie wykreślone, to ja oczywiście ten wniosek, tą uchwałę poprę. Dziękuję bardzo !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – ja zrozumiałem intencje Pani Radnej, że po prostu to słowo *młodzież* w tekście jak gdyby zawęży grupy osób, więc wykreślamy i zostanie *śląskie uczelnie kształcą i stwarzają możliwości rozwoju naukowego*. Czy tak ? No to tak zaproponowałem i tak też przychylił się do tej sugestii Rektor. Tak, że traktujemy to wobec tego jako autopoprawkę. Dziękuję ! Bardzo proszę o zabranie głosu Panią prof. Jelonek !
- **radna Iwona Jelonek** – Szanowni Państwo ! Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Jego Magnificencjo ! Ileż schodów trzeba było pokonać, aby dojść tutaj do tej mównicy. Jeszcze jeden głos, głos ze Śląska. *Europejskie Miasto Nauki 2024 rok* – nie zapominajmy o tym, to jest bardzo ważne wydarzenie. Wtedy oczy Europy, świata, będą skierowane przez 365 dni właśnie na to zielone, węglowe serce Europy. To nasze dziedzictwo, ta nasza kultura, ta wyjątkowość i różnorodność będzie miała szansę wybrzmieć przez ten cały

następny 2024 rok. Niezmiernie moje serce raduje się gdy usłyszałam tak dużo pozytywnych w dniu dzisiejszym, właśnie w tym punkcie, słów. Rozumiemy się, zaprezentujemy nasz Śląsk, Katowice i te siedem uczelni w konsorcjum: muzycy, ekonomiści, sportowcy, humaniści, społecznicy, nauki ścisłe. Wszyscy razem idziemy w tym jednym korowodzie i jeszcze raz serdecznie Państwu dziękuję za to przyjęcie ciepłe tej właśnie inicjatywy. Dziękuję ślicznie !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Szanowni Państwo ! Nie ma już więcej głosów w dyskusji, a zatem proponuję z tą jedną autopoprawką, po wykreśleniu z treści słowa *młodzież – śląskie uczelnie kształcą*, traktujemy ogólnie, *i stwarzają możliwości rozwoju naukowego*, proponuję przegłosować, bardzo proszę...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...gratuluję Panie Rektorze i trzymam kciuki za pomyślność tego wydarzenia ...[głos z sali]... dziękujemy bardzo i dziękujemy za obecność ! Proszę Państwa ! Przechodzimy do kolejnego punktu dzisiejszego porządku obrad...

6. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw, by osobę Jana Pawła II wykorzystywać w bieżącej polityce czy zbliżającej się kampanii wyborczej (druk VI/714):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – i bardzo proszę o zabranie głosu, Pan Stanisław Jaszczuk !
- **radny Stanisław Jaszczuk** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Chciałem zgłosić poprawkę do tej uchwały...
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...widzę, że ćwiczycie Państwo ten temat...
- **radny Stanisław Jaszczuk** –...bo z pewnością za tym żeby bronić dobrego imienia Jana Pawła II, są wszyscy. Natomiast i ta uchwała, i ta, którą głosowaliśmy, która wywołała taką burzę, taką dyskusję w sprawie obrony demokracji, to jest dowód na to, że zbliża się kampania wyborcza i tak naprawdę

mam poważne wątpliwości, czy chodzi tutaj o ochronę dobrego imienia Jana Pawła II, czy po prostu o to żeby się przypodobać wyborcom i zbijać na osobie Jana Pawła II kapitał polityczny. Mam zastrzeżenie co do ostatniego akapitu tutaj uzasadnienia, załącznika do tej uchwały, mianowicie: *ocenę innych działań Jana Pawła II jako biskupa, kardynała i papieża pozostawiamy wrażliwości moralnej każdego człowieka, która co nam winna brać pod uwagę fakty i okoliczności ujawnione w wyniku rzetelnych badań naukowych, bo tylko prawda, jak podkreśla Jan Paweł II w encyklice, posiada moc wyzwalającą. Jan Paweł II sam się broni, nie potrzebuje obrońców w postaci opracowań naukowych, w postaci innych komentarzy, bo tak naprawdę jest to osoba, która jest dla Polaków tak ważna, że nawet bronienie jej przez Polaków jest nieporozumieniem. Z jednej strony w tym ostatnim akapicie pozostawiamy ocenę moralną każdemu człowiekowi, a z drugiej strony chcemy żeby to czynili za nas autorzy tego tekstu, chcę, żeby czynili to za nas naukowcy, rzetelnie oceniali, żeby były badania robione, żeby, że tak powiem, był zawsze ten margines niepewności. I to się wpisuje w narrację tych, którzy są tutaj w pierwszej części wymienieni, mianowicie media. Nie mówicie Państwo delikatnie jakie media ? To jeszcze można przemilczeć, ale doskonale wiemy, jakie media, to nie TVP PiS, jak to nazywacie, broni i atakuje Jana Pawła II, to nie telewizja *Republika*, to media, które was lansują, więc bardzo bym prosił o wykreślenie tego akapitu. Zgłaszam to jako poprawkę formalną. Dziękuję !*

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Czy ja dobrze zrozumiałem, chodzi o ostatni akapit w załączniku do uchwały ... ostatni ? Od słów: *ocenę innych działań Karola Wojtyły* ? ... To tutaj musielibyśmy skonsultować się w zasadzie, czy nasz klub i kluby, które podpisały się pod tą uchwałą, czy, czy my ... proszę Państwa ! Minutkę przerwy, kwestia konsultacji...

[krótka przerwa w obradach]

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...dobrze ! Proszę Państwa ! Po konsultacjach chcę powiedzieć, że wnioskodawcy nie przychylają się do tych zmian w treści, tak że będziemy najpierw głosowali propozycje zmiany w treści i dopiero uchwałę. Bardzo proszę żeby ustawić głosowanie ... Proszę Państwa ! Bardzo proszę Państwa Radnych żebyśmy już zasiedli do głosowania. Proszę Państwa ! Teraz głosujemy zaproponowaną przez Pana Radnego zmianę w treści uchwały. I teraz głosujemy za przyjęciem tej poprawki albo głosujemy za odrzuceniem tej poprawki. To nie jest głosowanie jeszcze na temat uchwały. Głosujemy tylko propozycję Pana Radnego ... Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad poprawką do załącznika uchwały, zgłoszoną przez radnego Stanisława Jaszczuka:

za	10
przeciw	21
wstrzym.	0

Poprawka nie uzyskała akceptacji.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę Państwa ! I przystępujemy do głosowania uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Śląskiego wyrażającego sprzeciw, by osobę Jana Pawła II wykorzystywać w bieżącej polityce czy zbliżającej się kampanii wyborczej. Proszę Państwa ! Tylko jest taka malutka jeszcze korekta redakcyjna, aby w pierwszym paragrafie, jeżeli spojrzycie Państwo na treść paragrafu, to żeby *i działalności papieża Wojtyły* zamienić na *i działalności papieża Jana Pawła II*. Jest z taką korektą w zasadzie, bo to jest taka językowa korekta, tę uchwałę głosujemy...

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	0
wstrzym.	0

7. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały intencjonalnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II (druk VI/711):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...kolejny punkt, jest to punkt, petycja, która została do nas przesłana przez Zjednoczenie Chrześcijańskich Rodzin. Nie wiem, czy mamy przedstawiciela ? ... Nie mamy, tak ? ... Dobrze, czy mamy jakieś głosy w dyskusji ? Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ...Wiem, że opiniowana była uchwała przez komisję. Czy mogę Pana Radnego Kandziorego zapytać o opinię komisji w sprawie uchwały ?

- **radny Rafał Kandziora** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Wysoki Sejmiku ! Czy ja mogę en bloc, bo tam są trzy, od razu wszystkie trzy ?

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...tak ! Bardzo proszę...

- **radny Rafał Kandziora** – dobrze, więc komisja zebrała się 6 czerwca, no wiadomo, że tego roku. Skład komisji jest pięć osób, w komisji uczestniczyły trzy osoby, czyli mieliśmy kworum. Wszystkie opinie, które były podejmowane przez komisję, w związku z tym są prawomocne. I Komisja Skarg i Wniosków zaopiniowała projekt uchwały – tej uchwały, o której mówimy, czyli w sprawie rozpatrzenia petycji Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin dotyczących podjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały intencjonalnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II – wszystkie głosowania, które były, były jednogłośnie, wszystkie były za, a już wyjaśniam za czym. To Państwo macie w uchwale, w uzasadnieniu, mogliście się Państwo z tym zapoznać, ale ja tylko tu pokrótce przypomnę ... z treści uchwały, że *Sejmik Województwa Śląskiego uchwała, w § 1 mamy: po rozpatrzeniu petycji Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin z dnia 11 marca 2023 roku dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały intencjonalnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II postanawia się nie uwzględnić petycji.* Ponadto, podobno mamy jeszcze tutaj głosowanie też jednogłośnie dotyczące śląskiego apelu w sprawie zwiększenia świadomości społecznej na temat transplantacji wśród mieszkańców województwa śląskiego, również postanawia się uwzględnić petycję jednogłośnie. I ostatnia sprawa, która była opiniowana na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, dotyczyła ... w sprawie ponownego rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach i tutaj również jednogłośnie postanawia się petycji nie uwzględnić. Wszystkie dane dotyczące Państwo otrzymaliście o wiele wcześniej w uzasadnieniu i tak podobnie jak i treść uchwały. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Panu Radnemu ! Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji ? Nie widzę ! A zatem jeszcze raz proszę Państwa, proszę tylko też o chwilę uwagi, ponieważ tak – mamy uchwałę w sprawie rozpatrzenia petycji Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały intencjonalnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II. I teraz mamy w pierwszym akapicie: *po rozpatrzeniu petycji Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin z dnia 11 marca 2023 roku dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały intencjonalnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II postanawia się nie uwzględnić petycji.* I teraz, jeżeli głosujemy *za*, to nie uwzględniamy tej petycji, jeżeli głosujemy *przeciw*, to głosujemy, to tak jakbyśmy chcieli ją przyjąć, tak ? Dobrze ! Teraz wszystko ? Rozumiemy, Ok. Jeżeli nie ma głosów w dyskusji, to bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za

23

przeciw	0
wstrzym.	0

8. Podjęcie uchwały w sprawie zawarcia Memorandum o współpracy i rozwoju przyjaznych stosunków pomiędzy Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska) a Prefekturą Gifu (Japonia) (druk VI/716):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę w tym punkcie, czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? Nie widzę ! A zatem proponuję przegłosować, kto jest z Państwa za zawarciem memorandum o współpracy, proszę uruchomić głosowanie ... Musimy mieć tu bezwzględną większość żeby to memorandum zostało zaakceptowane.

Głosowanie nad uchwałą:

za	29
przeciw	0
wstrzym.	2

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proponuję żebyśmy zrobili jeszcze raz *kworum*, bo widzę, że nie wiem, moje pytanie, czy jeszcze ktoś dołączy spośród radnych, czy spróbujemy zrobić jeszcze ? ... Proszę Państwa, zanim przejdziemy do kolejnego głosowania, to moja prośba, żebyśmy jeszcze raz sprawdzili *kworum*, dobrze ? Proszę Państwa ! Państwa Radnych proszę o przyciśnięcie przycisku *kworum*, żebyśmy stwierdzili aktualnie stan jeżeli chodzi o frekwencję. Dobrze ! Bardzo proszę zamknąć ... 31 radnych. Czy są osoby, które, a jest jeszcze Pani, dobrze, to poczekajmy jeszcze na Panią Radną Jadwigę Baczyńską, Panią Radną prosimy jeszcze o przyciśnięcie przycisku *kworum*, ponieważ chcemy stwierdzić aktualnie ... Proszę Państwa ! Czy część osób już nas na dobre opuściła, czy jeszcze są osoby, na które czekamy i być może dołączą zaraz ? Trudno powiedzieć. Czy Pani Baczyńska już przycisnęła przycisk *kworum* ? A jeszcze Pan Radny Świerkocki, też prosimy. Czy Pan już nie będzie głosował *kworum* ? Jest ? Wszyscy mamy ? To zamykamy, proszę Państwa, mamy 34 radnych ... tak, zamykamy. I przystępujemy, proszę Państwa, do procedowania w następnym punkcie...

9. Rozpatrzenie Raportu o stanie województwa śląskiego za 2022 rok – debata – podjęcie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego (druk VI/706):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...i bardzo proszę, kto z Państwa chciałby zabrać głos ? Pan Marszałek ? ... Niekoniecznie ? Bardzo proszę !
- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowni Państwo Radni ! Ten temat był podejmowany na komisjach. Jak są jeszcze jakieś pytania, to jest Pani Małgorzata Staś z prezentacją, więc możemy do tego wrócić, chyba że są takie wnioski co do przedmiotowej sprawy, chyba że są jakieś pytania, było to już dyskutowane wielokrotnie, tyle z mojej strony. Jak są pytania, to jest Pani Małgorzata w odwodzie i Zarząd Województwa również.
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Marszałkowi ! Czy Państwo Radni, ponieważ dokumenty wszystkie zostały do Państwa przesłane, czy oczekivaliby Państwo ?... Panią Dyrektor Staś prosimy ... ale nie widzę, tak, nie ma takiej potrzeby. Bardzo dziękuję Pani Dyrektor wobec tego. Proszę Państwa ! Jeżeli nie ma więcej głosów w dyskusji, bardzo proszę, przystępujemy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą :

za	23
przeciw	8
wstrzym.	3

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...gratulacje Panie Marszałku, gratulacje dla Zarządu. Przystępujemy do kolejnego punktu...

10. Rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2022 rok oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa:

- **podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2022 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2022 rok (druk VI/696);**
- **podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2022 (druk VI/707):**
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...przystępujemy do kolejnego punktu: *rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze*

sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok ubiegły oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa. Referuje Pan Marszałek – zapraszam !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Sprawozdanie z prowadzenia gospodarki finansowej Województwa w 2022 roku przebiegało w dwóch etapach, czyli do 31 marca otrzymali Państwo *Sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa za 2022 rok*, a do 31 maja zostało przekazane *Sprawozdanie finansowe Województwa za ubiegły rok*. Ustawa *o finansach publicznych* nałożyła również obowiązek poddania sprawozdania finansowego badaniu biegłego rewidenta na te jednostki samorządu terytorialnego, które liczą więcej niż 150 tys. mieszkańców. Zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych* wybrano podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych – było to KPW Audytor Sp. z o. o. z Łodzi. Wyniki badania zostały wraz z sprawozdaniem finansowym przekazane w ustawowym terminie. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok to nie tylko dane finansowe, to również merytoryczna ocena realizacji zadań własnych Województwa Śląskiego. Na początku, Szanowni Państwo Radni, chciałbym przypomnieć, że budżet Województwa Śląskiego na 2022 rok został uchwalony 13 grudnia 2021 roku. Dochody budżetu w uchwale budżetowej oszacowano na kwotę 2 mld 91 mln zł, a wydatki uchwalono w wysokości ponad 2 mld 179 mln zł. Dla zrównoważenia budżetu, na pokrycie potrzeb wydatkowych zaplanowano 193 mln zł przychodów, w tym prawie 110 mln zł z kredytów bankowych oraz ponad 16 mln ze spłaty rat pożyczek udzielonych zakładom opieki zdrowotnej. W trakcie roku uchwalony na 2022 rok budżet ulegał zmianom, tak jak po stronie dochodów, wydatków, przede wszystkim w wyniku decyzji Ministra Finansów, Ministrów: Funduszu Polityki Regionalnej, Kultury, Dziedzictwa Narodowego, Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, otrzymywaliśmy również dotacje z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Pierwszy slajd ... zmiany w dochodach budżetu, przede wszystkim widoczna jest tutaj zmiana na przestrzeni lat w strukturze dochodów własnych. Dochody własne, czyli linia czerwona, wraz z subwencją wzrosły w 2022 roku w stosunku do roku 2012 o ponad 75 % z poziomu 1 mld 038 mln zł do 1 mld 820 mln zł w 2020 roku, czyli niemal podwoiły się. Spadły dotacje na zadania własne, linia niebieska, z 287 mln w 2012 do 204 mln w roku 2022. Był to wynik nieprzekazania dotacji z budżetu państwa. Dotacje na zadania zlecone na przestrzeni 11 lat, linia czarna, wzrosły o 40 %, co związane jest z przyjęciem finansowania staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyków. Ostatnie trzy wartości pokazują zmiany budżetu w trakcie 2022 roku, czyli wykonanie dochodów własnych wraz subwencją w stosunku do planu jest wyższe o prawie 5 %. W stosunku do kwoty w uchwale budżetowej dotacje na zadania własne spadły o ponad 16 %, a dotacje na zadania zlecone spadły o prawie 3 %. Dochody całkowite budżetu zostały wykonane w 100 % planu po zmianach i osiągnęły poziom 2 mld 128 mln zł.

Wyższe wykonanie dochodów w 2022 roku pozwoliło na zajęcie przez Województwo Śląskie trzeciego miejsca wśród województw. Najwyższe dochody w 2022 roku osiągnęło Województwo Mazowieckie, prawie 4 mld 500 mln. My osiągnęliśmy 2,13 mld zł, a przed nami Małopolska 2,14 mld, a więc tam jest różnica 10 ... 13 mln, co widać na rysunku, który teraz Państwu został wyświetlony. Kolor czerwony to wykonanie w 2021. Kolor żółty, plan po zmianach w 2022 roku. Kolor niebieski oznacza wykonanie w 2022 roku. 14 województw w 2022 roku zaplanowało wyższe dochody w stosunku do roku poprzedniego, kolor żółty do czerwonego, aż 8 województw nie wykonało planu dochodów, kolor niebieski do żółtego. Porównując wykonanie dochodów w 2022 roku z wykonaniem roku 2021, kolor niebieski z czerwonym, 2 województwa uzyskały niższe dochody w relacji do 2021 roku. Jest to Lubelskie i Podlaskie. Oznacza to przeszacowanie planu dochodów. Kolejny slajd przedstawia strukturę dochodów budżetu własnego naszego Województwa. Widać na nim wyraźnie, że w 2012 roku, kolor żółty, 22 % środków budżetowych stanowiło dotacje celowe z budżetu państwa. W 2022 to już tylko 10 %. Znaczenie subwencji będącej uzupełnieniem dochodów spadło w 2022 roku do 14 % w relacji do 2012, wtedy wynosiło 15. Natomiast dochody własne stanowiły 76 % wszystkich wpływów. Osiągnięte dochody budżetowe pozwoliły na realizację zadań ustawowych, zadań własnych. Strukturę wydatków budżetowych w 2022 roku oraz jej zmiany na przestrzeni lat przedstawia kolejny slajd. Jak co roku najwięcej środków przeznaczano na realizację zadań w zakresie transportu i łączności – w 2022 roku udział wydatków w tym dziale spadł o ponad 10 % w stosunku do roku 2021, a wydatki na drogi wojewódzkie spadły o 200 mln i stanowiły tylko 55 % wszystkich wydatków na komunikację. Związane to oczywiście wszystko jest z koniunkturą na rynku i tym, co się w tym czasie działo. Na przewozy regionalne przeznaczono 38 % wydatków w dziale. Spadł udział wydatków na administrację z 13 na 10 %. Wydatki na oświatę i wychowanie wzrosły średnio o 3,5 % w związku zakończeniem projektu RPO *Planetarium – Śląski Park Nauki*. O 1 % spadł udział wydatków na ochronę zdrowia, wzrósł natomiast udział wydatków na kulturę aż o 5 %. O 2 % zwiększył się udział środków przeznaczonych na kulturę fizyczną i sport w strukturze wydatków w stosunku do 2021 roku. Wydatki na pozostałe zadania utrzymały się na poziomie roku 2021. Na kolejnych slajdach zobaczycie Państwo Radni, jakie miejsce zajmujemy względem wysokości nakładów na poszczególne zadania. I tak, w zakresie transportu i łączności: trzecie miejsce, kwota prawie 660 mln, mniej od Mazowsza, ale trudno się porównywać z Mazowszem, druga Wielkopolska. Najmniej, prawie 194 mln zł, wydano na transport Województwa Świętokrzyskiego, naszego sąsiada. Oświata – jesteśmy na drugim miejscu, 209 mln zł, Mazowieckie – 341, Wielkopolska – 187, a stawkę zamyka Województwo Zachodniopomorskie – tylko 24,5. Ochrona zdrowia – tu oczywiście Województwo Mazowieckie pierwsze, my przeznaczyliśmy na

ochronę zdrowia 191 mln zł i przeskoczyliśmy z siódmej pozycji na trzecią. Najmniej środków na ochronę zdrowia przekazało tylko Województwo Warmińsko-Mazurskie. Polityka społeczna – drugie miejsce z kwotą 85 mln, przed nami Mazowieckie – 133, za nami Województwo Wielkopolskie – 80. Kultura – drugie miejsce z nakładami 251 mln, przed nami uplasowało się oczywiście Mazowieckie – 395, a za nami Małopolska – 204 mln. Zakres sportu i kultury fizycznej – trzecie miejsce z kwotą 60 mln zł, przed nami Mazowieckie ... przed nami Mazowieckie i Dolnośląskie, jest to różnica raptem 8 mln zł. Najmniejsze wydatki na sport – Świętokrzyskie – 3 mln. Administracja publiczna – tutaj mamy trzecie miejsce – 270 mln, oczywiście przoduje Województwo Mazowieckie. Tu są wszystkie koszty związane ze Śląskim Centrum Przedsiębiorczości, Biuro Regionalne w Brukseli, promocja województwa, a także składki członkowskie w ośmiu organizacjach, ostatnie Województwo Małopolskie – 98 mln. Z przedstawionej analizy wydatków poszczególnych województw wynika, że nasze województwo wypada dobrze. Szczegółowe omówienie realizacji dochodów i wydatków budżetowych zawiera Państwu do rozpatrzenia sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2022 roku i nie chciałbym tego tutaj ponownie przytaczać. Pragnę zwrócić uwagę tylko na dwa aspekty: od 2002 roku wykonanie wydatków, a więc realizacja zadań, po raz pierwszy w 2019 roku przekroczyła próg 90 %, w 2022 roku wykonanie wzrosło – ponad 92 %. Uchwała budżetowa na 2022 zakładała zaciągnięcie 110 mln zł kredytu i wzrost zadłużenia Województwa, niemniej jednak nie było takiej potrzeby i nie wzięliśmy ani złotówki kredytu, płacąc za realizację zadań oraz raty kredytów dochodami własnymi. Zatrzymam się teraz na omówieniu wyniku finansowego budżetu Województwa za 2022 rok. Rok ten zamknęliśmy wynikiem dodatnim, nadwyżka wynosiła prawie 72,5 mln zł. Jest to efekt z wzrostu wpływu z CIT-u, pomimo *lockdownu* w gospodarce. Uzyskaliśmy w wyniku rozliczenia przychodów i rozchodów budżetowych tzw. wolne środki w wysokości 102 mln zł. Łącznie więc wynik finansowy wyniósł prawie 175 mln zł. Tutaj na tym slajdzie Państwo widzicie stan zadłużenia poszczególnych województw. Jak widać, 10 województw zamknęło ubiegły rok budżetowy nadwyżką budżetową. Pod tym względem my jesteśmy, tak jak mówiłem wcześniej, na szóstym miejscu. Najwyższą kwotę wypracowało Lubelskie – 197 mln, Dolnośląskie – 179. Jeżeli chodzi o zadłużenie, w żadnym z województw zadłużenie w 2022 roku nie wzrosło do relacji z 2021 roku. W rankingu zadłużenia pierwsze miejsce Województwo Mazowieckie – dług 840 mln, drugie miejsce Lubelskie – 518, Śląskie jest na bezpiecznej, szóstej lokacie – 319 mln. To taki krótki komentarz. To nam teraz bardzo pozwala na absorpcję środków unijnych w kolejnych latach z uwagi na to, że na wkłady własne trzeba będzie zaciągać zobowiązania. Przez tą zdrową politykę finansową mamy dobrą przestrzeń, ten rok 2024 będzie bardzo ważny. Mamy nadzieję, że te wszystkie kwestie unijne uda się wyprostować, bo w tym momencie zadłużenie wzrośnie, ale oczywiście

z przekazaniem lwiej części środków na wkłady własne do projektów unijnych. Nie ma w naszym kraju dzisiaj województwa, które nie jest zadłużone. Najmniejszy dług – Opolskie – 42 mln zł. Zarządzanie długiem ma istotne znaczenie do określenia zdolności inwestycyjnej danej jednostki samorządu. Im mniejszy procentowy udział długu w dochodach budżetowych, tym większa zdolność do zaciągania kredytów, pożyczek, emisji obligacji na cele inwestycyjne. Dopuszczalny poziom zadłużenia to 60 % dochodów całkowitych. Wprawdzie ten wskaźnik jest fakultatywny, niemniej dość dobrze obrazuje sytuację województw, jaki poziom zadłużenia mamy. Myślę, że to pokazuje, że jesteśmy w bardzo dobrej sytuacji, raptem to jest – tu na tym slajdzie to widać lepiej – 15 %. Dziesiąta pozycja – Województwo Lubelskie - ma próg 39 %, a więc bardzo wysoko zadłużone. I w tym miejscu uważamy, że gospodarka finansowa jest naprawdę bardzo przyzwoita. Szanowni Państwo Radni ! Zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy o *samorządzie województwa*, za prawidłowe wykonanie budżetu odpowiada Zarząd Województwa. W imieniu całego Zarządu uważam, że od strony formalno-rachunkowej budżet Województwa Śląskiego w 2022 roku został wykonany bardzo dobrze i zgodnie z prawem, o czym świadczy pozytywna opinia III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z 13 kwietnia 2023. Bardzo ważną stroną sprawozdania z wykonania budżetu jest ocena merytoryczna realizowanych zadań. Przyjmując na posiedzeniu Zarządu w marcu sprawozdanie z wykonania budżetu w 2022 roku, analizowaliśmy zadania własne zaplanowane do wykonania oraz stopień ich realizacji. Jako samorząd województwa jesteśmy związani przepisami *Prawo zamówień publicznych*, co wymaga odpowiedniego nakładu czasu na przeprowadzenie całej procedury. Wymogi formalne związane z wnioskowaniem, przekazywaniem i rozliczaniem dotacji unijnych stanowią dodatkowe utrudnienie przy wykonywaniu budżetu. Ponadto w trakcie roku budżetowego ma miejsce szereg zmian w harmonogramach realizacji zadań inwestycyjnych wynikających z dostosowania do planowanych w przetargu zawartych umów oraz tempa prac. Wszystko to powoduje często opóźnienia w realizacji zadań i miało przełożenie na wykonanie wydatków budżetowych. Mimo wszystko, pomimo trudności udało się, wykonaliśmy budżet własny na poziomie 92 %. Jest to kolejny rok z rzędu, kiedy przekraczamy próg 90 % planu zadań. Jak zaznaczyłem na początku, zgodnie z ustawą należy przedstawić Państwu obok sprawozdania z wykonania budżetu również sprawozdanie finansowe, którego strukturę określa rozporządzenie Ministra Finansów. Na sprawozdanie finansowe Województwa Śląskiego za 2022 rok składa się bilans z wykonania budżetu Województwa za 2022 rok, łączny bilans jednostek budżetowych, łączny rachunek zysków i strat, łączne zestawienie zmian w funduszu, informacje dodatkowe. Poszczególne dokumenty składające się na sprawozdanie finansowe wraz z objaśnieniem otrzymali Państwo w ustawowym terminie, tj. przed końcem maja. Wynik badania sprawozdania finansowego przez biegłego

rewidenta złożony 10 maja jest pozytywny z zastrzeżeniem. Oczywiście to zastrzeżenie jest coroczne, dotyczy kar umownych, które powinno nam zapłacić PESA Bydgoszcz w wysokości 719 mln zł. Biegły uważa, że należności te są w pełnej wysokości nieściągalne i należałoby utworzyć stosowny odpis aktualizujący. My jednak poczekamy do wyroku sądowego. Oczywiście ta sprawa się już toczy parę lat. Pomimo wielu trudności, które trzeba pokonać, które trzeba było pokonać, stwierdzamy, że dołożono wszelkich starań, by w 2022 roku zamknąć jak najlepiej, zarówno od strony finansowej, jak i merytorycznej, budżet Województwa. Biorąc pod uwagę opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej o sprawozdaniu z wykonania budżetu Województwa w 2022 roku oraz sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego wnoszę ... za 2022 rok, wnoszę w imieniu Zarządu Województwa Śląskiego o przyjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Województwa w 2022 roku i sprawozdania finansowego za 2022 oraz udzielenie Zarządowi absolutorium z tego tytułu. Bardzo dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę, otwieram dyskusję. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Ale Panie Radny, proszę zawsze się ... oczywiście, czyli nie głos, tylko opinia. Proszę bardzo !
- **radny Piotr Czarnynoga, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej** – Panie Przewodniczący ! Wysoki Sejmiku ! Ja myślę, że niewysłuchanie stanowiska Komisji Rewizyjnej byłoby wyraźnym błędem, który mógłby być zakwestionowany przez Regionalną Izbę Obrachunkową w procedurze absolutoryjnej. Wysoki Sejmiku ! Panie Marszałku ! Szanowny Zarządzie ! Szanowni Państwo ! Komisja Rewizyjna podjęła uchwałę o wystąpieniu do Sejmiku Województwa Śląskiego z wnioskiem o udzielenie Zarządowi Województwa Śląskiego absolutorium z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2022. Myśmy analizowali sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok oraz pozostałe dokumenty na dwóch posiedzeniach – w dniach 18 kwietnia i 6 czerwca tego roku. Podczas tych posiedzeń analizowaliśmy pod względem formalnoprawnym, a także merytorycznym to sprawozdanie. Wzięliśmy pod uwagę gospodarność, a także celowość podejmowanych działań w zakresie realizacji budżetu. A teraz w imieniu Komisji Rewizyjnej zwrócę uwagę Sejmiku na następujące fakty: budżet Województwa Śląskiego w 2022 roku został przyjęty uchwałą Sejmiku Śląskiego 13 grudnia 2021 roku i zawierał po stronie dochodów kwotę 2 mld 91 mln zł, zaokrąglam do milionów. Po stronie wydatków kwotę 2 mld 180 mln zł. W trakcie realizacji budżetu Województwa Śląskiego, Sejmik podjął 10 uchwał zmieniających jego wysokość, zaś Zarząd Województwa Śląskiego przyjął w tym okresie 69 uchwał zmieniających plan budżetu Województwa Śląskiego.

Zestawiając te dwie liczby, 10 zmian przez Sejmik i 69 zmian przez Zarząd, można mieć argument w dyskusji, który z organów Województwa Śląskiego, Zarząd czy Sejmik, ma większy wpływ na ostateczny kształt budżetu Województwa. Ostatecznie, po dokonanych zmianach, plan budżetu Województwa Śląskiego na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosił 2 mld 125 mln zł po stronie dochodów i 2 mld 232 mln po stronie wydatków. Popatrzmy przez chwilę na wykonanie dochodów. Ostatecznie zostały one wykonane w kwocie 2 mld 128 mln, co stanowi 100,1 % planu po zmianach. Kiedy jednak odniesiemy wykonanie dochodów do kwoty dochodów zaplanowanych w uchwale budżetowej z 13 grudnia 2021 roku, to wynik będzie lepszy, bo będzie to niecałe 102 %. Wydatki budżetu Województwa wykonane zostały ostatecznie w wysokości 2 mld 55 mln, czyli w 92,1 % w stosunku do planu po zmianach. Kiedy jednak znów, powtórzę, te odniesienie wykonania wydatków do kwoty wydatków zaplanowanych w uchwale budżetowej z 13 grudnia 2021, to wynik wynosi aż 94 %. W mojej ocenie takie odnoszenie wykonanych dochodów i wydatków, czyli obiecanych Sejmikowi i mieszkańcom województwa śląskiego przy pierwotnym uchwalaniu budżetu ma mocne uzasadnienie. Nie chodzi o kwoty, nie chodzi o liczby czy procenty, ale o realizację zadań obiecanych mieszkańcom województwa śląskiego, a istotnych dla jego bieżącego funkcjonowania oraz jego rozwoju. Przejdźmy teraz bardzo krótko, skrótowo, do omówienia wydatków wg kryterium już teraz mojego, Przewodniczącego Komisji, ważności zadań. Ochrona zdrowia – dział 851 – z planowanych pierwotnie 205 mln 665 tys., to są wyższe kwoty, bo ja tu uwzględniam też wydatki inwestycyjne, tam Pan Marszałek pokazywał bez, zwiększoną kwotę o 48 mln 589 tys., co daje wzrost o 24 %. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – dział 921 – z planowanych 241 mln, wzrost o 8 %. Wzrost nie aż tak wielki jak oczekiwany, Państwo Radni wszyscy dostaliście stanowisko pracowników Muzeum Górnośląskiego. My w kulturze, która jest naszym podstawowym zadaniem, mając ponad 21 instytucji, no dajemy duże pieniądze, ale oczekiwania są może jeszcze większe. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – dział 754 – nastąpił wzrost wydatków aż o 56 %. Nie są to może imponujące kwoty, bo zwiększyliśmy o 3,9 mln, a planowane było 6,9 mln, ale warto powiedzieć, że nie są to nasze obligatoryjne zadania i wspieranie zarówno policji państwowej, jak Państwowej Straży Pożarnej, a także ochotniczych straży pożarnych, to jest nasze zadanie, którego nie musimy robić, a jednak bierzemy ... no jest jeszcze Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i Górskie Ochotnicze Pogotowie – i to jest myślę, że dobrze, i to należy kontynuować. Skracając moje wystąpienie, bo przecież na 469 stronach szczegółowego bardzo sprawozdania rocznego możecie Państwo wszystko odnaleźć, jeszcze trzy spostrzeżenia o charakterze ogólnym. Po pierwsze – stosunek wydatków bieżących i majątkowych do całości wydatków zawsze jest skutecznym narzędziem wskazującym na tendencję rozwojową, czy też pokazującym na stagnację w rozwoju. W ocenianym 2022 roku 68,4 %

budżetu wydaliśmy na wydatki bieżące, a 31,6 % na wydatki majątkowe. To bardzo dobry wynik. Po drugie – nasze zadłużenie na koniec 2022 roku wynosiło 319 mln 127 tys. To najlepszy wynik od wielu lat, osiągnięty m.in. dzięki niezaciągnięciu zaplanowanego w tym ocenianym roku kredytu bankowego, także systematycznej spłacie zaciągniętych zobowiązań, no i w powstrzymaniu nadmiernego apetytu do zaciągania kredytów, nawet do zera. Wynik finansowy – po trzecie chcę powiedzieć o wyniku finansowym za 2022 rok, to kwota – Pan Marszałek zaokrąglił ją, ja też to zrobię – 128 mln zł. To aż 8,5 % z wykonanych wydatków. Z punktu widzenia Zarządu i Skarbnika Województwa to świetny wynik, dający olbrzymie możliwości manewrów w realizacji budżetu w 2023 roku, ale z punktu widzenia zadań niewykonanych – i tych bieżących, i tych majątkowych – to strata, bo przecież zaoszczędziliśmy na tych zadaniach aż 8,5 %, czyli nie wydaliśmy, a mogliśmy wydać te 174 mln 476 tys. zł. I podsumowując – po pierwsze – jest to dobry budżet i dobrze wykonany. Po drugie – od 1 stycznia 2022 roku do 21 listopada 2022 roku, czyli przez 89,3 % czasu, oceniany budżet był realizowany przez Zarząd Województwa Śląskiego na czele z Marszałkiem Jakubem Chełstowskim wraz z Wicemarszałkami Wojciechem Kałużą i Dariuszem Starzyckim oraz Członkami Zarządu Izabelą Domogałą i Beatą Białowąs. To im należy się to absolutorium i podziękowanie za dobre wykonanie budżetu. I po trzecie już, po ostatnie – bardzo dobra sytuacja budżetu Województwa Śląskiego na dzień 31 grudnia 2022 roku to efekt czterech lat pilnowania budżetu przez Sejmik i Zarząd pod nadzorem radnych z klubu Prawa i Sprawiedliwości. Należy mieć nadzieję, że rok 2023 nie będzie kolejnym pod rządami koalicji pod przewodnictwem radnych z klubu Platformy Obywatelskiej – nawiązuję do poprzednich kadencji – w których nadmierne i nieuzasadnione wydatki budżetowe, były pokrywane z coraz wyższych kredytów. Wysoki Sejmiku ! Dziękuję za uwagę !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, udzielam głosu, Pan Radny Grzegorz Wolnik ! Zapraszam !

- **radny Grzegorz Wolnik** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący Komisji Rewizyjnej ! Jako Pański zastępca chciałem powiedzieć, że w sporej części Pańskiego przemówienia, to nie było materiały dyskusji na Komisji Rewizyjnej, więc Pan trochę pomieszał swoje własne opinie i gdzie próbuje Pan mówić w tym momencie w imieniu klubu – to jeszcze nie ten czas – więc ja bym tak naprawdę bardzo prosił, żebyśmy trzymali się pewnej formuły, że jeżeli Pan jako Przewodniczący Komisji Rewizyjnej sprawozdaje to, co się działo na komisji, to żeby się Pan powstrzymał od swoich własnych sympatii czy antypatii, bo to po prostu nie pasuje. No, nie licuje z godnością, że tak powiem, doświadczonego samorządowca. No nie można mieszać swoich opinii i tego, co odbywało się na komisji. Jak Pan będzie teraz mówił w imieniu

klubu, bo pewnie będziecie teraz ten budżet atakować, bo skoro tak trzeba, to ja po prostu wtedy poczekam na to, że Pan powie, że 80 ileś % to było Prawo i Sprawiedliwość, a teraz jak będzie następny rok, to będzie klęska. To jako Przewodniczącemu Panu po prostu to absolutnie nie pasuje.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, głos zabierze Piotr Czarnynoga w trybie *ad vocem* !

- **radny Piotr Czarnynoga, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej** – proszę Państwa ! To jest efekt tego, że na dzisiejszej sesji zajmowaliśmy się sprawami tak dziwnymi jak obrona demokracji, a nie zajmowaliśmy się od początku tą najważniejszą sprawą. W połowie mojego wystąpienia powiedziałem, że teraz mówię już w swoim własnym imieniu i jeszcze do tego dodałem, jako Przewodniczący Komisji Rewizyjnej. Nie w imieniu Komisji Rewizyjnej, a Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej póki co jestem. I tutaj pouczanie mnie, kiedy ja wyraźnie zastrzegam, a zrobiłem to tylko dlatego żeby skrócić dyskusję i nie zgłaszać się do głosu już potem, bo uznałem, że jeżeli w pierwszej części wyraźnie przedstawię stanowisko Komisji Rewizyjnej jako jej Przewodniczący, a potem przedstawię swoje stanowisko, ja to wyraźnie powiedziałem w połowie tego wystąpienia. Jeżeli Państwo żeście nie słyszeli, no to bardzo mi przykro – efekt zmęczenia, też jestem zmęczony, też mi się wyrazi trochę mylą. Natomiast co do pouczania mnie, co wolno Przewodniczącemu Komisji Rewizyjnej, a co nie wolno, to muszę powiedzieć, że kiedy cztery lata słuchałem tutaj wystąpienia Przewodniczącego Sejmiku, to on nigdy nie szedł w tanie, w cudzysłowie – no przepraszam za kolokwializm, ale ze zmęczenia lepszego słowa nie znajduję – *partyjniactwo*. Dzisiaj żeśmy mieli taką szkołę, w której Pan Przewodniczący Sejmiku jednoznacznie opowiadał się po stronie jednego ugrupowania politycznego, że jest mi po prostu przykro jako radnemu Sejmiku Województwa Śląskiego, bo Panie Przewodniczący, chciałbym, żeby Pan też szanował to stanowisko i żeby Pan się też wypowiadał w imieniu całego Sejmiku i potrafił jednak rozdzielić to swoje politykierstwo od funkcji przewodniczącego sejmiku. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dobrze, że Pan Przewodniczący nie dodał, że miałbym nawiązać do tradycji na poziomie naszym parlamentarnym, bo wtedy nie wiem, jak by to wyglądało – to co my robimy tutaj, a co się dzieje w parlamencie. Zdaje się, że przykład powinien pójść właśnie tam, z góry. Dobrze ! Bardzo proszę o zabranie głosu, Pan Marcin Kozik !

- **radny Marcin Kozik** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Tak jak powiedział tutaj Pan Radny Czarnynoga, 90 % budżetu w 2022 roku było wykonane przez Zjednoczoną Prawicę – Prawo i Sprawiedliwość, Suwerenną

Polskę. Ten budżet, jak powiedział sam radny Chełstowski, był wykonany bardzo dobrze. Ja natomiast w przeciwieństwie do Pana Piotra Czarnynogi, nie będę dziękował z tego tytułu Panu Radnemu Chełstowskiemu. Szanowni Państwo ! Na tej sali jeszcze nie tak dawno, może pół godziny wstecz, wisiał transparent *warto być przyzwoitym*. I przyzwoitość nakazuje żeby z tego miejsca podziękować byłym członkom Zarządu Województwa Śląskiego, którzy brali pełną odpowiedzialność za wykonanie budżetu w 2022 roku. Ja z tego miejsca dziękuję Pani Wicemarszałek Izabeli Domogale, bardzo dziękuję Pani Marszałek Beacie Białowąs, serdeczne podziękowania dla Pana Marszałka Dariusza Starzyckiego i wielkie podziękowania dla Marszałka Wojciecha Kałuży. To kawał dobrej roboty dla województwa śląskiego i mam nadzieję, że przyjdzie nam tą jeszcze dobrą robotę dla województwa śląskiego, dla mieszkańców województwa śląskiego wykonywać. A ja będę patrzył na Państwa z uśmiechem na twarzy, jak Państwo głosują za przyjęciem tego dobrego budżetu. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dobrze ! Tym samym, proszę Państwa, wyczerpaliśmy porządek, wyczerpaliśmy dyskusję ... a to bardzo proszę o zgłaszanie się do głosu, bo nie mam tu ... a śledzę pilnie czy ... Bardzo proszę, Pan Jan Kawulok, udzielam głosu. Proszę Państwa ! Prośba o zgłaszanie się w systemie elektronicznym. Ja czasami mogę nie dostrzec tutaj Państwa zgłaszających się, ale obserwuję bacznie system, czy rzeczywiście są kolejne osoby w dyskusji. Zapraszam !
- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Panów Posłów nie mamy już w tej chwili. Dzisiaj właśnie w tym punkcie, omawiamy potężne materiały. *Raport o stanie województwa*, który zakończyliśmy i *sprawozdanie budżetowe* – to ! I to, co powiedziałem wcześniej, koło godziny 12, że tam poświęcamy trzy godziny i do dobrego zwyczaju Sejmiku było, że te dwie uchwały, czy te trzy uchwały, a dwa tematy są najważniejsze. Jak przeczytamy *raport o stanie województwa* czy też wykonanie, to dobrze, że tak jest. Dobrze, że mamy CIT większy, że PIT rośnie mimo tych wszystkich dramatycznych zapowiedzi, ale też na dzisiejszej sesji ...[głos z sali, poza nagraniem]... oczywiście, to chyba no każdy wie, że jest inflacja, to jest akurat... Tylko ja zawsze mówię, spróbujcie powiedzieć pracownikowi, jak dostał podwyżkę 30 %, że inflacja 16 jest zła. On się z tym nie zgodzi. Ja tutaj to mówię, ponieważ ja już jak słyszę o inflacji, czy ja to... Panie Przewodniczący, umówmy się, jak ja rozmawiam, to Pan Mazur nie – ja zejść, on powie i wrócimy do tematu. Proszę bardzo !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – proszę kontynuować Panie Radny, a Pana Radnego Mazura, bardzo proszę o...

- **radny Jan Kawulok** –...i umawiamy się, że jeżeli będzie jedna odzywka, natychmiast oddaję głos ! Szanowni Państwo ! W tych dokumentach są dobre wyniki i to tutaj oczywiście gratulacje do Zarządu, który się zmieniał i tutaj popieram stanowisko Pana Czarnynogi. Natomiast dobry gospodarz też widzi zagrożenia, które są możliwe. Ja te zagrożenia troszkę widzę inaczej niż tylko w tym słowie *demokracja*, czy tam tego... Ja właściwie widzę w braku pewnych działań samorządowych. Tu mamy właśnie opisane sytuacje szpitali, kształcenie pielęgniarek. My dzisiaj, na ten temat nie ma ani jednego słowa. Przecież to powinno być jak gdyby głównym tematem naszym, jako samorządowców. To my tutaj dzisiaj powinniśmy wypracować pewne mechanizmy zwiększenia ilości pielęgniarek, uproszczenia, czy też kolejne szkoły kształcące lekarzy. Przecież to tutaj, jako samorząd, te szpitale nam podlegają – nie rządowi, czy on jest z PiS-u, czy on jest od kogoś innego. I my jak gdyby zupełnie, przecież ...[dźwięk niewyraźny]... jest wygodna. Mówmy o tych karteczkach tutaj, rozwiążemy jeden prosty problem. Choćby na ostatniej Komisji Zdrowia mieliśmy problem kształcenia lekarzy psychiatrów dziecięcych. Jeden drobny problem spróbujmy rozwiązać, spróbujmy wyszukać, co możemy my zrobić, a nie, że tak powiem, tylko i wyłącznie, no kiedyś powiedziałem, napisać pismo to jest troszkę za mało, jak się jest radnym czy tam zarządzającym. Bardzo dziękuję oczywiście za trud i tym instytucjom, które te dokumenty opracowały, bo dokumenty jak zawsze solidnie przygotowane, na pewno Pani Skarbnik, ale również Pani Dyrektor Wydziału Rozwoju. One są naprawdę olbrzymią skarbnicą wiedzy. My musimy tą skarbnicę wykorzystać żeby nasze województwo się rozwijało bez względu na różne zewnętrzne, itd. I to, co dzisiaj powiedziałem do posłów, to moja interpelacja. Nie może poseł opluwać naszej jednostki w programie telewizyjnym bezkarnie. On powinien wyjść tu i przeprosić. To jest po prostu niegodne i koniec, że tak powiem, miejmy też odwagę czasami powiedzieć, że my mamy inne zdanie. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Przewodniczący ! To nie ma żadnego problemu żeby inicjatywa uchwałodawcza należała do klubu Prawa i Sprawiedliwości. Jeżeli widzicie Państwo problem, można zawsze uchwałę zgłosić do porządku obrad i pochylimy się nad nią. Tak, że dla nas kwestia ochrony demokracji jest fundamentalna, stąd też tej dyskusji tak wiele czasu poświęciliśmy. Ja rozumiem, że jesteście trochę zmęczeni, bo ten czas, już wkrótce będzie mijała godzina 16⁰⁰. Niezależnie od tego wciąż ja otwieram dyskusję i zapraszam wszystkich, którzy chcą w tym punkcie zabrać głos. Tak że myślę, że niezależnie możemy potraktować te punkty, zarówno ten pierwszy. Proszę nie deprecjonować kwestii demokracji, bo może nie dla wszystkich, ale dla nas, dla Koalicji Obywatelskiej, dla PSL-u, dla Stowarzyszenia *Tak! Dla Polski* i dla Nowej Lewicy te kwestie są fundamentalne, ważne i dlatego tyle czasu na to poświęciliśmy. Bardzo proszę, proszę Państwa, jeżeli ktoś chciałby jeszcze wciąż w tym punkcie zabrać głos, to zapraszam do dyskusji ... ale

rozumiem, że poza tym, że Pan Przewodniczący powiedział, że ważny punkt i żebyśmy dyskutowali, to jednak dyskutować ... no już nikt się do tej dyskusji nie zgłasza. Jeżeli nie ma kolejnych głosów, to Proszę Państwa, przystępujemy do głosowania. I mamy tutaj dwie uchwały. Pierwsza uchwała w tym punkcie 10, to jest podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2022 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2022 rok. I to jest druk VI/696...

Głosowanie nad uchwałą w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2022 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2022 rok (druk VI/696):

za	23
przeciw	2
wstrzym.	9

Głosowanie nad uchwałą w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2022 (druk VI/707):

za	23
przeciw	3
wstrzym.	8

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Gratuluję Zarządowi Województwa ! Pan Marszałek Chelstowski zabierze głos, proszę bardzo !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – nie chciałem kontynuować tej dyskusji w tym punkcie, bo ona była bezcelowa zasadniczo, ale parę faktów trzeba sprostować. Ja dziękuję w pierwszej kolejności pracownikom urzędu wszystkim, którzy tu pracują, jednostkom podległym, bo to oni są twarzą tego wykonania budżetu. Oczywiście Zarząd to nadzoruje, instytucje to nadzorują, nie żadna Zjednoczona Prawica, tylko urzędnicy i chylę się tutaj, wielkie ukłony za tą pracę na rzecz Pani Skarbnik, na rzecz wszystkich dyrektorów departamentów, poszczególnych instytucji, bo ten rok 2022 łatwy nie był. Ale z drugiej strony to ich ciężka praca prowadzi od tego, że jest wykonanie, dość dobre wykonanie. I oczywiście pracujemy nad tym żeby te wykonanie było coraz lepsze, ale ustawa jest tak skonstruowana, że jakbyśmy mieli coraz lepsze wykonanie, to nie będziemy mieli dobrze skonstruowanego budżetu. Skończy się to negatywną opinią RIO, więc jakby to powiedzieć, ustawodawca nie myśli o tym, czy

samorząd zrobi 100 %, 80 %, to go za bardzo nie interesuje. Ale już nie wchodząc w szczegóły, ja też bardzo dziękuję wszystkim radnym, którzy zagłosowali za absolutorium, bo to jednak jest odpowiedzialność polityczna ponad podziałami. Też tak *ad vocem* – jak ten Zarząd poprzedni był taki dobry, to czemu się Państwo wstrzymujecie czy jesteście przeciw, to też takie pytanie już do Państwa sumienia, bo jednak liczby są bezwzględne, a więc chyba o tym politykierstwie to jednak co innego tutaj, a co innego w głosowaniu. Z drugiej strony, jakby był taki dobry i uczciwy i wspaniały, to by się ten Zarząd nie rozpadł, bo prawda jest taka, że problemy, które wygenerował, ciążą nad nami. I jest to decyzja NIK-u o zwrocie środków, które urząd dał beneficjentowi, a nadzorowany ten beneficjent był przez dwie osoby: Wojciech Kałuża, Izabela Domogała, czyli Fundusz Społeczny i kwestia Funduszu Górnośląskiego, więc nie mówcie mi o tych sukcesach, bo jakby to było takie wszystko wspaniałe, to by to trwało. No, ale niestety polityka rządowa dla Śląska nie jest zbyt przychylna, duże inwestycje nas omijają, trafiają do Dolnośląskiego. *Izera* to jakiś dramat w powijakach, więc mógłbym tutaj mnożyć dużo swoich zastrzeżeń, a najbardziej nam doskwiera brak środków unijnych z KPO, które mógłby samorząd regionalny wykorzystać, a potrzeb jest dużo. Zaczniemy od zwykłych pociągów, gdzie potrzeby naszych przewoźników są bardzo duże, ale z drugiej strony nie ma gdzie tego kupić i za co tego kupić. Jedynym lewarem są tutaj środki unijne i takie są fakty. Więc jeżeli ktoś jest gotowy na tą dyskusję merytoryczną o województwie, to ja chętnie zapraszam, a nie na te politykierstwo. Bardzo dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Marszałkowi i rzeczywiście myślę, że powinniśmy wszyscy podziękować wszystkim pracownikom, którzy każdego dnia wiele godzin poświęcają w trudnych warunkach na tą pracę, aby i ten budżet, i funkcjonowanie całego Urzędu Marszałkowskiego było możliwe. Tak, że Proszę Państwa, proponuję brawa dla wszystkich urzędników za ubiegły rok. Wszystkiego dobrego i dziękujemy ! ... A teraz rozumiem, że Pan Radny Kozik powie, dlaczego się wstrzymał od głosu, oceniając 95 % pracy w ubiegłym roku swojego Zarządu ... 90. Proszę, udzielam głosu !
- **radny Marcin Kozik** – dziękuję Panie Przewodniczący ! No nie sposób się tutaj nie odnieść do słów Pana Radnego Chełstowskiego. Po raz kolejny wyszła swoistego rodzaju małostkowość. Wystarczyło podziękować swoim byłym współpracownikom, natomiast nie obrzucać ich, mówiąc kolokwialnie, błotem, Panie Radny. Jeżeli chodzi cały czas o ten Fundusz Górnośląski, bo wszyscy mówicie o Funduszu Górnośląskim, tam zmiany przebiegły bardzo szybko, jeżeli chodzi o zarząd tej spółki. Wiemy, że prezesem zarządu jest Pan Babuśka, blisko związany z byłym ministrem Aleksandrem Gradem, nomen omen, miejsce zamieszkania Tarnów. Wiceprezesem tej spółki jest teraz Pan Mariusz

Widzisz, no przecież bliski współpracownik Pana Posła Wojciecha Saługi i do tej pory sprawa tego Funduszu Górnośląskiego nierozwiązana. Szanowni Państwo ! Nie ma żadnych wniosków w tej sprawie, a cały czas szafujecie tego typu informacjami, a pełną odpowiedzialność za spółki w Urzędzie Marszałkowskim bierze nie kto inny, ale właśnie radny Chelstowski, który odpowiada za nadzór właścicielski w tych spółkach. Pochylmy się nad *Stadionem Śląskim*, niedawne informacje, może coś o tym więcej. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo, na tym wyczerpaliśmy, proszę Państwa, w tym punkcie dyskusję. I bardzo proszę, przechodzimy do kolejnego punktu...

11. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (druk VI/694):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...i bardzo proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[radny Marek Kopel z miejsca, poza mikrofonem – opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? Nie widzę, a zatem proponuję przegłosować...

Głosowanie nad uchwałą:

za	30
przeciw	0
wstrzym.	4

12. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2023 rok (druk VI/695):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, otwieram dyskusję. Jaka jest opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ? ...[opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy jeszcze mamy inne opinie innych komisji ? Nie, nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! Bardzo proszę uruchomić głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	29
przeciw	0

wstrzym. 4

13. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Cieszyńskiemu (druk VI/699):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[pozytywna]... dziękuję bardzo ! Proszę również o opinię Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ...[pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? Bardzo proszę, Pani Maria Materla, udzielam głosu ...[z miejsca, prośba o wprowadzenie]... Wprowadzenie ? Już prosimy ... jeżeli chodzi o udzielenie pomocy finansowej dla Powiatu Cieszyńskiego, Panie Marszałku ? Zapraszam, Pan Marszałek Chelstowski !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowni Państwo ! Bardzo oczywista sprawa. Wspomagamy naszych kolegów samorządowców z Powiatu Cieszyńskiego, Pana Starostę w budowie pogotowia. Zadeklarowaliśmy tę pomoc półtora roku temu, ona jest rozpisana na dwa lata, żeby ten system wsparcia ratunkowego działał sprawnie, dobrze, tam jest bodajże budowa nowej siedziby. No i Województwo Śląskie takiej pomocy udzielało w przeszłości wielokrotnie różnym powiatom i tym samym też tutaj wsparcie dla Pana Starosty, dla Powiatu Cieszyńskiego na realizację tego zadania, gdyż pogotowie cieszyńskie podlega pod Starostę Cieszyńskiego. Myślę, że to tyle.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Marszałkowi ! Czy jeszcze ktoś z Państwa chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	32
przeciw	0
wstrzym.	0

14. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych i sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim (druk VI/703):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? Nie widzę, a zatem proponuję przegłosować...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	0

15. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2023 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego (druk VI/702):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...i bardzo proszę tutaj o opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[opinia pozytywna]... Proszę również o opinię Komisji Edukacji, Nauki i Kultury - tutaj proszę Pana prof. Tadeusza Sławka, jako Wiceprzewodniczącego, ponieważ nieobecna jest Pani Przewodnicząca Ekkert ...[opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! Bardzo proszę uruchomić głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	0

16. Podjęcie uchwały w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów przeprowadzających egzaminy kandydatów na kierowców i kierowców (druk VI/704):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę znów o opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[opinia pozytywna]... dziękuję Panu Przewodniczącemu ! Bardzo proszę również o opinię Komisji Statutowo-Regulaminowej, Panią Przewodniczącą Konieczny-Simela ...[opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych ... ? Tak, tu widzę, że Pani Radna Żak chciałaby zabrać głos, tak ? Bardzo proszę, udzielam głosu !

- **radna Ewa Żak** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Cieszę się, że wreszcie regulamin wynagradzania egzaminatorów się zmienia. Egzaminatorzy ostatnią podwyżkę dostali w 2008 roku. Chciałabym również poruszyć sprawę sytuacji w subregionie południowym naszego województwa, w Ośrodku Ruchu Drogowego w Bielsku-Białej. Parę miesięcy temu Pan Marszałek postanowił zmienić w bielskim WORD-zie dotychczasowego dyrektora na nowego. Nie byłoby mnie dzisiaj na tej mównicy, gdyby to była zmiana dobrego dyrektora na jeszcze lepszego, z większym doświadczeniem, wiedzą i charyzmą. Odwołany dyrektor to człowiek o dużej kulturze osobistej, znający się na organizacji pracy takiej placówki jak WORD, szanujący i znakomicie współpracujący z załogą, zarówno techniczno-administracyjną, jak i przede wszystkim z egzaminatorami i otwarty na potrzeby klientów WORD-u, czyli mieszkańców korzystających z jego usług, którzy przyjeżdżają do bielskiego WORD-u z obszaru całego południowego subregionu województwa śląskiego. Poprzedni dyrektor dał też się poznać jako znakomity menadżer, dbający o majątek powierzonej mu w zarząd firmy i ten majątek powiększający. Bielski WORD jako jedyny w województwie śląskim zakończył rok finansowy 2022 na plusie i był to naprawdę bardzo duży plus. Zakupiono w minionym roku 20 nowych samochodów marki Toyota i nowoczesny symulator dachowania. Dobrze pracowało się też wszystkim pracownikom, a z części zysków, jakie wypracowywali, otrzymywali nagrody. Widać było za dobrze i według Pana Marszałka nadszedł czas na lepszą zmianę. Woła i postanowieniem Marszałka Województwa Śląskiego w bielskim WORD-zie rządzi nowy nominat. Już parę miesięcy pokazało, że nad świetnie zorganizowaną i płynną finansowo oraz mającą dobry odbiór społeczny firmą, zawisły czarne chmury. Chmury zwiastujące jej upadek organizacyjny, finansowy i wizerunkowy. Nowy dyrektor nie ma jakiegokolwiek pojęcia o pracy w instytucji takiej jak WORD. Pierwsza poległa atmosfera pomiędzy pracownikami, ponieważ nowy zarządzający w relacjach z pracownikami, krzykiem pokrywa swój brak wiedzy, umiejętności i kompetencji. Rozpadła się organizacja pracy, ponieważ wypracowane przez lata automatyzmy zastąpiono ręcznym sterowaniem. Grafiki pracy instruktorów pojawiają się z opóźnieniem, a jeśli już są, to ciągle są zmieniane. Instruktorzy trzy godziny przed swoją pracą dowiadują się, na którą mają przyjść do pracy. Efektem tego część instruktorów przebywa na zwolnieniach lekarskich. W firmie zapanował chaos, powiększający się z każdym tygodniem. Pracownicy przestali otrzymywać nagrody z wypracowanego przez nich zysku. Nowy dyrektor tworzy wydumane stanowiska pracy dla urzędników, a w zamyśle chce zlikwidować pion, który de facto zarabia na WORD. Dyrektor chce aby wszyscy przychodzili na pierwszą zmianę. Do tej pory instruktorzy pracowali na dwie zmiany. Duża część kursantów pracujących zawodowo chce, aby WORD przeprowadzał egzaminy po południu. Tak było do tej pory. Otwartość na potrzeby klienta, który w wielu

przypadkach też chce być egzaminowany po zakończeniu własnej pracy zawodowej jest, a raczej była tym, co przynosiło zysk WORD-owi i stanowiło podstawę jego pozytywnego odbioru wśród egzaminowanych, tworzyła wizerunek firmy przyjaznej i otwartej na potrzeby klienta. Zarząd Regionu *Solidarność* Podbeskidzie widząc co się dzieje w bielskim WORD-zie, rozważa przeprowadzenie protestu pod WORD-em w Bielsku-Białej i pod Urzędem Marszałkowskim w Katowicach. Jako radna Sejmiku Województwa Śląskiego oczekuję przeprowadzenia w trybie pilnym audytu pracy nowego dyrektora od dnia powołania do momentu wejścia do firmy audytorów. Audyt powinien zostać przeprowadzony dla dobra instytucji szkoleniowej jaką jest WORD, jej pracowników oraz osób egzaminowanych. Najwyraźniej zarządzanie WORD-em w Bielsku-Białej przerosło wiedzę, umiejętności i kompetencje nowego dyrektora i jest zdecydowanie trudniejsze niż organizowanie koncertu kolęd, wiejskiej zbiórki charytatywnej czy tym podobnych działań, przypisanych organizacji NGO, którymi to działaniami nowy dyrektor WORD-u zajmował się do tej pory – może nawet z dobrym skutkiem, ale to zdecydowanie za mało do zarządzania instytucją samorządową, obsługującą znaczną część subregionu województwa śląskiego. Dziękuję za uwagę !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radnej ! Bardzo proszę, czy jeszcze są głosy w dyskusji ? ... Nie widzę ! Ponieważ, proszę Państwa, nastąpiły znów pewne zmiany, jeżeli chodzi o osoby tutaj, bardzo bym prosił żebyśmy jeszcze raz nacisnęli przycisk *kworum*, dobrze, żebyśmy jeszcze raz mogli policzyć. Proszę Państwa żebyście przycisnęli przycisk *kworum*. Czy wszyscy Państwo przycisnęli przycisk *kworum* ? ... Maciej Kolon, bo nie będziesz mógł brać udziału w głosowaniu. Jest przycisk *kworum*, tak ? OK. Zamykamy wobec tego. Dziękuję ! I jeszcze Pani Marta Salwieraak ... czy już nas opuściła ? ... Proszę ? To chwilkę poczekamy, dobrze ? Sekundkę ... Pan Radny Wydra, Pani Radna Kocik ... W takim razie za chwileczkę, jak znów tu zmieni nam się, bo chyba musimy w takim trybie. Zamykamy wobec tego i głosujemy...

Głosowanie nad uchwałą:

za	32
przeciw	0
wstrzym.	0

17. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób

uprawnionych do udzielania tych ulg (druk VI/697):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o stanowisko ... o opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[opinia pozytywna]... proszę również o opinię Komisji Statutowo-Regulaminowej, zdaje się też ? ...[opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Dobrze, proszę Państwa, jeżeli nie ma głosów, bardzo proszę uruchomić głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	29
przeciw	0
wstrzym.	3

18. Podjęcie uchwały w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy województwa śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2022 roku (druk VI/698):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o opinię Komisji ds. Społecznych i Ochrony Zdrowia – Pan Przewodniczący Komor – pozytywna, tak ? Dobrze, dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przybyła Pani Radna Salwierak, więc musimy jeszcze raz kworum zrobić. Bardzo proszę jeszcze raz tutaj służby techniczne, żebyśmy ... Proszę Państwa ! Będziemy starali się w miarę sprawnie iść do końca tych wszystkich punktów obrad, stąd moja prośba, abyśmy jeszcze dokonali takiej mobilizacji tutaj wspólnie razem. Wiem, że jesteśmy zmęczeni, ale zechcemy już obradować sprawnie do końca porządku obrad. Zamykamy ... Pan Marszałek Chełstowski, Panie Marszałku, kworum. Pan Marszałek już nie bierze udziału w głosowaniach ? ... O dobrze, dzięki. Kto jeszcze ? Pan Kolon, kworum. Pan Przewodniczący Kawulok ... Pana Przewodniczącego Kawuloka jeszcze o kworum prosimy, o potwierdzenie ...[głos z sali]... No przepraszam, ale znów ... teraz już mamy komplet. Dobrze, zamykamy wobec tego i przystępujemy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	0

19. Podjęcie uchwały w sprawie podjęcia działań zmierzających do wyrażenia woli przystąpienia do wspólnego prowadzenia instytucji kultury pod nazwą Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Częstochowa i Województwa Śląskiego (druk VI/705):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o opinię najpierw Komisję Budżetu, Skarbu i Finansów ...[opinia pozytywna]... dziękuję i proszę również o opinię Komisji Edukacji, Nauki i Kultury. Zapraszam Pana Wiceprzewodniczącego, Pana prof. Tadeusza Sławka, jako Wiceprzewodniczącego o zabranie głosu !
- **radny Tadeusz Sławek** – tak ! Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Rzeczywiście w zastępstwie nieobecnej Pani Radnej Lucyny Ekkert. Stanowisko komisji w tej sprawie jest negatywne – negatywnymi głosami koleżanek i kolegów z opozycji i przy kilku głosach wstrzymujących z naszej strony. Ja może tylko jestem winien krótkie objaśnienie Państwu. Te głosy wstrzymujące wynikały nie z racji tego, że my nie doceniamy potrzeby tego ruchu, bo to jest rzecz niezwykle istotna, żeby to katowickie tutaj, górnośląskie centrum wypromieniowywało w stronę podregionów. To jest absolutnie konieczne. I tutaj ta droga łączenia mostów między regionem a centralą, a podregionami przy pomocy kultury jest absolutnie bezcenna i Zarząd to widzi. Widzieliśmy to w słupkach dotacji na kulturę. Natomiast to wstrzymanie się wynikało trochę, że było rodzajem naszej prośby do przyszłych wnioskodawców, o bardziej wyczerpujące i bardziej obszerne wprowadzanie tego typu bardzo ważnych inicjatyw. Dziękuję bardzo !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, zgłasza się do głosu Pani Jadwiga Baczyńska, udzielam głosu !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Państwo Radni i Goście, jeżeli jeszcze są na sali jacyś. W kwestii utworzenia filharmonii, jeżeli mielibyśmy na tyle pieniędzy, żeby tworzyć wszystko na co mamy tylko ochotę ...[głosy z sali]... współfinansowania, czyli jako utworzenia nowej jednostki kultury Województwa Śląskiego ...[głosy z sali – *to nie jest nowa, działająca*]... No dobrze, ale... no, ale głosujemy... To może ja...
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, żeby może Pani Radna...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...upewnię się, zostałam w tej chwili zakrzyczana, czy faktycznie Państwo dobrze podpowiadają, a kolejna osoba niech zabierze głos, a poproszę w następnej kolejności. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...bardzo proszę Panią Radną ... Głos ? ... Tak, zgłosił się do głosu już Pan Przewodniczący Gmitruk, bardzo proszę ! Przepraszam Pana Czarnynogę, ale tu już miałem wcześniej zgłoszenie...

- **radny Stanisław Gmitruk** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! No ze zrozumieniem przyjmuję aktualną sytuację, bo wielu z nas po prostu nie zna sytuacji, nie zna sytuacji organizacyjno-prawnej i nade wszystko działalności statutowej Filharmonii Częstochowskiej. Pani Radna jest tego przykładem. Chcę tylko przypomnieć, że Filharmonia Częstochowska jest instytucją kultury Miasta Częstochowy i rzecz w tym, na tym polega projekt uchwały w tym zakresie, ażeby ta, powiem może i subiektywnie, wybitna jednostka kultury, była współprowadzona także przez Samorząd Województwa Śląskiego, bo może nam jako Samorządowi Województwa Śląskiego tylko przynieść chlubę i chwałę. Natomiast chcę Państwu powiedzieć, że no ja jestem może w szczególnej i szczęśliwej sytuacji, bo Filharmonię Częstochowską znam, niemalże z powodu każdej obecności, przy każdym koncercie. Bywam też w innych instytucjach kultury, w tym także w Filharmonii Śląskiej. I chcę Państwu powiedzieć, że w ostatni piątek, 16 czerwca, odbył się koncert kończący 78. sezon artystyczny Filharmonii Częstochowskiej. Koncert był wspaniały w wykonaniu orkiestry symfonicznej, poszerzonej o gości artystów: Chór *Collegium Cantorum*, który działa przy Filharmonii Częstochowskiej oraz uczniów Jasnogórskiej Szkoły Muzycznej. Chór jest wspaniały i także ma jakby odrębne też działalności w ramach Filharmonii Częstochowskiej. Wiem, że moje wystąpienie będzie całkiem inne, bo ja mówię subiektywnie, z przekonaniem, wręcz można kolokwialnie powiedzieć, że może nie głowę, ale wszystko dałbym, żeby ta instytucja kwitła. Przed tym ostatnim koncertem Pan Dyrektor Adam Klocek, zarazem wspaniały maestro orkiestry, powiedział, że: *za chwilę Państwo usłyszycie piękny koncert*. Rzeczywiście tak było i ten koncert jest jakby wyrazem całej działalności Filharmonii Częstochowskiej w minionym sezonie. I dalej, bo też na Komisji, chociażby Budżetu, były głosy: *nie stać nas na dodatkowe jednostki do współprowadzenia przez Województwo Śląskie*. To ja teraz w ramach drugiego aspektu kilka liczb przytoczę. Otóż w uchwale budżetowej na rok 2023, w dziale 921 – *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* zapisana jest kwota 297 mln 336 tys. 652 zł, właśnie z przeznaczeniem na działalność kultury. Z tego 255 mln 836 tys. 198 zł jest dedykowane jako dotacje do jednostek kultury, których mamy 21 lub 22. I to jest 86 % dotacji na jednostki kultury. Ja wcale nie mówię, że to jest za dużo. Dużo jest, ale wiemy, że kultura jest bardzo ważną dziedziną i w efekcie można

powiedzieć, że około 10 % budżetu Województwa po stronie wydatków, jest skierowane na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego. Natomiast przed chwilą podjęliśmy uchwałę w sprawie zmian budżetu, w efekcie czego z innych działów budżetu przekierowaliśmy na dział 921 – *kultura* 12 mln 750 tys. zł. No i oczywiście ten wskaźnik na kulturę zdecydowanie się zwiększy i wynosi circa 11-12 %. Chcę powiedzieć, że w subregionie częstochowskim działa tylko jedna jednostka będąca jednostką Samorządu Województwa Śląskiego, Regionalny Ośrodek Kultury, który ma budżet 3 mln 350 tys. Porównywalna jednostka działa w Bielsku-Białej. Chcę też powiedzieć, że finansowane są na południu województwa także Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej, Zamek w Cieszynie i w ramach tych zmian Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej dostaje też dodatkowo 400 tys. zł. Ja nie będę mówił, że to jest niesprawiedliwe, tak trzeba, nie chcę nikogo tu urazić. Rzecz w tym, że przyniesie nam chlubę, jeśli tą uchwałę podejmiemy. Dalej chcę powiedzieć – do projektu budżetu kierowałem wnioskiem, ażeby wesprzeć w ramach współdziałania Filharmonię Częstochowską w kwocie 5 mln zł. I to stanowi 1,95 % środków, które kierujemy na kulturę, na dotację instytucji kultury. Czy to dużo ? Jeśli teraz uchwała nasza, no proponuje się przeznaczyć kwotę 2 mln zł, to będzie około 0,8, czyli stać nas na to. Dlaczego mogę używać słowo *stać* ? Budżet przyjęliśmy prawie jednogłośnie – jedna Pani Radna była przeciw, ale wyjaśniała, że z przyczyn innych niż sprawa kultury – czyli można powiedzieć, jeśli chodzi o dział *kultura*, jednogłośnie tą dużą kwotę zatwierdziliśmy. Teraz też jednogłośnie dokonaliśmy zmian. 12 mln 750 tys. zł przypomnę, z tego Filharmonia Śląska otrzyma dodatkowo 2 mln 700 tys. zł, w tym 1 mln 700 tys. zł na Konkurs Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga, ponieważ miały być wcześniej środki z budżetu państwa, prawdopodobnie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ale nas stać, dajemy. Dlatego w kontekście tego chcę jeszcze podkreślić, że podjęcie tej uchwały nie generuje żadnych dodatkowych zobowiązań, w wyniku gospodarki finansowej racjonalnej przesuwamy z innych działów, takie są projekty i w efekcie czego będzie rozpoczęty bardzo dobry, wierzę, proces współprowadzenia Filharmonii Częstochowskiej przez Samorząd Województwa i Miasto Częstochowę. I ostatni aspekt, który chcę powiedzieć – 25 lat jesteśmy mieszkańcami jednej jednostki samorządu terytorialnego, województwo śląskie. Już nie będę mówił o aspektach w innych sprawach, ale proszę tylko sobie prześledzić w ostatnim czteroleciu, jakie były wydatki na infrastrukturę drogową – subregion południowy, północny. Proszę też wziąć pod uwagę fakt, że konstytucyjny minister nie wyraził zgody ażeby *Plan Sprawiedliwej Transformacji* obowiązywał także, czyli był dedykowany północnej części województwa, ani euro tam do subregionu nie trafi. Ja tego nie chcę podkreślać, ale warto myśleć o tym przypomnieć. Tak, że w wielu aspektach jesteśmy zintegrowani jako województwo, wiele organizacji mamy wspólnych, wiele przedsięwzięć mamy ogólnowojevońdzkich. Jako przykład, wspaniale działają jednostki ochotniczych

straży pożarnych na różnym poziomie. Jesteśmy zintegrowani w dużej mierze, dlatego też jeśli podejmiemy tą uchwałę, będzie to kolejny krok w kierunku, że się dalej integrujemy. Będzie to sygnał, będzie hasło i zresztą może nawet i nie powinienem mówić, ale są jeszcze głosy takie – to są głosy w wielu sytuacjach nieaktualne – że no większość środków idzie na Górny Śląsk, do Zagłębia, no ja bym tego nie podkreślał, ale warto dać przykład, że integrujemy się, jesteśmy jedno województwo śląskie i traktujemy każdy subregion jednakowo. Proszę o podjęcie uchwały i zagłosowanie za. Taką mam prośbę. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! ... Pani Radna, ale tu mamy kolejność zgłoszeń i w trybie *ad vocem*...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...no dobrze, ale odebrano mi głos, bo mnie zakrzyczano wcześniej, więc chciałabym...

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...dobrze Pani Radna ! Proszę bardzo, udzielam głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję uprzejmie ! Szanowni Państwo ! Więc jest to ta uchwała, o której chciałam mówić. Nie wiem, dlaczego Państwo wprowadziliście mnie w błąd, że jesteśmy w jakiejś innej. Mamy w Zagłębiu, Panie Wiceprzewodniczący Sejmiku, mamy w Zagłębiu Teatr Zagłębia, mamy Teatr Dzieci Zagłębia w Będzinie, mamy Pałac Kultury Zagłębia. Wielokrotnie padały głosy z tego miejsca, aby przynajmniej jedna z tych instytucji stała się również współdziałaniem Województwa Śląskiego. Niestety nie stała się. To, co Pan Przewodniczący Gmitruk przed chwilą powiedział, że wiele instytucji Zagłębia jest współfinansowanych przez Województwo Śląskie, to jest nieprawdą ...[***¹]... tymi słowami. Oczywiście ta uchwała nie jest wsparciem instytucji kultury. Ja się zgadzam z tym, że każda filharmonia zasługuje na rozwój, zasługuje na współfinansowanie i na finansowanie. Natomiast wiemy, że te środki są ograniczone. Niestety nie znalazły się w budżecie pieniądze na utrzymanie już istniejącego zespołu *Big Band*, w sprawie której składałam interpelacje. Ten zespół został rozwiązany i również miała sytuację, o czym Państwo wszyscy radni wiedzą, ponieważ mail do wszystkich radnych trafił, ostatni koncert tego zespołu, tak naprawdę odbył się w sytuacji skandalicznej, ponieważ została zablokowana strona ze sprzedażą biletów. Wszyscy fani i wszyscy widzowie, którzy chcieli posłuchać tego koncertu byli przekonani, że bilety są wysprzedane, a tymczasem strona była zablokowana. W ostatniej chwili, kiedy odblokowano i mniej więcej połowa sali się zdążyła zapełnić,

---

¹ część zdania została zanonimizowana z powodu odniesienia do osoby prywatnej, nie powiązanej z omawianą sprawą [podstawa: art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 902 – anonimizacji dokonał Mariusz Jaworski, Kancelaria Sejmiku]

poszła taka informacja, że ci, którzy kupili bilety z powodu ładnej pogody nie przyszli, co jest oczywiście wierutną bzdurą. Ja oczekuję wyjaśnienia tej sytuacji, jak również oczekuję wyjaśnienia sytuacji, dlaczego czas i pieniądze już zainwestowane w istnienie zespołu *Big Band* zostały tak łatwo zmarnowane, podczas gdy znajdują się pieniądze na współfinansowanie innej instytucji istniejącej, której istnienie nie było zagrożone, nawet gdyby Województwo Śląskie nie przystąpiło do współfinansowania tej instytucji. Dlatego na pewno trzy instytucje, które wymieniałam na początku, czyli Teatr Zagłębia, Teatr Dzieci Zagłębia i Pałac Kultury Zagłębia z wieloletnią historią, jak również chciałam podkreślić to, że nie ma w województwie śląskim instytucji kultury skierowanej tylko i wyłącznie do dzieci, do tej grupy najbardziej potrzebującej wsparcia i rozwoju w dziedzinie kultury. Uważam, że Województwo Śląskie powinno się pochylić nad przyjęciem przynajmniej jednej z tych instytucji, a zwłaszcza Teatru Dzieci do kręgu instytucji wojewódzkich. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę w trybie *ad vocem* Maria Materla, udzielam głosu !

- **radna Maria Materla** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Ja tak króciuteńko, trochę nie po drodze już ten tryb *ad vocem*, ale ja do koleżanki się chciałam zwrócić, koleżanki radnej, no byłej, usłyszałam już, Pani Jadwigi Baczyńskiej. Pani Radna ! Proponuję czytać ze zrozumieniem – to po pierwsze. Po drugie – wobec powyższego tutaj przed chwilą Pani się pochwaliła, że ma Pani cztery fakultety, gratuluję ... cztery, dwa, nie wiem, no więcej niż jeden. Ja mam jeden skromny. Pani Radna ! Bardzo Panią proszę, naprawdę bardzo Panią proszę, proszę się zastanowić, słuchajcie Państwo, w jakich sprawach zabieracie głos i jaki jest podkład merytoryczny tych spraw. Jeżeli chodzi o instytucję kultury, o której teraz rozmawiamy, subregion północny, proszę Państwa, trzeba sobie uczciwie powiedzieć, jest ubogi w tego rodzaju instytucje. Tam nie ma ani jednego podmiotu, który jest podmiotem, dla którego organem prowadzącym jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Mówię głównie o podmiotach o znaczeniu kulturalnym. Proszę Państwa ! Te podmioty są skupione tutaj w subregionie centralnym i w subregionie południowym, więc bardzo was proszę, drodzy Państwo Radni, żebyście też dołożyli tą cegiełkę do tego żeby ten rozwój kultury w województwie śląskim był zrównoważony. Bardzo dziękuję ! ... A tak na marginesie, proszę się zastanowić, kto powinien złożyć mandat. Dzięki !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę udzielać głosu Pani Jadwidze Baczyńskiej w trybie *ad vocem* !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – *ad vocem* do Pani Radnej Marii Materli, jaworzniarki, jak się reklamuje na stronach internetowych, z Zagłębia. Proszę

powiedzieć, Pani Radna, jaka instytucja w Zagłębiu, instytucja kultury jest instytucją wojewódzką ? Czy Pani posiada taką wiedzę czy nie ? Bo Pani jest z tego okręgu i z Pani okręgu nie ma ani jednej instytucji, która jest instytucją Województwa Śląskiego, mówimy o instytucjach kultury, więc taka jest Pani wiedza. A co do byłej koleżanki, to Pani podjęła taką decyzję, nie ja. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Udzielam głosu Panu Piotrowi Czarnynodze, bardzo proszę !

- **radny Piotr Czarnynoga** – Wysoki Sejmiku ! Szanowni Państwo ! Ja jestem za jak największymi pieniędzmi dla jak największej ilości instytucji kultury. To nie ulega żadnej wątpliwości. Ale chciałbym się z tego miejsca w pierwszej kolejności upomnieć o te nasze zadania, które otrzymaliśmy nie naszą wolą, tylko na skutek reformy administracji publicznej i 1 stycznia 1999 roku dostaliśmy to co w 1998 roku, rok wcześniej, zostało wynegocjowane pomiędzy ministrem kultury a rządem i być może środowiskami lokalnymi. I chciałbym się upomnieć o tych naszych ponad dwadzieścia instytucji kultury, bo ja rozumiem, że Pan Radny Gmitruk nie zna obowiązującej, będącej w obiegu uchwały Komisji Kultury z dwóch albo trzech miesięcy, będę mało precyzyjny, jestem już też zmęczony, prosząc Zarząd Województwa Śląskiego o dołożenie co najmniej 30 mln zł do tych krzyczących potrzeb. Państwo macie, wszyscy chyba radni, bo ja to też dostałem – myślę, że to niezależnie od klubu – macie Państwo prośbę, petycję, płacz, jakby to nie nazwać, w każdym razie to już jest wielokrotne domaganie się przez pracowników Muzeum Górnos Śląskiego właściwego traktowania, czyli no po prostu pieniędzy, no cóż tu dużo gadać, brakuje w tym muzeum pieniędzy. Jeśli chcemy zakwestionować ten podział instytucji, który jeszcze raz powtórzę, nie myśmy zrobili, to rozpocznijmy na ten temat rozmowy. Ja o tym mówię wielokrotnie, bo np. – to nie chodzi o to, żebym ja tu chciał rozpocząć taką dyskusję, ale my byśmy ją musieli rozpocząć na Komisji Kultury i na Komisji Budżetu – bo np. moim zdaniem Teatr Rozrywki w Chorzowie powinien przynależeć do Prezydenta Chorzowa, tak jak zresztą Operetkę Śląską, o znacznie większej randze, przydzielono Prezydentowi Gliwic. Pan Prezydent Gliwic tą operetkę zlikwidował. My naszego Teatru Rozrywki... tak, no po prostu zlikwidował. No przekształcił, no dobra mniejsza z tym, ale nie ma tej Operetki Śląskiej, on to zlikwidował, przekształcił w taki sposób, że jej nie ma. My nie utrzymujemy na dobrym poziomie Teatru Rozrywki, ale rozpocznijmy chociażby rozmowy z Panem Prezydentem Chorzowa o współfinansowaniu tej instytucji, itd., itd. To jest jakby cały blok zagadnień. Nie chcę się wymądrzać o innych instytucjach, potrafiłbym co najmniej kilka wymienić, które są takie co najmniej dyskusyjne i na pewno prezydenci czy burmistrzowie miast, w których je utrzymujemy za nasze pieniądze, powinni do tego wyjść. Dlaczego dawać środki tylko jednemu prezydentowi i to takiemu wcale nie najbiedniejszemu. Popatrzmy też na

instytucje z Bielska, z Zagłębia, no i z innych miejsc, bo nie ma kolegi Baczyńskiego, ale na Komisji Budżetu on bardzo też mówił o takiej swojej inicjatywie, z którą już się tutaj próbuje przebić od początku tej kadencji. No przegrywa, ale no to czemu jedni, ci bogaci mają dostawać, a ci biedniejsi nie ? Proszę Państwa ! Następny argument to jest taki, że na Komisji Budżetu, kiedy wprost zapytana o to Pani Skarbnik, o sytuację budżetu 2023, odpowiedziała, że jest trudna, niepewna, a przecież przed nami chociażby znalezienie 15 mln zł na naukę – tak żeśmy się deklarowali – i jest przed nami wiele dodatkowych zadań, które są immanentnie związane z tymi tematami, za które my odpowiadamy. W związku z tym, póki nie popatrzymy na to szeroko, proponuję żebyśmy ten temat nie przegłosowali negatywnie, tylko odłożyli. A skoro chcemy patrzeć na to tak wybiórczo, to ja będąc za większymi pieniędzmi dla instytucji kultury, zgłoszę przeciwko, bo uważam, że tego typu patrzeć lokalne i środowiskowe, jeszcze raz powtórzę, dawanie bogatemu, a niedawanie znacznie biedniejszemu jest po prostu niesprawiedliwe, i jeszcze raz powtórzę, szczególnie w stosunku do pracowników wszystkich naszych ponad dwudziestu instytucji kultury. Dziękuję za uwagę !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Bardzo proszę, Marszałek Chelstowski !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowni Państwo Radni ! Ja myślę, że to nie ma nic związanego z niesprawiedliwością, wręcz tą sprawiedliwość można tutaj przytoczyć, bo parę ważnych faktów musi tutaj paść. Myślę, że wiele półprawd, Pan Przewodniczący Czarnynoga przytacza kwestie Ślemienia. Myśmy do Ślemienia przekierowali, Panie Radny, w 2019 – 135 tys. zł, w 2020 – 106 tys., a potem się okazało, że ta instytucja nie ma statutu, bo nikt tego nie zrobił. Była wola wsparcia, ale organizacyjnie Gmina Ślemień nie panuje nad tym, co się działo w Żywieckim Parku Etnograficznym w Ślemieniu. I to trwało do praktycznie 2022. Po tym, chyba tam Wójt podjął uchwałę razem z radą, która została przez Wojewodę uchylona. No, więc pierwsza myśl: *technikalia* dobrze zrobione, żeby mówić o czymkolwiek – to po pierwsze. Po drugie – dzisiaj Sejmik przegłosował 10 mln zł wsparcia dla instytucji kultury. Z czego to się też wzięło ? Z drożyzny, z inflacji, z presji płacowej, z tego, że niektóre instytucje, jak przykładowo Opera w Bytomiu, nie może też mieć dobrych zysków z uwagi na to, że jest tam remont i modernizacja. I trzeba jeszcze przygotować środki na uruchomienie tego wszystkiego po modernizacji, to tak pół prawdą pół serio, ale to są fakty, które mają miejsce. Co więcej ! Główny wykonawca wystąpił o zwiększenie wynagrodzenia, więc tu nie mówmy o rzeczach, o których Państwo nie wiecie, bo rzeczywistość jest zupełnie inna. Jeżeli chodzi o środki na kulturę, one są systematycznie zwiększane i dzielone wedle wielkości. I tych środków będzie potrzeba do końca roku zdecydowanie więcej. Z drugiej strony podniesienie płacy minimalnej, zapowiadane przez

rząd, doprowadzi do tego, że tych środków trzeba będzie jeszcze więcej, bo tę płacę minimalną trzeba będzie wyrównać. To nie jest decyzja Zarządu Województwa. To jest decyzja rządowa. Ja uważam, że ten skok jest za duży, bo za chwilę naprawdę różnica pomiędzy, z całym szacunkiem, mało wykwalifikowanym pracownikiem a artystą będzie niewielka. To w tym momencie budżet instytucji kultury musiałby wynieść gdzieś 500 mln zł żeby dać takie stawki, jakie chcielibyśmy zaproponować. I tak by było mało. Ministerstwo Kultury obcina nam dotacje dla Zespołu *Śląsk* – w zeszłym roku obiecało 2,5 mln, dało 500 tys. Może takie są fakty co do tego wsparcia Prawa i Sprawiedliwości dla instytucji kultury. Wszędzie, gdzie wchodziliśmy, to staraliśmy się wesprzeć te instytucje, bo były ważne. Muzeum Powstań Śląskich, bardzo ważna instytucja w mieście, która miała potężne problemy finansowe. Z trzeciej strony na to trzeba popatrzeć tak uczciwie, subregionalnie. A co w tej Częstochowie jest z Województwa Śląskiego, Oddział Zamiejskowy, z biurem i trzema pracownikami ? I ciągle tam słyszę jak poseł Girzyński mówi, że *trzeba się odłączyć i my musimy po swojemu rządzić*. To, że my chcemy filharmonii ... współtworzyć tę instytucję i proponujemy 2 mln zł z uwagi na to, że uważam, że ten subregion cały jest potraktowany bardzo źle, bo przypomnę Państwu negocjacje z Panem Ministrem Budą, gdzie trzy subregiony mają dwufunduszowość, czyli Polityka Spójności i Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, a Ziemia Częstochowska jest z tego wycięta. A co tam pracowników brakuje, którzy pracują w sektorze górniczym, okołogórnym ? A tam instytucji czy potrzeb nie ma komunalnych ? Są takie same. To my pomagamy Małopolsce, bo jest efekt przecinania się, a tam była decyzja taka, że Pan Minister Buda nam proponował żebyśmy sobie ścieżki koło Częstochowy zbudowali rowerowe. I wyciął to z tego porozumienia. I tu mamy trzy subregiony, dwa fundusze, jeden subregion z jednym funduszem. To chyba uczciwie jest w tej kadencji żeby w jakimś stopniu wyrównać to co się dzieje w Ziemi Częstochowskiej, a co jest w centrum i te 2 mln to naprawdę nie jest wielka kwota, bo to trochę wstyd dla województwa. A skalą naszego upadku, Szanowni Państwo, jest to, że nas nie stać wybudować szpitala. Nie mówmy tu o wielkich rzeczach. No niestety, my nie będziemy wiązać buta dżdżownicą w tym przypadku, żeby to jakoś się trzymało wszystko w całości. Fakty są takie, że nas nie stać na wiele rzeczy. Przykład Dolnośląskiego – budowa Centrum Onkologicznego – 1,5 mld. Budżet Dolnośląskiego to jest 2 mld zł, nawet to nie ruszyło, a inwestycji rządowych czy wsparcia nie ma na to. I mówienie o tym, że mamy wpływ na szpitale, mamy wpływ na dług, mamy wpływ na zobowiązania, mamy wpływ na modernizację, ale nas nie stać. A proszę mi pokazać, który szpital został przez nas zlikwidowany ? Wiele tych obszarów jest utrzymywanych, pomimo że są nieopłacalne, bo wysokość świadczeń z NFZ jest beznadziejna, ale nasi mieszkańcy, czy w Częstochowie, czy w Bielsku, muszą mieć dostęp do świadczeń. No i wybieramy metodę leczyć, nie liczyć. Jeżeli 85 % kosztów szpitali to są wynagrodzenia, to o czym my mówimy ? To

my za to jesteśmy odpowiedzialni ? To nie są nasze kompetencje. I staramy się to wszystko naprawdę uczciwie od każdej strony wprowadzać, realizować i modernizować. I gorąco Państwa Radnych zachęcam żeby jednak Ziemi Częstochowskiej oddać tą niesprawiedliwość dziejową, w jakim stopniu, żeby województwo było bardziej z tą częścią naszego regionu związane. A myślę, że krok w kulturę to krok w dobrą stronę. Bardzo dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Teraz jeszcze raz Pani Jadwiga Baczyńska ...[głosy z sali]... bardzo proszę, zapraszam *ad vocem* Panią Jadwigę Baczyńską !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję ! Ja chciałam przypomnieć, że raz zabierałam głos, bo raz mnie Państwo zakrzyczeliście, a teraz to jest *ad vocem* do Pana Marszałka. Panie Marszałku ! Mam nadzieję, że Pan również pamięta, bo ja doskonale pamiętam naszą rozmowę z mniej więcej początku kadencji, kiedy zwróciłam się do Pana z prośbą o włączenie przynajmniej jednej instytucji kultury z Zagłębia w poczet instytucji wojewódzkich. Odpowiedź była taka, że tam nie rządzi Prawo i Sprawiedliwość, tam rządzi SLD czy PO, w związku z tym Pan nie może tego zrobić. Taka była odpowiedź, ja to pamiętam. Może się Pan tego wypierać. W tej chwili rozumiem, że już jest zgodność polityczna, więc oczekuję, że przygotuje Pan taki projekt uchwały i przynajmniej jedna z tych instytucji zostanie do wojewódzkich instytucji przyłączona, czy wciągnięta w poczet instytucji wojewódzkich i będę tą uchwałą popierać, mimo że to jest innej opcji politycznej uchwała, czy będzie, bo mam nadzieję, że taka zaistnieje ... Jeżeli chodzi o Częstochowę, to jest oczywiste, że sytuacja polityczna jest na tyle sprzyjająca dla Pana w tej chwili, współpracuje Pan z Panem Przewodniczącym Gmitrukiem i moim zdaniem jest to czysto polityczna decyzja, natomiast *Big Band* został rozwiązany tylko i wyłącznie dlatego, że była to inicjatywa byłego Pana Wicemarszałka, Pana Kałuży i czysto politycznie ten zespół został rozwiązany. Tak, że ja bym prosiła żeby przynajmniej w sferze kultury, tak jak w sferze uczelni wyższych, żebyśmy działali autonomicznie i apolitycznie, bo kultura ma służyć wszystkim i wydaje mi się, że ma szansę być apolityczna. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Zapraszam do zabrania głosu Pana Radnego Stanisława Jaszczuka, udzielam głosu !

- **radny Stanisław Jaszczuk** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie Radny Stanisławie Gmitruk ! Rozumiem, że przystąpienie do podjęcia działań zmierzających do wyrażenia woli przystąpienia do wspólnego prowadzenia instytucji kultury wiąże się tak czy inaczej ze współfinansowaniem. Jeżeli takiego współfinansowania nie będzie, to rozumiem, że nie będzie współfinansowania również ze strony Województwa Śląskiego. Kiedyś był taki

film, pamiętam, *Mocne uderzenie*, cytat Barbary Krafftówny: *jak się do sztuki dopłaca, to nie sztuka*. To tak nawiasem mówiąc i na marginesie. Natomiast nie rozumiem czemu by wasza instytucja nie miała dostać dofinansowania, bo przecież współpracujecie razem w ramach jednej koalicji, a ten obrzydliwy rząd PiS-owski daje 40 czy 60 mln zł na budowę stadionu w Częstochowie, a przecież tam rządzi SLD. Proszę Państwa ! No to Panie Radny Stanisławie Gmitruk, niech się Pan zastanowi, czy Pan jest we właściwej koalicji, bo jeżeli chodzi ...[głos z sali]... cieszę się, miłego dnia. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę o zabranie głosu Pana Zbigniewa Przedpełskiego, udzielam głosu !

- **radny Zbigniew Przedpełski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Byłbym chyba jednym z ostatnich, którzy by zabierali głos przeciwko wydawaniu pieniędzy na muzykę. Myślę, że wspólnie tutaj z moim kolegą Piotrem Czarnynogą byłem szefem Komisji Kultury. Natomiast przyznam się, Panie Marszałku, że trudno mi, nawiązując do Pańskiej wypowiedzi, trudno mi tą decyzję zrozumieć. Nie ulega wątpliwości, dlatego że działam mimo wszystko w Komisji Kultury, spotykamy się tam z dramatycznymi wręcz apelami pracowników różnych instytucji odnośnie godnych płac, bo rzeczywiście są instytucje kultury, na które wystarcza pieniędzy, ale są – i Pan się znakomicie w tym orientuje, Panie Marszałku – że jest wiele instytucji, w których tych pieniędzy dramatycznie brakuje. Wszyscy chyba nawet, jako wszyscy radni, zastaliśmy w skrzyneczkach naszych korespondencję dramatyczną z Muzeum Górnośląskiego. A chciałem przypomnieć, że nawet tak rozpatrując tylko kwalifikacje zdobytych w zeszłym roku ogólnopolskiej rangi nagród muzealnych, to jest to muzeum wybitne. Jest to muzeum wybitne, sytuacja płacowa dramatyczna i jeszcze znajdziemy kilka takich instytucji. I w tej sytuacji dokładanie się do instytucji, jak to powiedział Pan Radny Gmitruk, pełen szacunek, bo oczywiście to jest wybitna instytucja, tego nikt nie zaprzecza, ale od 78 lat jest prowadzona przez Miasto Częstochowa ... Wcześniej nie było samorządu, tu się zgadzam, no ale od początku samorządu, ma Pan rację, jest prowadzona przez Miasto Częstochowa, podkreślam, miasto nie najbiedniejsze ...[głos z sali]... no, nie jest to miasto najbiedniejsze, znam kilka w gorszej sytuacji. I naprawdę uważam, że w sytuacji takiej, gdzie niedługo, bo ja również na Komisji Budżetu zadałem pytanie Pani Skarbnik odnośnie tego skąd zapewnimy środki – bo jak nawet Pan tu chyba powiedział, że płaca minimalna wzrasta i niedługo zachodzi taki problem, że muzyk w orkiestrze będzie zarabiał tyle samo co sprzątaczką albo niewiele więcej od tej sprzątaczką. W związku z czym, mając takie problemy, przepraszam za kolokwializm, na karku, rzadko mnie Pani Skarbnik nie przekonuje, ale szczerze mówiąc, odpowiadając na to moje pytanie na Komisji Budżetu, Pani Skarbnik

mnie nie przekonała do końca, że będzie mnogość tych środków na zaspokojenie potrzeb naszych obecnie prowadzonych instytucji kultury. Wybacz Pan, Panie Marszałku, ale dla mnie osobiście, mam takie prawo, jak wielu, myślę, że wielu radnych to podzieli, jest to decyzja kompletnie niezrozumiała. A swoją drogą składam też podziękowanie tym radnym, którzy opiniując to, również myślę, że tak uczciwie wstrzymali się nie rozumiejąc wszystkiego do końca.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę, teraz głos zabierze Pani Agnieszka Biegun, udzielam głosu !

- **radna Agnieszka Biegun** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Cóż tu powiedzieć, ja pracuję w kulturze. Kultura to niestety taki dział w każdym samorządzie, który jest zawsze na samym końcu. Nadal będę podtrzymywać swoje stanowisko, które wypowiedziałam na komisji i nie było tutaj potrzeby, Panie Profesorze, żeby tłumaczyć, że opozycja *wte i wewte*, że przeciwnymi głosami, bo myślę, że każdy myślał swoim rozumem i podjął taką decyzję jaką trzeba było. Miejmy środki na utrzymanie tego co mamy, a dopiero potem dobierajmy coś dodatkowego. Ja rozumiem, że w Częstochowie jest mało jednostek, ale teraz jeszcze tak przychodzi mi do głowy, Panie Marszałku, jak żeśmy podejmowali decyzję o *Panteonie Górnośląskim*, byłam bardzo przeciw. Nie wiem czy Pan pamięta jakie Pan ze mną toczył wtedy boje o to żebym jednak zagłosowała za. Byłam przeciw i jestem przeciw, utrzymajmy to co mamy na takim poziomie na jakim potrzeba, a dopiero dobierajmy coś nowego. A wracając do tej kultury, no to środki na kulturę wydaje się w momencie ...większe, kiedy chodzi albo o kampanię wyborczą, albo o politykę. To jest moje zdanie jako długoletniego pracownika instytucji kultury. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę o zabranie głosu Panią Ewę Żak, udzielam głosu !

- **radna Ewa Żak** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! W Bielsku-Białej jest Muzeum Historyczne. Składa się ono z czterech budynków, m.in. ze starej fabryki, gdzie trzeba naprawić dach, bo niestety leje się, jeżeli robi się wystawy, przez ten dach. Przez okna leje się również, jak również spada tynk. Chciałabym żeby Pan Marszałek, który sobie powołał swojego dyrektora na to stanowisko, zaczął z nim współpracować i żeby jednak to zostało naprawione, ponieważ w ubiegłym roku ten tynk spadł na samochód. A co będzie jeżeli będzie tam chodził przechodzień ? Kto za to wtedy będzie odpowiadał ? Jest również *Dom Tkacza*, gdzie trzeba naprawić schody, więc jest naprawę bardzo dużo rzeczy, które trzeba by było naprawić. Ja rozumiem Pana Stanisława Gmitruka, on zawsze walczy o szpitale, walczy w tej chwili o filharmonię. Ja go doskonale rozumiem i chciałabym, żeby dostał te pieniądze.

Natomiast najpierw dajmy na te jednostki, które tego potrzebują, które są naszymi jednostkami, a już nie mówiąc o tym, że ludzie kultury naprawdę słabo zarabiają – najniższa krajowa. To są po prostu pasjonaci, którzy tam są, pracują, bo inaczej byśmy ich nie mieli, a szkoda by było. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Jeszcze bardzo proszę, *ad vocem* Pan Marszałek !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – ja wiem, że radnych z Prawa i Sprawiedliwości nie interesują fakty i przespaliście tutaj sprawozdanie za 2022 rok, bo nakłady na kulturę są drugie najwyższe w kraju, więc może tak odświeżcie sobie pamięć, wróćcie te parę godzin wcześniej, kiedy toczyliście tutaj bezsensowne boje i popatrzcie na to co miało miejsce w 2022 roku i w latach poprzednich. Oczywiście, chcemy żeby tych środków było więcej, ale to popatrzmy na politykę ustrojową państwa polskiego. Zabieranie dochodów z CIT-u i z PIT-u jest nadrzędnym zadaniem PiS-u. No to Szanowni Państwo ! Chcecie więcej pieniędzy, a z drugiej strony wspieracie rząd, który te pieniądze samorządom zabiera – miastom zabiera, samorządom regionalnym zabiera. Ja sam pisałem do premiera dwa, czy trzy razy z Panią Skarbnik, żeby tą 1/12, która jest nam wypłacana z PIT-u i z CIT-u, żeby to było, jesteśmy za dużym województwem, chcemy wiedzieć jak są dochody z PIT-u i z CIT-u kształtowane w czasie bieżącym, nie odroczonym, bo my nie wiemy, jak to wygląda, a tak to planujemy. A z drugiej strony czemu mieszkańcy Częstochowy nie mają korzystać z instytucji współprowadzonych przez Województwo Śląskie ? W takim układzie bądźcie tacy odważni i złożcie projekt uchwały. Wyprowadźmy się z Cieszyna, wyprowadźmy się z Zabrze, wyprowadźmy się z Siemianowic Śląskich, wyprowadźmy się z Katowic. Czekam na waszą odwagę polityczną.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Wyczerpaliśmy ... tu jeszcze ktoś zgłasza się do głosu, *ad vocem* Pani Jadwiga Baczyńska, udzielam głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – Panie Marszałku ! Od 21 bodajże listopada to było, notorycznie zwała Pan winę na rząd Prawa i Sprawiedliwości za wszystkie niepowodzenia, za wszystkie braki, za dziury budżetowe. Moim zdaniem, jak się jest Marszałkiem Województwa Śląskiego, nie wystarczy tuptać nogami i mówić, że rząd mi nie dał. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – proszę bardzo, Pan Marszałek !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – naprawdę, Pani Radna, ja tak myślałem, że nie będę używał tego argumentu, ale Pani dbałość o finanse w kulturze mi się kojarzy z jedną sytuacją, z pogrzebem Pani Małgorzaty Zarychty-Surówki, kiedy Pani podeszła przed pogrzebem i prosiła o to żeby Pani kolega dostał godziny w Instytucie Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfanteo. To jest Pani dbałość o kulturę ! I naprawdę mam serdecznie dosyć wysłuchiwania tych inwektyw pod moim adresem. Niech się Pani uderzy we własną pierś !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dobrze Proszę Państwa ! Wyczerpaliśmy dyskusję w tym punkcie. Bardzo proszę, głosujemy...

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	7
wstrzym.	3

20. Podjęcie uchwały w sprawie rezygnacji Województwa Śląskiego z członkostwa w stowarzyszeniu jednostek samorządu terytorialnego Związek Samorządów Polskich (druk VI/700):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać w tym punkcie głos ? Bardzo proszę jeszcze o opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... [pozytywna]... dziękuję bardzo ! Proszę bardzo, do głosu zgłasza się Pan Radny Jaszczuk. Proszę bardzo, udzielam głosu ! ... O uzasadnienie w tym punkcie, tak ? ... Mogę prosić Zarząd o uzasadnienie dla tej ... Proszę bardzo, Marszałek zabierze głos !
- **Marszałek Jakub Chelstowski** – jak Pan Radny chce takie pieczołowite uzasadnienie, to proszę wystąpić na piśmie. Generalnie bycie w tym stowarzyszeniu nic nam nie przyniosło. Ja przepraszam tu Państwa Radnych, bo sam namawiałem do tego. Miała być to organizacja, która wspiera samorząd, a wspiera PiS. Takie są fakty. Pamiętam, któryś tutaj z radnych mi wtedy zarzucał, że jakieś tam takie rzeczy były. Tak, tak to wygląda. Spotkań zarządu nie było wcale, aktywność żadna. Taka przebudówka, którą miała nie wiadomo czemu służyć. Wydawało mi się, że jednak warto zaufać jakimś ludziom dookoła, którzy chcą współtworzyć samorząd, ale za naiwność się płaci. Dlatego wnioskuję o odstąpienie od tego stowarzyszenia. Kolejny punkt to jest *Pro Silesia*, nie jest określona stawka, będziemy negocjować. Też gorąco Państwa zachęcam do stowarzyszeń, które naprawdę chcą realnie realizować interesy samorządu.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Szanowni Państwo ! Nie widzę więcej głosów w tym punkcie. Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	22
przeciw	6
wstrzym.	4

21. Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia Województwa Śląskiego do stowarzyszenia Biznes – Nauka – Samorząd „Pro Silesia” (druk VI/701):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o opinię Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, Panią Przewodniczącą Materlę ...[opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? Pan Zbigniew Przedpełski, udzielam głosu, bardzo proszę !
- **radny Zbigniew Przedpełski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Ja chciałem prosić o przybliżenie takiej podstawowej informacji o tym stowarzyszeniu, przede wszystkim kto tam wchodzi w skład członków tego stowarzyszenia, jacy są główni członkowie, jak wyglądają władze, jaka jest rada jakaś, kto tam personalnie wchodzi ? Podstawowe informacje rejestrowe gdybyśmy mogli usłyszeć.
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Marszałku ? Czy ... a, jeszcze zgłasza się Pan Piotr Czarnynoga. Bardzo proszę, udzielam głosu i za chwileczkę poproszę o udzielenie odpowiedzi na pytania.
- **radny Piotr Czarnynoga** – Wysoki Sejmiku ! Szanowni Państwo ! Ja chciałbym zapytać, ponowić pytanie, które zadałem na Komisji Budżetu, no niestety nie otrzymałem satysfakcjonującej odpowiedzi. Mianowicie po pierwsze, co Województwo Śląskie straciło w czasie, kiedy tam nie byliśmy? No, bo myśmy tam byli, potem żeśmy nie byli, a teraz znowu tam chcemy być. To takie nie do końca poważne stanowisko. Zmieniamy je *co po chwila*, jak to godają u mnie w powiecie i w związku z tym zagłosuję za jeżeli się dowiem czego nam brakowało, bo z tego co byliśmy tu informowani, co zresztą żeśmy też jako radni myślę, że z jednej i z drugiej strony zawsze podziwiali, to aktywność Pana Marszałka, szczególnie właśnie w Brukseli, czyli wydawałoby

się, że aktywność Pana Marszałka, ale też Urzędu Marszałkowskiego w Brukseli była na tyle wysoka, że nasze uczestnictwo w takim stowarzyszeniu, z którego żeśmy wyszli, nie jest potrzebna. To jest to pierwsze pytanie, które zadałem. A drugie pytanie – ponieważ tak enigmatycznie jest napisane, to jest zdaje się taka *wędką* żeby nas złapać, że do końca roku nie będziemy płacili składek, to chciałbym zadać pytanie jakich spodziewamy się składek w stosunku do tego stowarzyszenia, jeśli bylibyśmy członkami w następnych latach ? Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Ja bym chciał prosić o poparcie tej uchwały. Stowarzyszenie Biznes-Nauka-Samorząd *Pro Silesia* to jest instytucja, którą zakładaliśmy jeszcze w Sejmiku. Misja tej instytucji niezwykle ważna z punktu widzenia promocji i tak naprawdę nauki i kontaktów środowiska akademickiego z instytucjami w Brukseli. I tutaj prośba o poparcie wniosku, ale na pytania odpowie Pan Marszałek Chelstowski, udzielam głosu !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – tak, Panie Przewodniczący ! Panie Radny Przedpełski ! Prosta czynność: wpisanie tego do internetu, wyskakują członkowie stowarzyszenia: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Miasto Będzin, Miasto Częstochowa, Miasto Gliwice, Miasto Katowice, Miasto Rybnik, Miasto Sosnowiec, Miasto Zawiercie, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku, Akademia WSB, Politechnika Częstochowska, Politechnika Śląska, Śląski Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy w Częstochowie i Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytomska Izba Przemysłowo-Handlowa, Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju, Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach, Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Gliwicach. To są członkowie stowarzyszenia, więc jasno, enumeratywnie, wydaje mi się, że to jest dość poważne grono, do którego warto wrócić. A co do wynagrodzenia, składki, będziemy rozmawiać z *Pro Silesią* na ten temat w tym roku, jaki będzie poziom naszego zaangażowania, kiedy Sejmik podejmie przedmiotową uchwałę, a członkowie stowarzyszenia wyrażą wolę przyjęcia nas do swojego grona z powrotem żeby tą działalność uruchomić. Plany dotyczą klastrów energii. Myślę, że to jest bardzo ważny element, który mógłby połączyć wiele instytucji podlegających pod Urząd Marszałkowski i tę formę działalności odnawialnych źródeł energii promować, wspierać i współdziałać w obszarach gospodarczych, naukowych, samorządowych. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę w trybie *ad vocem* Piotr Czarnynoga, udzielam głosu !

- **radny Piotr Czarnynoga** – Pan Marszałek nie odpowiedział na pytanie ile należy się spodziewać konkretnie w złotówkach, konkretnie z naszego budżetu. Na Komisji Budżetu właściwy pracownik, który reprezentował Pana Marszałka, odpowiedział na to pytanie, ale że patrząc na składki miast około 10 czy podobna kwota: 20, tam taka kwota padła. Dokładnie nie pamiętam, czy 10, czy 20 tys. Proszę Państwa ! Proszę popatrzeć do wykonania budżetu w czasie, kiedy żeśmy byli członkami tej organizacji i tu jest chyba ten moment, ta odpowiedź, czemu nas tam chcą tak bardzo, bo miasto duże płaci 10-20. 2017 – 350 tys. zł, to jest z realizacji budżetu, 2018 – 1 mln 400 tys. zł. Dziękuję !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W trybie *ad vocem* ... Pan Przedpeński, tak ? ... Wyłączył czy chce zabrać głos ? ... Pan Radny ? Nie chce ! Dobrze proszę Państwa ! Koniec, wyczerpaliśmy w tym punkcie dyskusję. Nie ma więcej zgłoszeń. Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	22
przeciw	10
wstrzym.	0

22. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej przyjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego apelu w sprawie zwiększenia świadomości społecznej na temat transplantacji wśród mieszkańców województwa śląskiego (druk VI/710):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...i wiem, że, chyba jest jeszcze z nami Pan Kamil, osoba, która zgłaszała tę propozycję – Pan Kamil Lorek. Czy jest Pan Kamil ? Bardzo proszę o króciutką wypowiedź na ten temat. Zapraszam, Pan Kamil Lorek !
- **Pan Kamil Lorek, wnioskodawca, radny Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Wysoki Sejmiku ! Szanowni Państwo ! *Życie jest jak film, zawsze się kiedyś kończy* powiedział niegdyś Wojciech Chojnacki. Życie to nasze zawsze się kiedyś kończy, przynajmniej to życie doczesne, ale jest sposób na to, by je przedłużyć. Przedłużyć nie tylko osobie chorej, ale w pewnym sensie i sobie tu na ziemi. Mowa oczywiście o transplantacji, mowa o pośmiertnym podarowaniu tak naprawdę części siebie. Nim Państwo zapoznali się z moją petycją, gdybym zapytał Państwa, kto w Polsce decyduje o tym, by pobrać

narządy od zmarłej osoby, jestem pewien, że zdecydowana większość odpowiedziałaby: *rodzina*. Tak naprawdę nie jest, ponieważ zgodnie z ustawą transplantacyjną każdy z nas jest potencjalnym dawcą narządów, dopóki sam za życia nie wyrazi na to sprzeciwu. Więc lekarze, rozmawiając z rodziną, nie pytają: *Czy państwo wyrażają zgodę na pobranie narządów ?* Tylko pytają, przynajmniej w teorii tak powinno być: *czy wasz zmarły bliski wyraził za życia sprzeciw ?* Sprzeciw możemy wnieść na trzy sposoby: poprzez wpis w *Centralnym Rejestrze Sprzeciwów* lub poprzez własnoręcznie podpisane oświadczenie, np. przetrzymywane w swojej dokumentacji, lub też trzeci sposób to ustna deklaracja w obecności co najmniej dwóch świadków, ale my jako społeczeństwo polskie nie jesteśmy tego świadomi. Potwierdzają to też badania, np. badania CBOS-u z 2016 roku, tylko 20 % dorosłych mieszkańców Polski wie, że w Polsce wystarczy brak sprzeciwu za życia. Z kolei jak wskazują wyniki sondażu społecznego z 2020 roku, zrealizowanego na zlecenie Ministerstwa Zdrowia przez firmę *Kantar*, 27% Polaków orientuje się jakie przepisy dotyczą transplantacji. W województwie śląskim 18 szpitali jest aktywnych w programie pozyskiwania narządów od zmarłych na 38 szpitali z potencjałem dawstwa. Stąd moja petycja skierowana do Wysokiej Rady, petycja dotycząca przyjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego apelu w sprawie zwiększenia świadomości społecznej na temat transplantacji wśród mieszkańców województwa śląskiego, w której zwracam się do Państwa, po pierwsze, żebyście Państwo uświadomili mieszkańców naszego województwa, jak temat transplantacji wygląda pod względem polskiego prawa, a po drugie, co myślę najistotniejsze, żebyście Państwo zachęcili tych mieszkańców do tego, by o swojej woli poinformowali bliskich. I chciałbym podkreślić: niezależnie, jaka ta wola jest, a my tę wolę uszanujemy. No i możemy być dumni z tego, że to właśnie na terenie województwa śląskiego dokonano pierwszej w Polsce udanej transplantacji serca. Myślę, że tutaj nie muszę tłumaczyć czym jest Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu, które jest wiodącym ośrodkiem i liderem w Polsce, jeśli chodzi o przeszczepianie serca czy płuc. Z kolei Samodzielny Szpital Kliniczny im. Andrzeja Mielęckiego w Katowicach jest liderem w przeszczepianiu nerek. Drodzy Państwo, transplantacja to temat niezwykle trudny, niezwykle delikatny, ale moim zdaniem bardzo istotny, ponieważ dotyczy nas wszystkich, bez względu na wiek, bez względu na miejsce zamieszkania. Jest to temat naprawdę bardzo istotny, który może nas dotknąć w każdym momencie. Jak mówią badania *Poltransplantu*, czy statystyki w 2021 roku najmłodszy dawca miał 18 miesięcy, a najstarszy dawca miał 79 lat, a w zeszłym roku 69 osób z terenu województwa śląskiego podarowało komuś swoje drugie życie. I kończąc, będę bardzo wdzięczny Państwu, jeżeli przyjmiecie ten apel. Myślę, że nie tylko ja będę wdzięczny, ale także osoby, których ten temat transplantacji dotknął w taki bezpośredni sposób, a mianowicie osoby oczekujące na przeszczepienie narządu. Na dzień 31 maja br. takich osób mieliśmy 1840. Biorcy narządów, którzy w pełni doceniają ten

dar życia, którzy otrzymali to życie od nieznanego dawcy, rodziny zmarłych dawców, których bliscy nawet po śmierci zrobili coś dobrego, uratowali niejedno ludzkie życie. No i myślę, że ten personel medyczny, który jest takim pośrednikiem między dawcą i biorcą, i myślę, że, któremu będzie łatwiej pracować, jeżeli każdy z nas będzie tego świadomy jak ta transplantacja wygląda. Mam jeszcze taką jedną uwagę, bo przeczytałem projekt i uzasadnienie. Chciałbym poprosić, żeby ten apel jeżeli zostanie przyjęty, żeby nie opublikować go tylko w BIP-ie, ale także w środkach masowego przekazu, opublikować go w mediach społecznościowych urzędu. Tu myślę chodzi o to żeby ten apel dotarł do jak najszerzej grupy odbiorców. Jeśli chodzi jeszcze o te uwagi do samego apelu. Jeśli chodzi o czwarty wiesz w czwartym akapicie. Jest takie zdanie: *przeciwwskazaniem do pobrania jest także wiek powyżej 70 lat*. Właśnie, że nie jest przeciwwskazaniem, bo jak wspominałem, nawet dawcą była osoba, która miała 79 lat. Proszę Państwa ! Niezależnie od tego jaką za chwilę podejmiecie decyzję, chciałbym was prosić o jedno: żeby każdy z was poinformował swoich bliskich o swojej decyzji na temat ewentualnego przeszczepienia narządu. Podkreślam jeszcze raz: niezależnie, jaka ta wola jest, żeby w przyszłości na wypadek tej niespodziewanej śmierci, kiedy tak naprawdę nie ma już czasu na jakiegokolwiek rozmowy o czyjejs woli, żeby tej woli nikt nie musiał domniemywać. I mam nadzieję, że tą waszą wolę ta rodzina uszanuje. Pięknie dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych jeszcze chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! Zapraszam radnych do zajmowania miejsc i bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	29
przeciw	0
wstrzym.	1

23. Podjęcie uchwały w sprawie ponownego rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach (druk VI/712):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – i tu bardzo proszę o przedstawienie rekomendacji ze strony Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Pan Przewodniczący Rafał Kandziora.
- **radny Rafał Kandziora** – ja chciałem tylko przypomnieć, ja już to uczyniłem nie tak dawno, ale może i dawno już w tej chwili, ale to może przypomnę, jak

już jestem tutaj, że jednogłośnie postanawia się petycji nie uwzględnić.
Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! ... Nie widzę głosów zgłaszających się osób. Bardzo proszę wobec tego uruchomienie głosowania. Kto z Państwa Radnych jest ...[głos]... Kto z Państwa jest za uwzględnieniem tej skargi ? Kto jest za w sprawie ponownego rozpatrzenia i nieuwzględnienia ? ... Przepraszam, już mówię ... Kto jest za uwzględnieniem tej skargi, ponownej, głosuje za uwzględnieniem, kto ... za nieuwzględnieniem tej skargi ... może ja przeczytam. Przepraszam ! Proszę Państwa ! Ja też tu siedzę sześć godzin, ale przeczytam projekt uchwały żebyśmy mieli już pełną świadomość, dobrze ? Dobrze ! Może jeszcze raz poproszę Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji...

- **radny Rafał Kandziora** – ja może wyjaśnię, bo myślałem, że treść uchwały jest Państwu znana i stąd będzie trochę łatwiej, ale przytoczymy od razu, bo jest to ponowne rozpatrzenie skargi – w jakiej sprawie ? Jest to ponowne rozpatrzenie skargi na działalność Zarządu Dróg i Mostów w Katowicach. I tu mamy podstawę prawną, i w zapisie tego projektu uchwały mamy 4 paragrafy. W pierwszym paragrafie to jest: *po ponownym rozpatrzeniu skargi Pana [***²] na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach, postanawia się nie uwzględnić skargi*", ponieważ w uzasadnieniu Państwo macie wyjaśnione, że pomyłkowo, może ten trzeci paragraf też wyjaśni, że traci moc uchwała – i tu macie Nr VI/55/9/2023 rok Sejmiku Województwa z dnia 27 marca, gdzie też odrzucaliśmy skargę, z tym, że był błąd w uzasadnieniu mówiący co do właściciela skrzynki zarządzającej oświetleniem na ulicy. W związku z tym myśmy jak gdyby podjęli złą decyzję, ponieważ mieliśmy złe dane, jeżeli chodzi o ustalenie właściciela skrzynki, która zarządza światłem. I okazuje się, że w ogóle ona nie dotyczy stron, które brały udział w tej skardze i dlatego nie mamy innego wyjścia jak tej skargi nie uwzględnić, ponieważ ona odnosi się nie do Zarządu Dróg i Mostów... może tak. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy już wszystko jasne ? To proszę jeszcze radnych, którzy nie zagłosowali, o oddanie głosu ...[głos z sali]... treść uchwały jest taka: *po ponownym rozpatrzeniu skargi Pana [***³] na działalność Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach postanawia się nie uwzględnić skargi*, czyli głosując za nie uwzględniamy skargi. Głos przeciw, tak jakbyśmy chcieli tę skargę uwzględnić, tak ? Bardzo proszę, zamykamy głosowanie...

---

² zanonimizowano dane osobowe skarżącego [podstawa: art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 902 – anonimizacji dokonał Mariusz Jaworski, Kancelaria Sejmiku]

³ jak w przyp. 2.

Głosowanie nad uchwałą:

za	26
przeciw	0
wstrzym.	5

24. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany składu doraźnej Komisji ds. Klimatu (druk VI/708):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – to dotyczy, proszę Państwa ... jest to związane ze złożeniem rezygnacji przez radnego Mirosława Mazura, stąd ta zmiana. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę, a zatem proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	25
przeciw	4
wstrzym.	1

25. Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu (druk VI/709):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – do głosu, proszę bardzo, zgłasza się Pan Jan Kawulok. Proszę bardzo, udzielam głosu !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Ponieważ tutaj mamy tą uchwałę odnośnie zmiany rady społecznej, praktycznie od lutego co sesję. I tu mamy powołanie nowej osoby, natomiast w uzasadnieniu nie mamy, czy zwiększamy ilość, czy przyjmujemy też kogoś rezygnację, nie ma tego w uzasadnieniu. Chciałbym żeby to była rozszerzona informacja jeśli chodzi o tą zmianę.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – przyjęcie osoby, Pani Marii Materli, zgadza się wciąż ze stanem osób, które mogą reprezentować Radę Społeczną Pogotowia Ratunkowego, a więc my tu od strony formalnej jak najbardziej spełniamy wszystkie wymogi. Czy Panią Marię Materlę powinienem przedstawić ? Chyba nie. Chyba dobrze znamy kandydatkę do

składu rady społecznej. Bardzo proszę, czy ktoś jeszcze z Państwa chciałby zabrać głos ? Pani Jadwiga Baczyńska, proszę bardzo, udzielam głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Ja zagłosuję przeciwko kandydaturze Pani Marii Materli, ponieważ moim zdaniem jest dla mnie osobą niewiarygodną, w naszym klubie już udowodniła w jaki sposób potrafi kłamać i działać aspołecznie, więc z tego względu przede wszystkim. A poza tym też jeszcze Pani Radna, będąc w Radzie Społecznej Kolegium Nauczycielskiego, nie poinformowała nikogo, że są problemy i to kolegium zostało zamknięte. Oczywiście była dyskusja na ten temat, natomiast zdziwiło mnie wtedy milczenie Pani Radnej, tak, że ja będę głosowała przeciw. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy są jeszcze głosy w dyskusji ? ... Nie widzę, proszę zatem uruchomić głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	22
przeciw	6
wstrzym.	2

26. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pełnego poparcia Chorągwi Śląskiej ZHP w sprawie organizacji Zlotu Związku Harcerstwa Polskiego w 2025 roku w województwie śląskim (druk VI/715):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – był z nami przez dłuższą część dzisiejszego naszego spotkania Komendant Chorągwi naszego województwa Związku Harcerstwa Polskiego, ale niestety pewne obowiązki uniemożliwiły mu żeby zostać z nami aż do tego momentu. Była propozycja zmian w porządku obrad, ale to już ja nie zgodziłem się na to żebyśmy musieli kolejne głosowania przeprowadzić, ale rozmawiając na konwencji ten punkt nie rodził żadnych nieporozumień. Wydaje nam się, że ta inicjatywa ze wszech miar potrzebna, a więc otwieram dyskusję, aczkolwiek proszę Państwa Radnych o poparcie tego wniosku. Dokładnie takiej treści oczekiwał Związek Harcerstwa tutaj z naszego województwa, właśnie tego *pełnego poparcia*, wkrótce będzie składany wniosek o możliwość organizacji. Wiemy, że konkuruje Chorągiew naszego województwa z innym regionem i prośba o poparcie tego wniosku, żeby wniosek składany przez naszą Chorągiew miał taki silny mandat w ubieganiu się o organizację tego wydarzenia. Rozumiem, że nie ma głosów w tym punkcie w dyskusji, a zatem proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	30
przeciw	0
wstrzym.	0

27. Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2023 – informacja:

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – informacja została przesłana. Czy w tym punkcie ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? Nie widzę ! Przejdźmy do kolejnego punktu...

28. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...czy tu ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę !...

29. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę, czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? Pan Przewodniczący Gmitruk. Proszę bardzo, udzielam głosu !
- **radny Stanisław Gmitruk** – Szanowni Państwo ! Wyrażam podziękowanie wszystkim Państwu Radnym, czyli tym spośród nas w liczbie 23, którzy głosowali za, w liczbie 7, którzy głosowali przeciw i w liczbie 3, którzy się wstrzymali od głosu. Wszystkich Państwa rozumiem, ale wierzę, że ta uchwała przyczyni się do tego, że będziemy, jak powiedziałem, dumni z tego, że wspólnie doprowadzimy naprawdę wspaniałą instytucję kultury jaką jest Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana. I wiem, że teraz trochę nadużyję swoich kompetencji, ale jeśli ktoś z Państwa chciałby uczestniczyć w koncercie, dla przykładu koncercie inauguracyjnym 79. sezon artystyczny 2023-2024, to ja mogę być takim pośrednikiem i zaprosimy Państwa, może nadużywam też *zaprośmy*, Pan Dyrektor Adam Klocek, maestro, zaprosi każdego kto się zgłosi do udziału w koncercie. Tak, że raz jeszcze serdecznie Państwu dziękuję w imieniu Filharmonii. I dalej, chcę powiedzieć, Szanowni Państwo, że padło tutaj, że Miasto Częstochowa jest bogate. Panie ... bo Panie Radny Czarnynoga, widzę, że nie słuchasz, proszę sobie sprawdzić stan aktualnego budżetu i nade

wszystko zobowiązań Miasta Częstochowy, czyli kredytów, długów. Miasto Częstochowa, podobnie jak inne samorządy, ma duże problemy finansowe, ale Filharmonia sobie mimo wszystko radzi i to oświadczył też Pan Dyrektor Adam Klocek, że będą sobie radzić, na bardzo wysokim poziomie prowadzić Filharmonię, filharmoników, zespół artystyczny, a także Chór *Collegium Cantorum*, który od prawie 30 lat przy Filharmonii Częstochowskiej działa. I dalej chciałbym wyrazić delikatnie ... a, jeszcze jedno chcę powiedzieć, ten nasz gest jest aktem dalszej integracji subregionu północnego z województwem śląskim i na tym mi zawsze zależało. Nie chcę za bardzo się rozwodzić, ale w każdej części województwa mam znajomych, mam przyjaciół wszędzie. Wszędzie, dlatego że staram się, żeby było dobrze ...[***⁴]... Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – proszę, teraz głosu udzielam Panu Janowi Kawulokowi. Bardzo proszę !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Ponieważ jesteśmy w tej sesji już przedwakacyjnej i wszyscy chyba się domyślamy, że stan zagrożenia epidemiologicznego zostanie odwołany w najbliższych dniach i prawdopodobnie pierwsze komisje, które będą w sierpniu, już będą pod działaniem nowych/starych unormowań prawnych. Czy Pan planuje żeby komisje, które będą w sierpniu, w drugiej połowie sierpnia, były w trybie zdalnym, czy będą w trybie stacjonarnym, ponieważ część z nas na pewno organizuje sezon urlopowy i to jest niezwykle ważne. To jest moje pytanie i myślę, że odpowiedź byłoby dobrze wysłać wszystkim radnym, którzy... Co do sesji nie ma wątpliwości, wiemy, że w tej chwili mamy stacjonarne. Komisje jeszcze były, natomiast z zapowiedzi ministerstwa czy rządu jest, że faktycznie ostatniego czerwca, 30., będzie to zawieszona. To jest jeden temat, który chciałem poruszyć. Drugi temat, tutaj też informacja dla radnych, że na konwencji ustaliliśmy, że w przyszłym tygodniu się spotkamy żeby ustalić parytety w radach społecznych, ponieważ we wrześniu będzie zmiana w części szpitali, potem w styczniu w pozostałych, żeby wrócić do jakichś proporcji. Bardzo dziękuję Przewodniczącemu, że to zostało ustalone, będziemy się spotykać, przedstawiciele klubu. Ostatnia sprawa w ramach tego punktu, oświadczenie moje jako przewodniczącego klubu, że z dniem dzisiejszym z naszego klubu został wykluczony kolega Jarosław Szczęsny, przez to nasz klub liczy 18 osób. Odpowiednie dokumenty prześlę na ręce Przewodniczącego. Dziękuję !

---

⁴ Zanonimizowany fragment wypowiedzi dotyczy osoby prywatnej, niezaangażowanej w jakąkolwiek działalność społeczną czy polityczną. Powyższe ma związek z przyp. 1 na stronie 81 [podstawa: art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 902 – anonimizacji dokonał Mariusz Jaworski, Kancelaria Sejmiku]

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Szanowni Państwo ! Wyczerpaliśmy tutaj wszystkie punkty dzisiejszego porządku obrad. Odpowiadając Panu Przewodniczącemu na pytanie – prawdopodobnie te przepisy uniemożliwią nam spotkanie zdalne, dlatego już zapowiadam przed kolejną, czyli po wakacjach, sesją Sejmiku – komisje będą musiały się spotkać tutaj, w wyznaczonym miejscu w Urzędzie Marszałkowskim. Chcemy też i myślimy o tym, żeby zmienić statut, po to żeby dopuszczać możliwość spotykania się komisji w trybie zdalnym, ale w tej chwili przepisy prawa na to nie pozwalają.

30. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – proszę Państwa ! Pozwólcie, że podziękuję za tę dzisiaj gorącą dyskusję, za Państwa obecność do tak późnej godziny. Życzę Państwu na tę przerwę wakacyjną przede wszystkim wiele dobrego odpoczynku, samych pozytywnych wrażeń i do zobaczenia po wakacjach. Wszystkiego najlepszego ! Zamykam tym samym porządek obrad LVIII sesji [godz. 17⁴⁰].